

*Efektivní účast
v procesu EIA
– posuzování vlivů staveb
na životní prostředí*

*Mgr. Lukáš Matějka
Martin Skalský
RNDr. Jindřich Petrlík
JUDr. Ondřej Tošner*

Efektivní účast v procesu EIA

- posuzování vlivů staveb na životní prostředí •

EIA a občanská společnost

Základním smyslem procedury vyhodnocování vlivů činností na životní prostředí, obecně známé pod zkratkou EIA, je prevence dalších škod na přírodě a životním prostředí člověka. EIA je velmi účinným nástrojem umožňujícím zabránit realizaci projektů, které by nepřípustně poškodily přírodu, nebo alespoň vybrat z různých alternativ určitého obecně prospěšného projektu alternativu s nejmenšími negativními vlivy na životní prostředí.

Avšak EIA má ještě další, neméně významný smysl: je to procedura podporující rozvoj demokraticky orientované společnosti založené na humanismu, samosprávě a vědomí odpovědnosti vůči člověku i všem jiným živým organismům a přírodě jako celku. Dává všem občanům právo podílet se na rozhodování o činnostech, které se bezprostředně dotýkají jejich osudu i prostředí, v němž budou žít jejich potomci. Umožňuje občanům rozumět problémům v jejich složitosti, brát v úvahu bezprostřední i zprostředkované souvislosti připravovaných projektů a blízké i vzdálenější horizonty jejich důsledků.

Zároveň však EIA klade na občana morální závazek podílet se na rozhodování o věcech veřejných, o věcech dotýkajících se celé obce, nebo dokonce celé společnosti. Zbavuje občana výmluvy před sebou samým typu: "já stejně nic nemůžu", staví jej do role zodpovědného, dospělého člověka, který nese zodpovědnost za svá rozhodnutí i za promeškané příležitosti podílet se na rozhodování o budoucnosti komunity, ve které žije. EIA je tedy také školou samosprávné demokracie.

Josef Vavroušek

ekolog a bývalý ministr životního prostředí, únor 1993

Efektivní účast v procesu EIA

• posuzování vlivů staveb na životní prostředí •

Obsah

Úvod	3
▪ Posuzování vlivů na životní prostředí	3
▪ Legislativní pozadí	3
▪ Obsah a závaznost procesu	3
▪ Proces EIA/SEA v posloupnosti rozhodovacích procesů	4
1. Úvodní informace o procesu EIA	5
▪ Jaký je smysl posuzování vlivů?	5
▪ Které záměry podléhají procesu EIA?	5
▪ Co všechno se posuzuje?	5
▪ Jak se procesu EIA účastnit?	5
▪ Kdo posuzování vlivů řídí?	6
▪ Podle kterého zákona postupovat?	6
2. Průběh posuzování vlivů	7
▪ Hodnocení vlivů podle zákona č. 100/2001 Sb.	7
3. Podrobněji k jednotlivým částem procesu EIA	8
▪ Zveřejňování informací	8
▪ Oznámení	8
▪ Zjišťovací řízení	8
▪ Dokumentace	9
▪ Posudek	9
▪ Stanovisko	10
4. Posuzování vlivů koncepcí - SEA	11
▪ Jaký je smysl posuzování vlivů koncepcí?	11
▪ Které záměry podléhají režimu SEA?	11
▪ Co všechno se posuzuje?	12
▪ Jak se procesu SEA účastnit?	12
▪ Kdo posuzování vlivů koncepcí řídí?	12
▪ Podrobněji k jednotlivým částem procesu SEA	12
▪ Oznámení	12
▪ Zjišťovací řízení	12
▪ Vyhodnocení	13
▪ Stanovisko	13
▪ Odchyly od popsaného postupu - hodnocení územních plánů	14
5. Posuzování vlivů přesahující hranice	15
6. Praxe při využívání procesu EIA/SEA občanskými sdruženími	16
7. Modelová studie – stavba drůbežárny	17
8. Co se opravdu stalo – příklady skutečných procesů EIA	18
▪ Výroba oxidu chromitého v Nymburce	18
▪ Polygon na testování automobilů	18
▪ Golfové hřiště v Roztěži	18
▪ Lisovna karosérií v Úvalech u Prahy	18
9. Efektivní účast v procesu EIA v deseti bodech	19
Proces EIA na internetu	19
Proces EIA v dalších publikacích	19
Přílohy:	
Vzor připomínek k dokumentaci EIA	20
Schéma průběhu procesu EIA	26-27
Text zákona o posuzování vlivů na životní prostředí	30
▪ Přílohy textu zákona o posuzování vlivů na životní prostředí č. 1 - č. 9	42-52

Úvod

Úvod

Posuzování vlivů na životní prostředí

Procedura posuzování vlivů na životní prostředí vyplývá ze zákona a týká se všech velkých průmyslových, dopravních a jiných staveb a záměrů (dálnice, továrny, letiště, lomy, elektrárny, přehrady, ale i rybníky, úpravy vodních toků, odlesňování apod.). Účelem procesu je zjistit, zda jsou negativní vlivy zamýšleného záměru společensky přijatelné, neboť určité negativní dopady s sebou přináší prakticky veškerá lidská činnost. Pokud převáží negativní vlivy na přírodu, lidské zdraví nebo hodnotu krajiny nad ekonomickým či jiným přínosem konkrétního projektu, žádný úřad by pro takový projekt neměl vydat povolení.

Zapojení veřejnosti do procesu hodnocení vlivů na životní prostředí (tzv. EIA, z anglického Environmental Impact Assessment) je dnes již nedílnou součástí úředního povolování a mezinárodně uznávanou praxí. Cílem zapojení veřejnosti je nalezení celospolečensky (tj. zároveň ekologicky, sociálně a ekonomicky) nejvhodnější varianty každého navrhovaného záměru, čímž se předchází možným pozdějším konfliktům a škodám. Zapojení veřejnosti je proto v zájmu jak investora, tak i orgánů státní správy. Umožňuje, aby byly za účasti všech dotčených stran vyřešeny všechny podstatné potenciální problémy spojené s navrhovaným záměrem dostatečně včas před jeho realizací.

Z pragmatického pohledu investora umožňuje zapojení veřejnosti do raných fází přípravy navrhnout záměr tak, aby maximálně vyhovoval specifickým podmínkám dané lokality. Tím se snižuje nebezpečí neočekávaných problémů při realizaci záměru kvůli technickým nebo jiným komplikacím či nespokojenosti veřejnosti, a riziko následných časových prodlev, konfliktů a finančních ztrát. Účast veřejnosti, která mnohdy zahrnuje i kvalifikované odborníky, může svými doporučeními podstatně přispět k nale-

zení ekologicky a ekonomicky výhodných úprav projektu.

Legislativní pozadí

Původní zákon o posuzování vlivů na životní prostředí byl v České republice přijat v roce 1992, v doznívající euforii společenské změny z listopadu 1989, kdy byla kvalita životního prostředí ještě stále jedním z hlavních témat. Zákon byl z velké části „opsán“ z americké legislativy a stal se jedním z nejprogressivnějších prvků tehdejšího českého práva. O kvalitě zákona svědčí fakt, že platil prakticky beze změny celých 10 let. Dnes upravuje posuzování vlivů značně přepracovaný zákon z roku 2001, který vznikl v rámci příprav na vstup ČR do Evropské unie. V mezidobí (2002 – duben 2004) ještě zůstávala v platnosti část původního zákona z roku 1992, která upravovala tzv. proces SEA – posuzování vlivů územních plánů a jiných koncepčních dokumentů na životní prostředí.

Současný zákon o posuzování vlivů na životní prostředí prošel významnými úpravami. Novela z roku 2004 definitivně zrušila zákon z roku 1992 a sjednotila posuzování EIA a SEA do jediného právního předpisu. Tato novela, vyvolaná změnami příslušných směrnic EU, přinesla např. i prodloužení lhůt pro připomínky veřejnosti nebo rozšíření seznamu záměrů a koncepcí, které podléhají důkladnému posouzení. Dá se říci, že nová právní úprava přináší do posuzování vlivů celkové zpřesnění a zpřehlednění jednotlivých procedur. Právo veřejnosti na účast v procesech EIA i SEA zůstává i po rozsáhlých novelách zachováno.

Úpravy zákona potvrdila druhá „velká novela“ z roku 2006 (závazně platná od 27. dubna 2006). Tu vyvolala hrozba finančních sankcí ze strany Evropské unie vůči ČR za nesprávnou transpozici směrnic EU do českého práva při vymezení záměrů podléhajících posuzování EIA.

Poslední změna zákona o posuzování vli-

vů na životní prostředí, také z roku 2006, souvisela s přijetím nového stavebního zákona. Platí od 1. ledna 2007 a mění zejména posuzování vlivů územních plánů. Je pravděpodobné, že k dílčím úpravám příslušného zákona může docházet i v následujícím období – a to jak kvůli požadavkům EU, tak i s ohledem na velkou chaotičnost české legislativy a časté nekoncepční změny právních předpisů. Základní kroky procesů EIA a SEA, stejně jako klíčová pravidla pro účast veřejnosti v těchto procesech, však nejspíše v nejbližší době nedojdou zásadních změn.

Obsah a závaznost procesu

Proces EIA slouží ke zjištění, nakolik bude zamýšlená stavba nebo činnost ovlivňovat přírodu, životní prostředí a život lidí. Pod režim „zákonu č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění k 1. 1. 2007“ (dále v textu jen „zákon o posuzování vlivů“) spadají velké stavby a rozsáhlé činnosti, jejichž dopad na okolí je značný (spalovny, chemičky, lomy, dálnice, přehrady apod.). Výsledkem procesu EIA může být doporučení záměr nerealizovat vůbec, častěji se však stanoví soubor omezujících podmínek, které by měly zajistit přiměřenost dané průmyslové aktivity. Výsledkem může být také navržení adekvátních kompenzačních opatření pro zmírnění nevyhnutelných negativních vlivů stavby či záměru.

Proces EIA nepodléhá správnímu řádu, proti jeho výsledku se proto nelze odvolat ani jej nechat přezkoumat soudem. Stanovisko má navíc pouze doporučující charakter (není závazné). Ačkoliv ve většině případů správní úřady stanovisko při následných povolovacích řízeních (územní, stavební atd.) respektují, nemusí tomu tak být vždy. Pokud dokáží svůj postoj zdůvodnit, mohou úřady povolit i realizaci záměru, který získal negativní stanovisko v procesu EIA – v praxi k tomu však našťastí dochází jen zcela výjimečně. Tato situace je stejná jako v ostatních státech Evropské unie.

Efektivní účast v procesu EIA

- posuzování vlivů staveb na životní prostředí •

Úvod

Mezi nevládními ekologickými organizacemi panuje věčný spor o to, zda by bylo lepší, kdyby stanovisko EIA bylo jednoznačně závazné, nebo dokonce aby se celá procedura EIA integrovala do povolenacích řízení, a výsledek posuzování tak mohl být přezkoumáván při odvolacím řízení nebo soudním procesu. Výčet argumentů pro i proti závaznosti procesu EIA je poměrně vyrovnaný a názor různých organizací tak zůstává nejednotný.

Proces EIA / SEA v posloupnosti rozhodovacích procesů

ÚZEMNÍ PLÁN

Vymezuje, na kterých pozemcích může vznikat obytná zástavba, kde má být průmysl, určuje koridory dálnic a železnic atp. Zpracovává se pro jednotlivé obce a tzv. velké územní celky. Žádná stavba, která by byla v rozporu s územním plánem (např. továrna na zemědělské půdě) nemůže být schválena a postavena.

SEA – POSUZOVÁNÍ VLIVŮ KONCEPCI NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Vyhodnocuje se dopad koncepce (např. územního plánu, krajského plánu odpadového hospodářství, státní strategie hospodářského růstu, operačního programu EU atd.) na životní prostředí a veřejné zdraví. Výsledkem je zpravidla stanovení limitů a omezujících podmínek či kompenzačních opatření, jejichž plně-

ní by měly správní úřady v budoucnosti sledovat, kontrolovat a vymáhat.

EIA – POSUZOVÁNÍ VLIVŮ ZÁMĚRŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Je prvním souborem jednání o konkrétní stavbě či průmyslovém nebo jiném záměru. Stanovují se zde základní parametry a omezující podmínky pro příslušnou aktivitu, hodnotí se různé varianty řešení, jejich negativa a přínosy, navrhuje se omezující podmínky, limity výsledného řešení a kompenzační opatření.

ÚZEMNÍ ŘÍZENÍ

Řeší otázku, zda bude konkrétní stavba (továrna, dálnice, přehrada, skládka) umístěna v daném území, stanovují se její parametry a technická řešení. Podkladem pro územní řízení je výsledek procesu EIA. Pokud investor požádá o zahájení územního řízení před ukončením procesu EIA nebo dokonce ještě před jeho samotným zahájením, vyzve ho příslušný správní úřad k předložení konečného stanoviska EIA. Bez ukončeného posouzení EIA nelze pro žádnou stavbu vydat územní rozhodnutí.

IPPC - INTEGROVANÉ POVOLENÍ

Řízení o vydání integrovaného povolení musí být zahájeno před vydáním stavebního povolení, v praxi se většinou zahajuje v průběhu stavebního řízení (a stavební řízení se pak přerušuje). Integrované povolení nahrazuje dílčí povolení podle zákona o vodách, ovzduší, odpadech apod. a sta-

noví závazné detailní podmínky provozu konkrétních zařízení. IPPC se týká velkých průmyslových a zemědělských provozů a vztahuje se i na podniky, které byly spuštěny před přijetím zákona o IPPC (má tedy do určité míry zpětnou platnost). Cílem IPPC je zavádění tzv. nejlepších dostupných technologií – tj. technologií s maximální účinností a minimálními negativními vlivy na životní prostředí.

STAVEBNÍ ŘÍZENÍ

Zpřesňuje technické detaily, jednotlivé technologie a podrobné členění konkrétní stavby, její funkce, provoz atd. Předmětem stavebního řízení je prověření proveditelnosti a souladu projektové dokumentace konkrétní stavby s územním plánem, územním rozhodnutím, obecnými technickými požadavky na výstavbu a dalšími požadavky úřadů, tedy i se závěry procedury EIA. Posuzuje se také proveditelnost stavby, organizace výstavby, dopravní řešení apod.

KOLAUDACE

Po dokončení stavby se posuzuje, zda byla vybudována v souladu s vydaným stavebním povolením a ověřenou projektovou dokumentací. Stavební úřad dále zkoumá, zda skutečné provedení stavby nebude ohrožovat život, zdraví a bezpečnost lidí či zvířat nebo životní prostředí. Zjišťuje, zda stavebník dodržel obecné technické požadavky na výstavbu a závazná stanoviska dotčených správních úřadů k užívání stavby (včetně stanoviska EIA).

www.arnika.org

ochrana přírody – toxické látky – podpora občanů

1. Úvodní informace

1. Úvodní informace

Jaký je smysl posuzování vlivů?

Výsledkem procesu EIA je shrnutí a zhodnocení všech negativních vlivů konkrétního záměru, včetně navržení limitů a omezujících podmínek pro jeho realizaci. Výsledné stanovisko EIA slouží jako odborný podklad pro správní orgány vydávající následná povolení. Úřady by měly podmínky, obsažené ve stanovisku, přejímat do všech následných rozhodnutí. Jde zejména o územní rozhodnutí a stavební povolení (podle stavebního zákona) a další povolení v souvislosti s ochranou životního prostředí (k těžbě nerostů, nakládání s vodami, nakládání s odpady atd.).

Bez ukončeného posouzení vlivů na životní prostředí nemohou úřady pro daný průmyslový záměr vydat žádná další povolení. Proces EIA musí proběhnout před vydáním jakýchkoliv rozhodnutí, nejčastěji bývá zahajován ještě před zahájením veškerých správních řízení.

Které záměry podléhají režimu EIA?

Předmětem posuzování vlivů jsou záměry uvedené v příloze č. 1 zákona o posuzování vlivů.

Nové záměry se dělí na dvě skupiny:

- velmi závažné záměry, u nichž se vždy posuzují vlivy na životní prostředí (kategorie I),
- méně závažné záměry, u kterých se nejprve o konání celé procedury EIA rozhoduje v tzv. zjišťovacím řízení (kategorie II).

V procesu EIA se musí hodnotit také zásadní změny již existujících podniků či staveb, a to v případech:

- pokud má být významně zvýšena (výrobní) kapacita nebo (plošný či objemový) rozsah příslušného záměru, nebo
- pokud se významně mění výrobní či jiná technologie, řízení provozu nebo způsob užívání stavby či zařízení.

Kromě konkrétních záměrů (staveb) se

hodnotí i vlivy na životní prostředí tzv. koncepcí (např. územních plánů). Pro posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí (tzv. SEA – strategická EIA) je stanoven v zákoně o posuzování vlivů zvláštní režim - problematikou se zabývá samostatná kapitola (viz str. 11).

✓ *Historicky by pod režim procesu EIA spadala například výstavba pražského Karlína (došlo zde ke změně toku Vltavy, vysušení močálů, zasypání části ramene řeky a připojení Rohanského ostrova k historickému městu) či výstavba soustavy rybníků Jakuba Krčína v jižních Čechách.*

✓ *Zákon o posuzování vlivů se dnes vztahuje například i na veškeré novostavby a rekonstrukce silnic všech tříd a místních komunikací I. a II. třídy.*

Co všechno se posuzuje?

Posuzování zahrnuje zjištění, popis, posouzení a vyhodnocení předpokládaných přímých i nepřímých (zprostředkovaných) vlivů na životní prostředí.

Posuzují se vlivy na lidské zdraví a vlivy na životní prostředí. Těmi jsou vlivy na živočichy, rostliny, ekosystémy, půdu, horninové prostředí, vodu, ovzduší, klima, krajinu, přírodní zdroje, hmotný majetek a kulturní památky. Při tom se vychází z dílčích právních předpisů na ochranu těchto složek (např. zákon o státní památkové péči, horní zákon, zákon o ochraně přírody apod.). Posuzuje se i vzájemné působení a souvislosti jednotlivých vlivů.

V úvahu se berou nejen vlivy, které způsobí provozování konkrétního záměru, ale i jeho příprava, výstavba, ukončení provozu, případná sanace, demontáž či rekultivace. Zahrnutý musí být i vlivy možné havárie. Hodnotí se jak vlivy realizace záměru, tak i jeho neprovedení.

V rámci procesu EIA se vytvářejí návrhy opatření k předcházení, vyloučení, snížení, zmírnění nebo minimalizaci nepříznivých vlivů na životní prostředí,

popř. opatření ke zvýšení vlivů příznivých.

✓ *Stručně lze říci, že proces EIA by měl odpovědět na všechny otázky a nejasnosti, které jsou s realizací daného záměru spojeny. Způsob vedení procesu by měl zaručit, že se podaří najít optimální řešení z hledisek ekologických, ekonomických a sociálních.*

✓ *V hodnocení EIA se často zapomíná na tzv. synergický efekt. Pokud v regionu, kde již stojí rafinerie a chemička postavíme ještě spalovnu, může být negativní dopad celého průmyslového komplexu na životní prostředí a zdraví lidí zcela zničující. Hodnocení EIA musí popisovat vlivy konkrétního záměru v kontextu daného území.*

✓ *Zpracovatelé hodnocení EIA často opomíjejí také hodnocení následků možných havárií průmyslových podniků, případně jsou důsledky možného neštěstí značně podhodnoceny. Také souvislosti ukončení provozu a demontáže zařízení nebývají zpracovány vůbec, nebo jde o nereálné hodnocení.*

✓ *Zatímco vymezení přímých vlivů je poměrně jasné, nepřímé vlivy často zpracovatelé dokumentací EIA vynechají. Přímým vlivem nové továrny může být např. zvýšení emisí nebezpečných látek v ovzduší. Nepřímé vlivy pak jsou např. znehodnocení zemědělské půdy, zvýšení dopravy v okolních obcích, stěhování námezdních dělníků z chudých regionů do okolí továrny, zvýšení kriminality, snížení poptávky po kvalifikované pracovní síle a naopak tlak na nárůst nekvalifikovaných dělníků apod. Realizace průmyslového záměru může ovlivnit nejen životní prostředí, ale i sociální strukturu regionu. To vše by mělo být předmětem hodnocení EIA.*

Jak se procesu EIA účastnit?

Procesu EIA se může účastnit každý, a to zasláním svého písemného vyjádření nebo účasti na veřejném projednání.

Zásadní součástí procesu EIA je veřejné

projednání. Koná se však pouze v případě, že k dokumentaci nebo k posudku EIA obdrží správní orgán alespoň jedno nesouhlasné stanovisko. Podávání písemných připomínek v průběhu celého procesu je nezbytné.

Zvláštní postavení mají občanská sdružení a obecně prospěšné společnosti. Pokud splní níže uvedené podmínky, mohou se stát účastníky navazujících správních řízení (tj. těch, pro která je proces EIA podkladem – jak již bylo řečeno, jde zejména o územní a stavební řízení).

Podmínky jsou tyto:

- jejich předmětem činnosti (uvedeným ve stanovách) je ochrana přírody a krajiny ve smyslu zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny,
- jejich místní příslušnost (uvedená ve stanovách) zahrnuje území, které by mohlo být dotčeno záměrem posuzovaným v procesu EIA,
- podaly ve stanovených lhůtách písemné vyjádření,
- příslušný úřad jejich vyjádření (byť třeba jen částečně) zahrnul do svého stanoviska,
- úřad, který vede navazující řízení, nerozhodl, že jimi hájené veřejné zájmy nejsou v navazujícím řízení dotčeny.

Za podobných podmínek je automaticky účastníkem navazujících řízení i obec, jejíž území by záměrem mohlo být výrazně ovlivněno.

✓ *Nevyplatí se spoléhat na to, že občanské sdružení se po aktivní účasti v procesu EIA automaticky stane účastníkem následných správních řízení. Zákon zde klade řadu podmínek a „nepřátelský“ úřad z nich může vytvořit nepřekonatelnou bariéru. Je vhodné, aby příslušné občanské sdružení podalo (zároveň s aktivní účastí v procesu EIA) tzv. generální žádost o informace o zahajovaných správních řízeních podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, na všechny úřady, které budou po ukončení procesu EIA o dané stavbě rozhodovat.*

✓ *Lze doporučit, aby občanské sdružení nepodávalo připomínky k procesu EIA samo, je lepší mít více spojenců a jednotlivé připomínky mezi ně rozdělit. Důležité je, aby byly připomínky občanského sdružení věcné, konkrétní a na určité odborné úrovni. V praxi se osvědčuje, pokud podává podobně znějící připomínky občanské sdružení, jednotliví lidé, obec a případně i nějaký správní úřad. Šance na omezení či změnu konkrétního záměru pak značně vzrůstá.*

Kdo posuzování vlivů řídí?

Proces EIA vedou příslušné krajské úřady a Ministerstvo životního prostředí ČR.

Ministerstvo zajišťuje proces EIA u záměrů:

- u nichž je v příloze č. 1 zákona o posuzování vlivů označen sloupec A (rovněž i změny těchto záměrů),
- které předkládá Ministerstvo obrany,
- u nichž si to samo MŽP ČR vyhradí,
- jejichž vlivy na životní prostředí přesahují hranice České republiky.

Posuzování ostatních záměrů je v kompetenci krajských úřadů. Dotýká-li se nějaký záměr území více krajů, rozhoduje o tom, který z nich bude záměr posuzovat, Ministerstvo životního prostředí.

✓ *V průběhu procesu EIA je důležité být v kontaktu s úřadem (či spíše přímo s konkrétním úředníkem), který proces vede. Vedle podávání písemných připomínek je vhodné si dát i osobní schůzku s vedoucím posuzování a projednat s ním jednotlivé problémy a možnosti jejich řešení. Nepochybujte o tom, že investor bude praktikovat stejný postup – a buďte si jisti, že osobní kontakt má větší váhu než pouhá formální účast v procesu EIA.*

✓ *V případě, že existuje obava ze špatného vedení procesu EIA krajským úřadem, lze požádat Ministerstvo životního prostředí o „vyhrazení si posuzování vlivů“. Tato žádost musí obsahovat závažné důvody, její úspěch přesto nelze zaručit. Závaž-*

ným důvodem může být např. střet zájmů, podezření z korupčního jednání apod.

✓ *Ve zvláštních případech může být proces EIA zrušen rozhodnutím vlády (zákon o posuzování vlivů uvádí zejména stav nouze vyhlášený pro bezprostřední odvrácení nebezpečí – např. při živelných pohromách). Vznik takové situace je však málo pravděpodobný a vláda o svém rozhodnutí musí informovat veřejnost a Evropskou komisi. I v tomto případě musí zvážit možnost jiného posouzení vlivů záměru na životní prostředí za účasti veřejnosti. Zrušení procesu EIA nelze v žádném případě použít v případě posuzování přeshraničních vlivů.*

Podle kterého zákona postupovat?

Vždy si ověřte, podle kterého zákona postupovat!

Posuzování vlivů na životní prostředí se vždy řídí těmi právními předpisy, které byly platné v době předložení konkrétního záměru či koncepce k posouzení. Určující je tedy datum, ke kterému předložil investor příslušnému krajskému úřadu či Ministerstvu životního prostředí podklady k zahájení procesu EIA nebo SEA.

V praxi se můžeme ještě i dnes (2006) stále setkat s tím, že některé záměry jsou posuzovány podle starých verzí zákona o EIA, tedy zákona č. 244/1992 Sb. nebo zákona č. 100/2001 Sb. před jeho novelizací.

Období, pro která byly v platnosti různé verze legislativních předpisů, jsou patrná z následujícího přehledu:

EIA/SEA zahájená po 1. 5. 2004

■ zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí ve znění zákona č. 93/2004 Sb. (nabyl účinnosti 1. 5. 2004) a zákona č. 163/2006 Sb. (nabyl účinnosti 27. 4. 2006)

EIA zahájená po 1. 1. 2002

■ zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí
■ vyhláška č. 457/2001 Sb., o odborné způsobilosti a o úpravě některých dalších

otázek souvisejících s posuzováním vlivů na životní prostředí

EIA zahájená od 1. 7. 1992 do 31. 12. 2001

■ zákon č. 244/1992 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění zákona č. 132/2000 Sb. (nabyl účinnosti 1. 1. 2001)
■ vyhláška č. 499/1992 Sb., o odborné způsobilosti pro posuzování vlivů na životní prostředí a o způsobu a průběhu veřejného projednání posudku

SEA zahájená od 1. 7. 1992 do 31. 4. 2004

■ zákon č. 244/1992 Sb., o posuzování vlivů rozvojových koncepcí a programů na životní prostředí, ve znění zákona č. 132/2000 Sb. a zákona č. 100/2001 Sb. (nabyl účinnosti 1. 1. 2002)

2. Průběh posuzování vlivů

Hodnocení vlivů podle zákona č. 100/2001 Sb.

1) Investor oznámí správnímu úřadu, že plánuje postavit např. drůbežárnu s kapacitou 50 dobytčích jednotek (50x 500 kg živé hmotnosti).

2) Správní úřad do 7 dnů zveřejní oznámení o záměru na úřední desce obce a kraje. Pak začíná běžet lhůta 20 dní na připomínky veřejnosti, dotčených obcí, kraje i dotčených správních úřadů.

3) Správní úřad zahájí zjišťovací řízení. V něm specifikuje požadavky na dokumentaci a stanoví, že proces EIA se pro příslušnou stavbu drůbežárny bude provádět.

Má-li oznámení již náležitosti dokumentace, může úřad rozhodnout, že oznámení záměru je dostatečné a dokumentace se nebude zpracovávat. Může tak učinit pouze v případě, že k oznámení nepřišlo žádné nesouhlasné vyjádření.

4) Investor zadá vybranému odborníkovi zpracování dokumentace vlivů záměru na životní prostředí. Dokumentaci pak předloží správnímu úřadu.

Potom začínají běžet lhůty:

■ do 10 dnů od jejího obdržení musí úřad zveřejnit dokumentaci k připomínkám,

■ 30denní lhůta na připomínky veřejnosti, dotčených samospráv a dotčených úřadů

Neobsahuje-li dokumentace předepsané náležitosti, může ji příslušný úřad vrátit investorovi k přepracování nebo doplnění.

5) Vybraný nezávislý odborník zpracuje posudek na základě dokumentace a došlých připomínek veřejnosti, samospráv a dotčených úřadů.

Potom začínají běžet lhůty:

■ do 10 dnů od jejího obdržení musí úřad zveřejnit posudek k připomínkám

■ 30denní lhůta na připomínky veřejnosti i dotčených správních orgánů

6) Správní úřad svolá veřejné projednání, obdržel-li alespoň jedno nesouhlasné vyjádření k dokumentaci nebo posudku. Pokud žádné negativní vyjádření nedošlo, posudek může být zveřejněn bez projednání.

7) Zpracovatel posudku vypořádá písemná i ústní vyjádření z veřejného projednání a doporučí správnímu úřadu znění závěrečného stanoviska.

8) Správní úřad vydá stanovisko, které může být:

■ záporné (nesouhlas s realizací záměru)

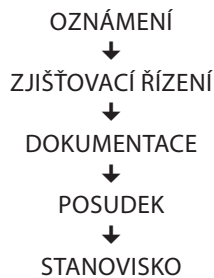
■ kladné bez připomínek (v praxi se neobjevuje)

■ nebo kladné s omezujícími podmínkami (nejčastější případ)

3. Podrobněji k jednotlivým částem procesu EIA

3. Podrobněji k jednotlivým částem procesu EIA

Průběh procesu EIA lze stručně popsat následující posloupností:

V průběhu celého procesu platí stejná pravidla pro zveřejňování informací. Těmto částem procesu EIA se nyní budeme věnovat podrobněji:

Zveřejňování informací

V průběhu celého procesu EIA se informace zveřejňují stejným způsobem:

- vyvěšením na úředních deskách dotčených obcí a krajů – těch, které budou záměrem závažně ovlivněny,
- v místě obvyklým způsobem (v místním tisku, rozhlasem apod.),
- a na internetu.

Za den zveřejnění se považuje den, kdy byla příslušná informace vyvěšena na úřední desce daného kraje.

Informace chráněné některými zvláštními zákony se nezveřejňují. Týká se to však jen velmi specifických dat, kterých je minimum (např. obchodní tajemství, některé detaily výrobních technologií apod.) – vše ostatní je veřejné.

✓ *Nejjistějším způsobem, jak se včas dozvědět o záměrech posuzovaných v procesu EIA, je centrální portál státní agentury CENIA. V praxi občanského sdružení se vyplácí portál např. dvakrát do měsíce navštívit. Protože EIA je prvním krokem k povolení každého záměru, z portálu CENIA zjistíte, co se ve Vašem okolí plánuje.*

Oznámení

Oznámení je povinen příslušnému správ-

ním úřadu předložit každý investor, který chce realizovat nový průmyslový či jiný záměr uvedený v příloze zákona o posuzování vlivů nebo změnu již existující stavby či zařízení. (Investor může také žádat o prodloužení platnosti již v minulosti vydaného stanoviska EIA).

V procesu EIA se posuzují:

a) záměry uvedené v příloze č. 1 v kategorii I a změny těchto záměrů, pokud změna záměru vlastní kapacitou nebo rozsahem dosáhne příslušné limitní hodnoty;

- podléhají posuzování vždy,

b) záměry uvedené v příloze č. 1 v kategorii II včetně záměrů nedosahujících příslušných limitních hodnot;

- podléhají posuzování, pokud se ve zjišťovacím řízení stanoví, že mohou mít významný vliv na životní prostředí,

c) změny záměru uvedeného v příloze č. 1, pokud má být významně zvýšena jeho kapacita a rozsah, nebo pokud se významně mění jeho technologie, řízení provozu nebo způsob užívání a nejedná-li se o změny podle písmene a);

- podléhají posuzování, pokud se ve zjišťovacím řízení stanoví, že mohou mít významný vliv na životní prostředí,

d) záměry, u nichž se žádá o prodloužení platnosti stanoviska podle § 10 odst. 3,

- pokud se tak stanoví ve zjišťovacím řízení.

Náležitosti oznámení stanoví příloha č. 3 zákona o posuzování vlivů. Oznámení obsahuje údaje o oznamovateli, záměru, vstupech a výstupech, stavu životního prostředí v dotčeném území a vlivech záměru na veřejné zdraví a životní prostředí. Připojeno musí být vyjádření stavebního úřadu k záměru z hlediska územně plánovací dokumentace. Oznámení by mělo obsahovat také nástin hlavních uvažovaných variant záměru.

Správní úřad s oznámením naloží takto:

- do 7 pracovních dní je rozešle k vyjád-

ření dotčeným správním úřadům a dotčeným obcím a krajům

- do 7 pracovních dní zároveň zveřejní oznámení a informaci o možnosti do něj nahlížet

Do 20 dnů od zveřejnění těchto informací může každý příslušnému úřadu (tedy buď krajskému úřadu nebo Ministerstvu životního prostředí) zaslat své písemné vyjádření. Lhůtu je nutno dodržet, k později zasláným vyjádřením nemusí být přihlédnuto.

✓ *U menších záměrů (nedosahujících příslušných limitních hodnot uvedených v příloze č. 1 kategorii II a jejich změn) zašle posuzující úřad kopii oznámení dotčeným úřadům a samosprávám jen pokud to bude považovat za nezbytné. Veřejnosti jako nejspolehlivější zdroj informací poslouží internet, protože zde se musí objevit vždy alespoň textová část oznámení.*

✓ *Vyjádření občanů a občanských sdružení je potřeba ve stanovené lhůtě 20 dní nejen napsat a podat na poštu, ale přímo doručit na příslušný úřad. K vyjádřením, která úřad získá po uplynutí 20 dní od zveřejnění oznámení, nemusí vůbec přihlížet. Lepší je poslat stručně a nekompletní vyjádření včas, než riskovat „propadnutí“ svých připomínek a návrhů.*

Zjišťovací řízení

Zjišťovací řízení se provádí na základě oznámení a došlých vyjádření k němu, a to podle hledisek uvedených v příloze č. 2 zákona o posuzování vlivů.

Cílem zjišťovacího řízení je:

- u záměrů, u nichž se vždy posuzují vlivy na životní prostředí, upřesnit informace, které bude muset obsahovat dokumentace (povahy, druh záměru, ovlivnitelné faktory životního prostředí, současný stav poznatků, metody posuzování).

- u ostatních záměrů (méně významné záměry, významnější změny záměrů,

prodlužování stanoviska k záměrům) zjistit, zda vlivy na životní prostředí budou vůbec posuzovány.

Při určování, zda záměr nebo změna záměru má významné vlivy na životní prostředí, přihlíží příslušný úřad vždy k

■ povaze a rozsahu záměru a jeho umístění,

■ okolnosti, zda záměr nebo změna záměru svou kapacitou dosahuje limitních hodnot uvedených u některých druhů záměrů,

■ obdrženým vyjádřením veřejnosti, dotčených správních úřadů a dotčených územních samosprávných celků.

V případě, že oznámení splňuje požadavky na dokumentaci (dle přílohy č. 4 zákona o posuzování vlivů) a nedošlo-li k němu žádné nesouhlasné vyjádření, může úřad v rámci zjišťovacího řízení stanovit, že se oznámení považuje za dokumentaci.

V případě, že je to účelné a z technických hledisek možné, může úřad navrhnout zpracování variant záměru (ty se mohou lišit umístěním, kapacitou, použitou technologií apod.).

Zjišťovací řízení má být ukončeno do 30 dnů od zveřejnění oznámení. Neprodleně po jeho ukončení musí být zveřejněn jeho závěr.

✓ V rámci zjišťovacího řízení je možné požadovat zpracování konkrétních kapitol dokumentace EIA (např. vyhodnocení různých variant záměru – jak umístěním, tak kapacitou nebo řešením, posouzení vlivu vyvolané dopravní zátěže v širším území, hydrologický posudek, hluková studie, rozptylová studie, biologický průzkum apod.). Je vhodnější sdělit požadavky na obsah dokumentace v rámci zjišťovacího řízení, než se později potýkat s její neúplností.

✓ Pro výsledek zjišťovacího řízení je podstatné, kolik vyjádření správní úřad

shromáždil. Pokud k nějakému záměru dojde dlouhá řada nesouhlasných připomínek, je téměř jisté, že úřad nařídí provedení celého procesu EIA. Nedojdou-li žádné připomínky, EIA bývá ve zjišťovacím řízení zpravidla ukončena – nezpracovává se pak ani posudek, ani se nekoná veřejné projednání.

Dokumentace

Na základě oznámení, došlých vyjádření a výsledků zjišťovacího řízení vybere investor odborníka, kterému zadá zpracování dokumentace. Její obsah stanoví závazně příloha č. 4 zákona o posuzování vlivů. Jde o podrobný popis celého průmyslového záměru a jeho dopadů na životní prostředí, krajinu, lidské zdraví a obyvatelstvo, včetně sociálně ekonomických vlivů. Dokumentace by měla také vyhodnotit environmentální rizika případné havárie a navrhnout opatření k vyloučení nepříznivých vlivů na životní prostředí.

Do 10 pracovních dnů od doručení dokumentace je úřad povinen zveřejnit informaci o dokumentaci a kdy a kde je do ní možno nahlížet (na internetu alespoň její text). Do 30 dnů od zveřejnění se k dokumentaci může každý písemně vyjádřit; k později podaným vyjádřením nemusí úřad přihlížet.

Součástí dokumentace bývá často například biologický průzkum, hluková studie, rozptylová studie, údaje o referenčních zařízeních apod. U velkých záměrů může mít dokumentace stovky stran, jejímu prostudování je nutné vyhradit potřebný čas.

V případě, že dokumentace splňuje předepsané náležitosti, doručí ji úřad (do 40 dnů ode dne jejího zveřejnění) zpracovateli posudku. V opačném případě ji v téže lhůtě vrátí k přepracování (doplnění).

✓ Nejpodstatnější v celé dokumentaci jsou údaje o vstupech a výstupech a kapitola hodnocení vlivů na životní prostředí. Často

bývá v dokumentacích opomíjen například konkrétní způsob nakládání s odpady a napíše se pouze, že „odpady budou předány odborným firmám v souladu se zákonem o odpadech“.

✓ Většinou je zpočátku čtení dokumentace EIA možné přeskóčit podrobný technický popis. Později, až se seznámíme s hlavními rysy konkrétního záměru, v této kapitole můžeme dohledávat číselné a další faktické údaje.

✓ Na prostudování podkladů a napsání kvalitních připomínek k dokumentaci je vhodné si vyhradit několik dní. Minimální čas ke zpracování připomínek je cca 4 hodiny. Připomínky je dobré koncipovat v širší skupině lidí a konzultovat jak relevantnost jednotlivých připomínek, tak i jejich formulace.

✓ Pro úspěšný výsledek procesu EIA je vhodné pokusit se ovlivnit vyjádření některých dotčených úřadů či obcí k dokumentaci (nejčastěji se to může podařit u hygienické stanice, České inspekce životního prostředí nebo obce postižené konkrétním záměrem).

✓ Zpracovatelům dokumentace uděluje akreditaci na základě bezúhonnosti, vzdělání, praxe a odborné zkoušky Ministerstvo životního prostředí. Přesto tomu kvalita dokumentací EIA často neodpovídá. Vzhledem k tomu, že zpracovatele dokumentací platí přímo investoři, bývá snahou zpracovatelů obhájit investiční záměry; někdy se dokonce pokoušejí skrývat či marginalizovat skutečné dopady konkrétních staveb na životní prostředí. Nevěřte všemu, co zpracovatel v dokumentaci tvrdí, a pokuste se prezentované argumenty ověřit z nezávislých zdrojů. Ministerstvo držitele akreditace přezkoušuje a má také možnost udělenou akreditaci za porušování stanovených povinností odejmout.

Posudek

Na základě dokumentace a všech došlých vyjádření se zpracovává posudek. Jeho

obsah uvádí příloha č. 5 zákona o posuzování vlivů. Posudek musí být zpracován do 60 dnů (ve výjimečných případech až do 90 dnů) od doručení dokumentace zpracovateli posudku. Na doporučení zpracovatele může úřad vrátit dokumentaci k přepracování (pokud je neúplná či špatně zpracovaná, a to nejdéle do 30 dnů od jejího doručení zpracovateli).

Posudek zpracovává autorizovaná osoba (seznam těchto specialistů vede Ministerstvo životního prostředí a lze do něj nahlížet na internetové adrese <http://www.ceu.cz/eia/is/osoby.asp>) Ten, kdo se podílel na zpracování oznámení nebo dokumentace EIA, nesmí ani zčásti pracovat na posudku k témuž záměru.

Zpracovatele posudku na konkrétní záměr vybírá Ministerstvo životního prostředí nebo krajský úřad. Investor nemůže výběr zpracovatele nijak ovlivnit. Nezávislost posuzovatelů je podpořena i způsobem odměňování. Peníze za zpracování posudku zaplatí odborníkovi ministerstvo nebo krajský úřad, a posléze je vymáhá po investorech. Teoreticky by tak měl být vyloučen jakýkoliv neformální či finanční kontakt mezi zpracovatelem posudku EIA a investorem.

Správný úřad je povinen do 10 pracovních dnů od doručení posudku zveřejnit informaci o posudku, zároveň musí sdělit, kdy a kde je do něj možno nahlížet. Celý posudek musí v téže lhůtě zveřejnit na internetu. Do 30 dnů od zveřejnění se může k posudku každý písemně vyjádřit.

Pokud úřad obdržel nesouhlasné vyjádření k dokumentaci či k posudku, je povinen zajistit veřejné projednání obou dokumentů. Veřejné projednání je povinné u záměrů s přeshraničními vlivy. Projednání se musí konat nejpozději 5 dnů po uplynutí lhůty pro vyjádření k posudku, informace o místě a konání musí být zveřejněny nejméně 5 dnů předem. Na projednání musí dostat prostor k vyjádření každý, kdo o to má zájem. Na jednání se pořizuje úplný těsnopisný nebo

zvukový záznam. Na základě toho se do 10 dnů pořídí zápis, který se zveřejní na internetu a zašle dotčeným samosprávám a úřadům.

Není-li přítomen zástupce investora, zpracovatel dokumentace či posudku, může úřad veřejné projednání ukončit. V takovém případě musí do 5 pracovních dnů stanovit místo a čas nového projednání.

Posudkář vypořádá obdržená písemná vyjádření k posudku a vyjádření z veřejného projednání. Na jejich základě případně upraví návrh stanoviska, který již předtím v posudku vypracoval. Toto vypořádání posudkář předá úřadu do 10 dnů po uplynutí lhůty pro připomínkování.

✓ *Posudkář se často nespokojí s písemnými připomínkami a má zájem o osobní setkání se zástupci občanských sdružení. Je to příležitost k vyřešení některých sporných otázek, vysvětlení nejasností na obou stranách, i k ovlivnění celkového vyznění posudku.*

✓ *Pokud se prokáže, že se některý odborník podílel na zpracování posudku a zároveň dokumentace či oznámení téhož záměru, může to být důvodem ke zrušení celého procesu EIA.*

✓ *Veřejné projednání musí být vedeno demokraticky – každý musí dostat prostor k vyjádření, všechny dotazy musí být zodpovězeny. Z jednání musí existovat zvukový záznam a protokol, neboť následně rozeslaný písemný zápis musí obsahovat minimálně údaje o účasti a závěry veřejného projednání.*

✓ *O zrušení projednání a uspořádání náhradního je možné žádat v případě, že pro akci byl vybrán příliš malý sál, do něhož se nevešli všichni zájemci o účast. Při výběru vhodného místa mají úřady přihlížet také k dobré dopravní dostupnosti a času umožňujícímu co největší účast veřejnosti (tedy mimo pracovní dobu, mimo období svátků apod.).*

✓ *Otázky kladené na veřejném projednání je dobré rozdělit mezi více lidí, aby jednotliví tazatelé mohli trvat na konkrétní odpovědi. Pokud se nelze domoci nějaké odpovědi, je vhodné nechat zaprotokolovat, že otázka nebyla zodpovězena. Záznam z jednání má vliv na závěrečné stanovisko EIA.*

Stanovisko

Na základě dokumentace, posudku, veřejného projednání a všech vyjádření k nim vydá příslušný úřad stanovisko k posouzení vlivů na životní prostředí. Obsah stanoviska uvádí příloha č. 6 zákona o posuzování vlivů. Správný úřad je povinen vydat stanovisko do 30 dnů ode dne uplynutí lhůty pro vyjádření k posudku. Potom do 7 pracovních dnů jej zveřejní a rozešle oznamovateli, dotčeným správním úřadům a dotčeným obcím a krajům.

Stanovisko (nebo jen závěr zjišťovacího řízení, pokud se neprovádělo celé hodnocení EIA) slouží jako výchozí podklad pro veškeré navazující povolování záměru (území, stavební řízení apod.). Platnost stanoviska je 2 roky od jeho vydání. Na žádost investora může úřad platnost prodloužit (a to i opakovaně) o další 2 roky, avšak pouze v případě, že v mezidobí nedošlo k podstatným změnám v záměru nebo v příslušném území, pokud se neobjevily nové znalosti související s dokumentací, a nebyly vyvinuty nové, kvalitnější technologie použitelné k realizaci záměru.

Lhůta platnosti stanoviska EIA se přerušuje, pokud bylo zahájeno navazující správní řízení, a to na stejnou dobu, po kterou toto řízení trvá.

Bez závěrečného stanoviska EIA nemůže žádný úřad, který vede navazující správní řízení, vydat žádné rozhodnutí nutné k provedení konkrétního záměru. To platí pro správní i všechna ostatní řízení a postupy podle zvláštních právních předpisů. Pokud bylo rozhodnuto, že záměr neprojde celým hodnocením vlivů

Efektivní účast v procesu EIA

- posuzování vlivů staveb na životní prostředí •

3. Podrobněji k jednotlivým částem procesu EIA

na životní prostředí, musí investor předložit alespoň závěry zjišťovacího řízení.

Jak zohledňují správní úřady stanovisko EIA v dalším rozhodování?

- Investor, který pro svůj záměr získá závěrečné stanovisko k posouzení vlivů na životní prostředí, ještě zdaleka nemůže stavět. O vydání konkrétních povolení musí požádat další správní úřady.
- Správní úřad, který vydává rozhodnutí nebo jiné opatření pro konkrétní záměr (nejčastěji územní rozhodnutí), zveřejní

nejprve žádost o vydání tohoto rozhodnutí, a to vždy alespoň na internetu.

- Při svém rozhodování musí úřady vždy brát v úvahu obsah stanoviska EIA (či závěr zjišťovacího řízení).
- Následných povolenacích řízení se může účastnit i Ministerstvo životního prostředí nebo krajský úřad, který vedl posuzování vlivů záměru na životní prostředí. Úřady musí příslušný orgán EIA k řízení pozvat jako dotčený správní úřad, a ten se pak má právo k záměru v příslušném řízení vyjadřovat.
- Jsou-li ve stanovisku EIA (či závěru zjišťovacího řízení) uvedeny konkrétní požadavky týkající se ochrany životního

prostředí, měly by je správní úřady zahrnout do svých rozhodnutí nebo jiných úředních opatření nutných k provedení záměru (např. vynětí pozemků ze zemědělského půdního fondu).

- Pokud povolující úřad stanovisku EIA (závěru zjišťovacího řízení) nevyhoví anebo nezahrne jeho požadavky, uvede v rozhodnutí či opatření důvody, proč závěrům EIA nevyhověl nebo vyhověl jen částečně.
- Rozhodnutí nebo i další opatření nutná k provedení konkrétního záměru musí správní úřad vždy odůvodnit i jinak, tedy nejen opakováním závěrů procesu EIA.

4. Posuzování vlivů koncepcí – SEA

4. Posuzování vlivů koncepcí - SEA

Zcela specifickou oblastí je posuzování vlivů na životní prostředí u tzv. koncepcí. Proces SEA (zkratka z anglického Strategic Environmental Assessment, český strategická EIA) upravuje rovněž zákon o posuzování vlivů (č. 100/2001 Sb., ve znění k 1. 1. 2007). Podobně jako jednotlivé stavby, mohou mít strategická rozhodnutí výrazný vliv na životní prostředí, který je potřeba popsat a vyhodnotit.

Cílem procesu SEA je najít co nejpříjemnější řešení z hlediska celkového rozvoje řešené oblasti (tedy ekonomického a sociálního rozvoje se zohledněním kvality životního prostředí a ochrany přírody).

Koncepce nezpracovávají investoři, ale orgány veřejné správy (tedy především obce, kraje a ministerstva). Zapojení veřejnosti do procesu SEA je nezbytné stejně jako u hodnocení vlivů jednotlivých staveb na životní prostředí, a probíhá v rámci samotného projednávání dané koncepce.

✓ Do hodnocení SEA spadají vedle územ-

ně plánovací dokumentace (územní plán, regulační plán apod.) také např. krajské plány odpadového hospodářství, celostátní a regionální operační programy EU, národní strategické plány a další strategie (např. Strategie hospodářského rozvoje ČR, Plán hlavních povodí atd.). Jejich dopad na rozvoj konkrétních sídel a krajinu je mnohdy daleko významnější, než dopad jednotlivých staveb. Přehled o projednávaných strategiích je možné získat z internetového portálu agentury CENIA (odkaz na str. 19)

Jaký je smysl posuzování vlivů koncepcí?

Výsledkem procesu SEA je zjištění a zhodnocení negativních důsledků určitého programu, politiky či plánu, na jehož základě může dojít k realizaci konkrétních staveb nebo jiných záměrů. Při posuzování koncepcí se prověřují a nalézají nejšetrnější a neúčinnější varianty jejich provádění. Zkoumají se a stanovují opatření k předcházení, vyloučení, případně kompenzaci nepříznivých vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví.

Závěr SEA by měl určit také nástroje pro sledování a vyhodnocování vlivů realizace koncepce na životní prostředí.

Bez ukončeného procedury SEA nelze žádnou koncepci schválit – ani zcela dokončená koncepce tak nemůže být právně závazná.

Které záměry podléhají režimu SEA?

Pod režim posuzování patří:

- koncepce, které stanoví rámec pro budoucí povolení záměrů uvedených v příloze č. 1 zákona o posuzování vlivů (např. Plán hlavních povodí ČR počítající s budováním nových přehrad a nádrží)
- koncepce spolufinancované z prostředků fondů EU
- koncepce, u nichž nutnost jejich posouzení, s ohledem na možný vliv na životní prostředí, vyplývá ze zvláštních právních předpisů

Tyto nové koncepce se posoudí:

- vždy, pokud jejich realizace závažně ovlivní území více než jedné obce,

■ stanoví-li tak zjišťovací řízení, pokud se jejich realizace dotkne územního obvodu jedné obce.

Změny těchto koncepcí se posoudí:

■ stanoví-li tak zjišťovací řízení.

Předmětem SEA nejsou:

■ koncepce zpracovávané pouze pro účely obrany státu

■ koncepce pro případ mimořádných událostí, při kterých dochází k závažnému a bezprostřednímu ohrožení životního prostředí, zdraví, bezpečnosti nebo majetku osob

■ finanční a rozpočtové koncepce

✓ *Historicky by pod režim procesu SEA spadalo například scelování zemědělské půdy v Československu v poválečných letech. Jednalo se v podstatě o celostátní systematicky prosazovanou strategii, která měla za konkrétní následek zánik remízků a některých významných krajinných prvků, intenzifikaci zemědělství, výraznou změnu venkovské krajiny a struktury venkova vůbec.*

✓ *Do hodnocení SEA spadají vedle oblastí, kde se nakládá s jednotlivými složkami životního prostředí také např. koncepce zpracovávané v oblasti myslivosti, rybářství, energetiky, telekomunikací, cestovního ruchu, regionálního rozvoje apod. Posuzují se koncepce místní (obecní), krajské a národní (státní, celorepublikové).*

✓ *Předmětem posouzení nejsou zákony či prováděcí právní předpisy, a to ani ty, které přímo upravují oblast životního prostředí. Neposuzují se ani strategie soukromých podniků, byť by to byly rozvojové koncepce průmyslových gigantů se zisky převyšujícími státní rozpočet.*

Co všechno se posuzuje?

Posuzování zahrnuje zjištění, popis a zhodnocení předpokládaných přímých i nepřímých vlivů provedení i neprovedení koncepce a jejích cílů.

Jak se procesu SEA účastnit?

Procesu SEA se může účastnit každý, a to zasláním svého písemného vyjádření nebo účastí na veřejném projednání.

Kdo posuzování vlivů koncepcí řídí?

Proces SEA vedou příslušné krajské úřady a Ministerstvo životního prostředí ČR.

Ministerstvo zajišťuje proces SEA u koncepcí:

■ krajských a kde dotčené území zasahuje na území více krajů,

■ kde dotčené území zasahuje na území národního parku nebo chráněné krajinné oblasti,

■ státních,

■ jejichž vlivy na životní prostředí přesahují hranice České republiky.

V kompetenci krajů je posuzování ostatních koncepcí, tedy těch, jejichž provádění se významně dotkne území menšího než území kraje.

Podrobněji k jednotlivým částem procesu SEA

Průběh procesu SEA lze stručně popsat následující posloupností:

V průběhu procesu SEA platí stejná pravidla pro zveřejňování informací jako v procesu EIA (viz str. 8):

■ vyvěšením na úředních deskách dotčených obcí a krajů - těch, které budou koncepcí závažně ovlivněny,

■ v místě obvyklým způsobem (v místním tisku, rozhlasem apod.) a

■ na internetu.

Za den zveřejnění se považuje den, kdy

došlo k vyvěšení informace na úřední desce dotčeného kraje.

✓ *Nejjistějším způsobem, jak se dozvědět o posuzovaných koncepcích je centrální registr SEA na portálu státní agentury CENIA (odkaz viz str. 19). Konkrétní obce se mohou svými důsledky dotýkat jak připravované koncepce obce (např. územní plán obce), tak i kraje (např. plán odpadového hospodářství) a vlády (např. strategie hospodářského růstu ČR).*

Oznámení

Oznámení o zahájení prací na tvorbě nebo změnách koncepce podléhající posouzení (viz výše) má povinnost zpracovat předkladatel koncepce (např. magistrát, ministerstvo, kraj, v případně územního plánu obce pak obecní úřad), který dal podnět k jejímu zpracování.

Náležitosti oznámení stanoví příloha č. 7 zákona o posuzování vlivů.

Příslušný úřad s oznámením naloží takto:

■ do 10 dnů je rozešle k vyjádření dotčeným správním úřadům a dotčeným obcím a krajům

■ do 10 dnů zároveň zveřejní oznámení a informaci o možnosti do něj nahlížet

Do 20 dnů od zveřejnění těchto informací může každý příslušnému úřadu (tedy buď krajskému úřadu nebo Ministerstvu životního prostředí) zaslat své písemné vyjádření. Lhůtu je nutno dodržet, k později zasláným vyjádřeními se nepřihlíží.

✓ *Vyjádření k oznámení musí být do 20 dnů od zveřejnění oznámení doručeno příslušnému úřadu – ve stanoveném termínu 20 dní jej nestačí podat na poštu.*

Zjišťovací řízení

Zjišťovací řízení se provádí na základě oznámení, došlých vyjádření k němu a podle kritérií uvedených v příloze č. 8 zákona o posuzování vlivů.

Cílem zjišťovacího řízení je:

■ u koncepcí, u nichž se vždy posuzují vlivy na životní prostředí, upřesnit obsah a rozsah vyhodnocení, včetně požadavku na zpracování možných variant,

■ u ostatních koncepcí (koncepte na úrovni obce a změny koncepcí) zjistit, zda vlivy na životní prostředí budou vůbec posuzovány.

Zjišťovací řízení má být ukončeno do 35 dnů od zveřejnění oznámení. Neprodleně po jeho ukončení musí být zveřejněn jeho závěr a rozeslán předkladateli, dotčeným správním úřadům a dotčeným územním samosprávným celkům.

✓ Pro výsledek zjišťovacího řízení je podstatné, kolik vyjádření příslušný úřad shromáždil. Kompletní posouzení SEA je nutné požadovat především u obecních koncepcí a změn. V rámci zasílaných připomínek je možné požadovat zpracování alternativních variant koncepce, vyjádřit se k plánovanému rozsahu i obsahu apod.

✓ Pro další fázi hodnocení SEA je možné navrhovat uspořádání veřejného projednání nad rámec zákona nebo jiný způsob širšího zapojení veřejnosti do vyhodnocení projednávané koncepce (např. veřejné slyšení, workshop, seminář, ustavení poradní skupiny). Příslušný úřad má podle zákona v závěru zjišťovacího řízení mimo jiné stanovit podmínky zapojení veřejnosti do posuzování konkrétní koncepce.

Vyhodnocení

Po obdržení závěru zjišťovacího řízení (do 30 dnů) vybere předkladatel koncepce odborníka – autorizovanou osobu, kterému zadá zpracování vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí (obdoba dokumentace vlivů záměru v procesu EIA). Její obsah stanoví příloha č. 9 zákona o posuzování vlivů.

✓ Nejpodstatnější v dokumentaci SEA je bod „závažné vlivy navrhovaných variant“, „plánovaná opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci všech závaž-

ných negativních vlivů na životní prostředí vyplývajících z provedení koncepce“ a „popis plánovaných opatření k eliminaci, minimalizaci a kompenzaci negativních vlivů zjištěných při provádění koncepce“. Důležité je samozřejmě i konečné doporučení včetně návrhu stanoviska ke koncepci.

✓ V procesu SEA je důležité být v kontaktu s úřadem (či spíše přímo s konkrétním úředníkem), který proces SEA vede. Můžete se také pokusit sejít se zpracovatelem vyhodnocení a zeptat se jej, proč hodnotil koncepci či její části určitým způsobem atd. Následně můžete poslat dopis s připomínkami na příslušný úřad.

Po zpracování vyhodnocení předá předkladatel příslušnému úřadu návrh koncepce, jehož nedílnou součástí je toto vyhodnocení (dokumentace SEA). Pokud vyhodnocení SEA obsahuje všechny náležitosti, musí příslušný úřad do 10 dnů od doručení dokumenty zveřejnit a rozeslat k vyjádření dotčeným správním úřadům a dotčeným obcím a krajům. Pokud vyhodnocení není úplné, vrátí jej k dopracování.

Předkladatel koncepce je vždy povinen zajistit veřejné projednání obou dokumentů. Projednání nemůže být konáno dříve než po uplynutí 30 dnů od předložení návrhu koncepce příslušnému úřadu. Informace o místě a konání musí být zveřejněny nejméně 10 dnů předem (a to na webových stránkách a úřední desce předkladatele a ještě dalším v místě obvyklým způsobem). Z jednání se pořizuje zápis, který předkladatel zveřejní na internetu a zašle příslušnému úřadu (do 5 dnů od konání projednání).

Každý může zaslat své písemné vyjádření k návrhu koncepce (jehož součástí je i vyhodnocení) příslušnému úřadu nejpozději do 5 dnů ode dne konání veřejného projednání. V téže lhůtě může zaslat předkladatel příslušnému úřadu své písemné vyjádření k vyhodnocení. K vyjádřením zaslaným po lhůtě příslušný úřad nepřihlíží.

✓ Ačkoliv to zákon o posuzování vlivů ani prováděcí právní předpisy výslovně nestanoví (tak jako u procedury EIA), je nezbytné dodržet stejné podmínky jmenované již výše: veřejného projednání se musí zúčastnit předkladatel koncepce, zpracovatel vyhodnocení SEA a příslušný úřad. Veřejné projednání musí být nahráváno a musí být pořízen zápis. Pozvánku by měli dostat i všichni, kteří se procesu již zúčastnili, např. podali připomínky. Rozeslání pozvánek nad rámec povinného zveřejnění je na dohodě zejména mezi předkladatelem koncepce a zpracovatelem SEA. Projednání by se mělo konat v odpoledních hodinách. Všichni, kteří se dostaví, mají mít možnost se vyjádřit – vhodný sál, ozvučení, nezávislý moderátor, předkladatel koncepce a zpracovatel vyhodnocení mají mít vyhrazený čas pro své prezentace, většina času by měla být věnována pro připomínky a diskusi.

✓ Otázky kladené na veřejném projednání je dobré rozdělit mezi více lidí, aby jednotliví tazatelé mohli trvat na odpovědi. Pokud se nelze domoci nějaké odpovědi, je vhodné nechat zaprotokolovat, že otázka nebyla zodpovězena. Záznam z jednání má vliv na závěrečné stanovisko SEA.

Stanovisko

Na základě návrhu koncepce, vyjádření k němu podaným a veřejného projednání vydá příslušný úřad stanovisko k posouzení vlivů provádění koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví. Příslušný úřad je povinen vydat stanovisko do 30 dnů ode dne obdržení zápisu z veřejného projednání. Neprodleně potom jej zveřejní a rozešle předkladateli koncepce, dotčeným správním úřadům a dotčeným obcím a krajům.

Stanovisko může být:

- záporné (nesouhlas s návrhem koncepce z hlediska možných negativních vlivů),
- kladné bez připomínek (v praxi se neobjevuje), nebo
- kladné s omezujícími podmínkami (nejčastější případ);

dále může:

- navrhnout doplnění návrhu koncepce, popřípadě
- navrhnout kompenzační opatření a
- opatření ke sledování vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví.

Jak zohledňují správní úřady stanovisko SEA?

- Bez stanoviska ke koncepci nemůže být koncepce schválena.
- Schvalující orgán je povinen zohlednit požadavky a podmínky vyplývající ze stanoviska ke koncepci.
- Pokud stanovisko obsahuje výslovné požadavky a podmínky ke koncepci a nejsou do ní zahrnuty nebo jsou zahrnuty pouze zčásti, je schvalující orgán povinen svůj postup odůvodnit.
- Schvalující orgán je povinen zveřejnit schválenou koncepci (případně odůvodnění, proč do ní nezahrnul podmínky ze stanoviska) a opatření pro zajištění monitoringu.
- O tomto zveřejnění je povinen do 7 pracovních dnů informovat příslušný úřad, dotčené správní úřady a dotčené územní samosprávné celky.

Odchytky od popsaného postupu - posuzování územních plánů

Ze skupiny posuzovaných plánů a programů se vymykají územní plány. Posuzování vlivů na životní prostředí je tak v případě územních plánů odlišné od posuzování jiných typů koncepcí.

Proces SEA na územně plánovací dokumentaci upravuje pouze § 10i zákona o posuzování a ve zbytku se plně použije stavební zákon. V praxi to znamená, že veškeré lhůty a postupy (zveřejňování, rozesílání, veřejné projednávání) se řídí stavebním zákonem.

Situaci při hodnocení územního plánu je možné stručně shrnout takto:

- Podle nového stavebního zákona (platného od ledna 2007) se územní plán pořizuje pro území obce – předkladatelem koncepce je v tomto případě obecní úřad obce s rozšířenou působností jako pořizovatel územního plánu.
- Posuzování SEA vede krajský úřad (podle stavebního zákona). Krajský úřad stanoví na základě kritérií uvedených

v příloze č. 8 k zákonu o posuzování vlivů požadavek na zpracování vyhodnocení vlivů na životní prostředí.

- Vyhodnocení zpracuje autorizovaná osoba pro posuzování vlivů.
- Obecní úřad zveřejní a projedná vyhodnocení územního plánu z hlediska vlivů na životní prostředí v rámci pořizování územního plánu podle stavebního zákona.
- Krajský úřad vydá stanovisko SEA.
- Schvalujícím orgánem koncepce je zastupitelstvo obce, pro kterou se územní plán pořizuje. Zastupitelstvo obce je povinno ve svém usnesení o schválení územního plánu zdůvodnit, jak zohlednilo podmínky vyplývající ze stanoviska k vyhodnocení vlivů na životní prostředí. Toto usnesení je povinno zveřejnit.

Pro regulační plány, na rozdíl od vyššího typu územně plánovací dokumentace – krajských „zásad územního rozvoje“ – a na rozdíl od státní „politiky územního rozvoje“ platí ještě jiný režim. Pokud regulační plán naplňuje podmínky stanovené přílohou č. 1 k zákonu o posuzování vlivů, pak se posuzuje jako jednotlivá stavba – probíhá tedy proces EIA, nikoliv SEA.

www.chemickydum.arnika.org

Domov by měl být bezpečným místem. I v našich domech a bytech nás ale obklopují stovky nebezpečných látek. Chcete se dozvědět, v kterých materiálech a výrobcích se mohou ukrývat a útočit na vaše zdraví?

5. Posuzování vlivů přesahujících hranice

5. Posuzování vlivů přesahujících hranice

V případě, že by realizací nějakého záměru nebo koncepce mohlo být závažně ovlivněno území jiného státu, provádí se „mezistátní posuzování vlivů na životní prostředí“. To vždy zajišťuje Ministerstvo životního prostředí ČR.

Mezistátní posuzování vlivů probíhá stejně, jako by se jednalo o „normální“ proces EIA/SEA. Lhůty pro jednotlivá vyjádření přitom mohou být prodlouženy až o 30 dní (požádá-li o to dotčený stát). Ostatní lhůty se v takovém případě také přiměřeně prodlouží. Ve fázi zpracování vyhodnocení koncepce (SEA) nebo posudku EIA se může konat „konzultace“ mezi jednotlivými státy. Té se nemůže účastnit veřejnost, veškeré informace se však standardním způsobem zveřejňují (na úředních deskách a na internetu). Vyjádření dotčených států musí být zpracována do závěrečného stanoviska nebo musí být uvedeny důvody, proč se tak nestalo. Stanovisko EIA, žádosti o vydání navazujících rozhodnutí, tato rozhodnutí, resp. stanovisko k návrhu koncepce a schválená koncepce Ministerstvo životního prostředí ČR následně zasílá dotčenému státu.

Posuzování záměrů a koncepcí, realizovaných mimo území České republiky, se řídí předpisy cizího státu. Ministerstvo životního prostředí ČR přitom informace o zahraničních procesech EIA/SEA zveřejňuje a v rámci posuzování vlivů je možné se k nim vyjadřovat.

Posuzování zahraničních koncepcí a záměrů, jež mají vlivy na území ČR

EIA

Ministerstvo životního prostředí ČR zveřejní informace o oznámení zahraničního záměru (do 5 pracovních dnů od jeho obdržení); v této lhůtě také oznámení rozešle dotčeným úřadům a samosprávám (u nichž lze do příslušných dokumentů nahlížet) k vyjádření

■ do 15 dnů od zveřejnění oznámení může každý zaslat písemné vyjádření; Ministerstvo všechna vyjádření spolu se

svým vyjádřením zašle cizímu státu (do 30 dnů od zveřejnění oznámení)

■ v případě, že Ministerstvo obdrželo k danému projektu dokumentaci, zveřejní informaci o dokumentaci; dokumentaci rozešle dotčeným úřadům a samosprávám (u nichž lze do příslušných dokumentů nahlížet) k vyjádření

■ do 15 dnů od zveřejnění může každý zaslat Ministerstvu k dokumentaci písemné vyjádření; Ministerstvo všechna vyjádření spolu se svým vyjádřením a informací, zda se zúčastní případné konzultace, zašle cizímu státu (do 30 dnů od zveřejnění dokumentace)

■ Ministerstvo zveřejní informaci o veřejném projednání záměru na území cizího státu (obdrželi-li ji včas)

■ obdrželi-li Ministerstvo závěry cizího státu z posouzení vlivů, popř. informaci o rozhodnutí v navazujících správních řízeních, zveřejní je standardním způsobem do 15 dnů od jejich obdržení

SEA

■ Ministerstvo životního prostředí ČR zveřejní informace o návrhu zahraniční koncepce a případné nabídky ke konzultaci (do 20 dnů od jejich obdržení); v této lhůtě návrh koncepce rozešle dotčeným úřadům a samosprávám (u nichž lze do příslušných dokumentů nahlížet) k vyjádření

■ do 30 dnů ode dne zveřejnění návrhu koncepce může každý zaslat písemné vyjádření; Ministerstvo všechna došla vyjádření, spolu se svým vlastním vyjádřením a informací, že se případně konzultace zúčastní, zašle cizímu státu (do 40 dnů od zveřejnění návrhu koncepce)

■ Ministerstvo zveřejní informaci o veřejném projednání koncepce na území cizího státu (obdrželi-li ji včas)

■ Ministerstvo zveřejní informaci o schválení koncepce do 15 dnů od jejího obdržení; obdrželi-li Ministerstvo od cizího státu schválenou koncepci, zveřejní ji na internetu (do 20 dnů od jejího obdržení)

✓ *Mezistátní posuzování by se mělo provádět*

děť pokud vlivy „českého“ záměru objektivně závažně zasahují na území sousedního státu – případně naopak. Aby se nestalo, že si české úřady budou zbytečně „přidělovat“ práci“ související s povinností posoudit vlivy i za hranicemi ČR, umožňuje zákon cizímu státu, aby o mezistátní posouzení vlivů konkrétního záměru požádal. Sousední státy nemusejí být o závažných vlivech hrozících provedením stavby či realizací koncepce v ČR včas informovány. Je proto úkolem nevládních organizací v ČR, aby o závažných stavbách a koncepcích, projednávaných v procesech EIA či SEA, samy aktivně informovaly ministerstva životního prostředí sousedících států.

✓ *Mezistátní posouzení EIA se provádělo například u dálnice D3 z Prahy na hranici s Rakouskem. Rakouská strana naopak marně požadovala mezinárodní hodnocení vlivů na životní prostředí Jaderné elektrárny Temelín. Mezistátní posuzování by se teoreticky mohlo týkat např. dostavby Draslovky v Kolíně. Ačkoliv tato chemička stojí ve Středních Čechách, její provoz může prostřednictvím Labe ovlivnit vzdálené regiony Německa.*

6. Praxe při využívání zákona o posuzování vlivů občanskými sdruženími

6. Praxe při využívání zákona o posuzování vlivů občanskými sdruženími

Před aktivním zapojením do procesu EIA či SEA je důležité si stanovit cíl, jehož chceme svou účastí v procesu EIA/SEA dosáhnout, např.:

- vrátit dokumentaci k přepracování a doplnění,
- úplné zastavení záměru,
- změna navrhované stavby, jejích parametrů či umístění (například snížení komína spalovny o 10 metrů nebo přesunutí seřadiště o 100 metrů dále od obce),
- stanovení adekvátních a dostatečných kompenzačních opatření pro realizovanou stavbu (např. protihlukové valy, instalace zvukotěsných oken, výsadba izolační zeleně apod.).

Pro úspěšné řešení daného problému potřebujeme sestavit podrobný plán kampaně – postup jak dosáhnout cíle. Účast v procesu EIA bývá zpravidla jen částí kampaně a k úplnému řešení problému nestačí. Je nepochybné, že k dlouhodobé kampani budeme potřebovat vedle entuziasmu zejména dostatečný počet aktivních lidí v občanském sdružení, nějaké peníze a podložené věcné argumenty.

Měli bychom počítat s tím, že samotnou účastí v procesu EIA konkrétní záměr zřejmě nezastavíme, někdy bývá obtížné dosáhnout i dílčích změn. Drtivá většina záměrů získá v procesu EIA kladné stanovisko s určitými omezujícími podmínkami. Ovlivnit daný projekt (nebo jej i zcela zastavit) nad rámec stanoviska EIA je nicméně pořád ještě možné, a to zejména v územním řízení a v řízení o vydání integrovaného povolení (IPPC). Je proto důležité, aby se občanské sdružení aktivně účastnilo také následných povolovacích procedur, vydávání výjimek ze zákona, projednávání změn územních plánů a dalších kroků.

Je nezbytné znát klíčovou osobu, která má na výsledek procesu EIA zásadní vliv (většinou pracovník ministerstva či krajského úřadu, který proces vede). Klíčovou osobou může být v některých případech i investor, který usiluje prosadit

svůj záměr. Pokud chceme své aktivity orientovat na příslušnou firmu (a ovlivnit její plány, které kolidují se zájmem na ochranu přírody), pak plánujeme dlouhodobou kampaň.

V procesu EIA musíme počítat s protivníky, kterými vedle investora mohou být i některé obce nebo orgány veřejné správy. Vznášením požadavků a vydávaním nesouhlasných stanovisek se s nimi můžeme dostat do konfliktu.

Stejně důležité, jako uvědomování si protivníků, je i snaha získat spojence. Těmi mohou být některé obce, jiné postižené organizace (např. místní pobočka Českého rybářského svazu, místní škola apod.) či dokonce státní instituce (zejména Česká inspekce životního prostředí či hygienická stanice). Je dobré znát názory ostatních účastníků procesu EIA a dojednat společný postup s těmi z nich, kteří mají podobné postoje jako naše občanské sdružení.

Pokud do procesu EIA vstupujeme včas, je to v momentě zveřejnění oznámení záměru. Jedině tak máme dostatek prostoru pro plánování práce, rozdělení úkolů a přípravu argumentů. Pokud máme málo času a nízkou kapacitu, je dobré orientovat se pouze na spojence a nezbývat se přesvědčováním protivníků.

Pro ujasnění celkové situace se používá „mapa komunity“ – grafické znázornění vztahů v lokalitě – kdo se v okolí podniku či ve městě nachází, jaký vztah mají jednotlivé osoby či organizace k danému záměru, zda jsou na naší straně či proti nám atd. Pokud jde o velký záměr, může mapa komunity zahrnovat celou Českou republiku nebo území celého kraje. Stejně tak i v případě menšího záměru mohou hrát svoji roli v naší kampani například hejtman, ministr apod.

Součástí dlouhodobé kampaně – pokud ji plánujeme – by neměly být pouze právní kroky. Velmi důležité je systematické oslovování veřejnosti (např. výstava,

letáky, petice, dotazníkové šetření). Cíle našeho občanského sdružení by měly být v souladu s přáním většiny obyvatel postižené oblasti. Prakticky nezbytná je soustavná komunikace se sdělovacími prostředky. Ty mohou jak oslovit veřejnost, tak i vyvolat tlak na klíčové úřady či investorskou firmu.

Ani po úspěšném zastavení škodlivého záměru v procesu EIA nebo v následných správních řízeních nemusí být zcela vyhráno. V praxi se poměrně často stává, že investoři se pokoušejí prosazovat své záměry opakovaně – třeba i s odstupem několika let. Je proto dobré sledovat situaci i po odvrácení konkrétního projektu. Můžeme se také pokusit konkrétní území dlouhodobě ochránit – např. změnou územního plánu, vyhlášením trvalé stavební uzávěry apod. To by však již bylo na další samostatnou kampaň...

7. Modelová studie – stavba drůbežárny

7. Modelová studie - stavba drůbežárny

Firma První drůbežářská plánuje stavět v Dolní Lhotě drůbežárnu. Informace o záměru a zahájení procesu EIA se objeví na úřední desce místního úřadu.

Naše místní občanské sdružení se rozhodne, že podá své požadavky na obsah dokumentace. Budeme chtít, aby dokumentace EIA obsahovala údaje o množství kuřat, která mají být v drůbežárně chována, opatření na ochranu práv zvířat podle směrnic EU, limity pro vypouštění čpavku a řešení hluku fabriky. Zajímá nás také, kam budou vyvážet a jak budou likvidovat podestýlku. Požadujeme zároveň, aby investor zpracoval svůj návrh v různých objemových variantách – v závislosti na počtu chovaných kuřat.

Po zpracování a zveřejnění dokumentace je nutné podat připomínky. Protože se nám nezdá vhodné, aby občanské sdružení podávalo připomínky samo, hledáme spojence. Protože Franta Novák pěstuje včely, dojde za Svazem včelařů. Někdo jiný může přemlouvat sousedy, aby podali vlastní připomínky. Karel Novotný může dojít za starostou, aby podal připomínky za obec, protože s ním má dobré vztahy.

Důležité je to, jak připomínky vypadají. Sousedka Voborníková může napsat

ruční dopis s jednoduchými „selskými“ argumenty. Někdo by měl podat připomínky, které budou vědecké, odborné. Je dobré mít v občanském sdružení například technika, právníka apod. Na sepsání připomínek je stejně tak možné najmout odborníka, jako prostudovat dokumentaci selským rozumem a bod po bodu ji podrobně připomínkovat.

Současně s podáním připomínek si dáme schůzku s vedoucím procesu EIA z krajského úřadu a vedle písemného stanoviska s ním probereme jednotlivé problémy spojené se stavbou drůbežárny ještě osobně.

K prosazení našeho cíle je dobré nezapomenout na média. Lze tak získat další lidi, kteří podají připomínky k drůbežárně, a publikovat informace o negativních vlivech stavby, stejně jako stanovisko občanského sdružení.

Před veřejným projednáním je potřebné se v rámci občanského sdružení sejit, stanovit si scénář, rozdělit úkoly a připravit jednotlivá vystoupení s připomínkami. Např. Lenka Piskáčková bude rozdávat letáčky před vchodem do sálu, aby všichni příchozí dostali stručné shrnutí problémů spojených s drůbežárnou v písemné formě. Pokud víme, že firma připravila

videoprojekci nebo jinou prezentaci, můžeme si připravit vlastní projekci či jiný informační materiál.

Taktika pro vystupování na veřejném projednání úzce souvisí s cílem, který si sdružení stanoví pro účast v procesu EIA. Vzhledem k nepředvídatelným událostem je dobré mít pro veřejné projednání připraveno více scénářů. Přípravě jednotlivých vystoupení je vhodné věnovat dostatek času.

Do činnosti našeho sdružení v rámci běhu na dlouhou trať celého procesu EIA je dobré zakomponovat i některé z doprovodných aktivit, např.:

- petice
- vlastní informační materiály (leták, skládačka, stručný text, náměty na otázky či připomínky občanů apod.)
- přimět k vyjádření významnou osobnost či politika (ministr, hejtman, umělec pod.)
- průběžné informování médií o průběhu procesu EIA, připomínkách občanského sdružení a stanoviscích jednotlivých organizací

www.stromy.arnika.org

Pokácet strom motorovou pilou trvá několik minut. Je přitom lehké nepomyslet na to, jak dlouho trvalo, než vyrostl, a jak dlouho bude trvat, než za něj vyroste náhrada.

Braňte se spolu s námi zbytečnému kácení stromů!

8. Co se opravdu stalo – příklady skutečných procesů EIA

8. Co se opravdu stalo - příklady skutečných procesů EIA

Výrobní oxidu chromitého v Nymburce

V roce 2000 zveřejnila společnost Urseta záměr na vybudování podniku na výrobu oxidu chromitého u železničního nádraží v Nymburce. Tato chemikálie se používá jako surovina pro výrobu magnetických pásků audio a videokazet. Ve městě vznikla skupina lidí, kteří sice nezaložili občanské sdružení, nicméně zpracovali obsáhlé připomínky k dokumentaci. Obávali se toho, jak blízko měla výrobní státní od obytných čtvrtí. V areálu závodu se měl mimo jiné skladovat vysoce toxický šestimocný chrom. V rámci svých připomínek lidé požadovali zveřejnění údajů o referenčních zařízeních v jiných zemích a doklad o skutečném vlivu výroby oxidu chromitého na životní prostředí. V rámci zpracování posudku EIA vyšlo najevo, že Urseta chce v Nymburce použít neobvyklou technologii, která se používá pouze v Kazachstánu. Na veřejné projednání přišly přibližně dvě stovky lidí a důrazně výstavbu podniku odmítly. Ministerstvo životního prostředí obavy občanů potvrdilo a vydalo k záměru negativní stanovisko. Výstavbu továrny to znemožnilo.

Polygon na testování automobilů

V roce 2000 představila společnost Škoda Auto svůj záměr na vybudování areálu pro testování nových typů vozů. Polygon měla tvořit síť různých typů silnic a překážek; kvůli utajení před průmyslovou špionáží měl být postaven uvnitř vzrostlého lesa. To by si vyžádalo rozsáhlé kácení a znepřístupnění 200 hektarů lesa. Občané nejvíce postižené obce Obrubce si vyžádali zpracování různých variant umístění polygonu. Založili sdružení a v rámci procesu EIA shromáždili připomínky obce i vlastníků pozemků. Pro velký odpor veřejnosti se pak Škoda Auto zaměřila na bývalý vojenský prostor Milovice – Mladá. I tam vzniklo občanské sdružení. Požadovalo zpracování podrobného biologického průzkumu, který trval celý rok. Ministerstvo životního prostředí pak vydalo přes řadu negativních vyjád-

ření souhlasné závěrečné stanovisko EIA. Biologický průzkum, prováděný v rámci hodnocení EIA, však v lokalitě odhalil několik velmi vzácných druhů živočichů, což bylo nakonec klíčové. K povolení stavby by byla nutná řada výjimek ze zákona o ochraně přírody. Automobilka neměla více času na přípravu projektu a od záměru ustoupila.

Golfové hřiště v Roztěži

V roce 2004 představila společnost Casa Serena projekt na výstavbu 27jamkového golfového hřiště u obce Roztěž na Kutnohorsku a zneklidnila tím část místních obyvatel. Okolí Roztěže je sice krajinou kulturní, nicméně nedotčenou velkými stavbami, a převážně zemědělskou. Protéká tudy Vidický potok, nedaleko se nachází vodní nádrž Vrchlice, zámek Roztěž, památná lipová alej a řada dalších památek na působení hraběte Šporka v 17. století. Ministerstvo životního prostředí ukončilo proces EIA už ve zjišťovacím řízení, na základě připomínek skupiny místních občanů však pro golfové hřiště stanovilo celou řadu omezujících podmínek. Občané toho využili v následném územním řízení. Celkový rozsah hřiště se jim podařilo omezit na 9 jamek. Investora zároveň přiměli k zachování všech veřejných cest, ustoupení od budování oplocení areálu a vytvoření „rezervací“ uvnitř golfového areálu, které by mohly sloužit jako útočiště pro chráněné obojživelníky a další druhy živočichů. Výsledná podoba golfového hřiště představuje přijatelný kompromis.

Lisovna karosérií v Úvalech u Prahy

V roce 2000 vyrostla na okraji Úval lisovna automobilových karosérií společnosti Essa Czech. Firma při stavbě porušila jak územní plán, tak i zákon o posuzování vlivů – záměr vůbec neprošel posouzením EIA. Umožnil to omyl či záměrná chyba úředníků a některých zastupitelů města. Lisovna způsobila znehodnocení obytných domů ve velké části Úval, obtěžuje lidi hlukem a provozem nákladních auto-

mobilů. V roce 2004 nicméně Essa Czech částečně doplatila na svůj agresivní postup. Tehdy firma zveřejnila záměr na čtyřnásobné rozšíření továrny. V Úvalech v té době již existovalo aktivní občanské sdružení, podporované také Městem Úvaly, zpracovatelem územního plánu a některými státními institucemi. Zpracovatel posudku EIA konstatoval, že rozšiřování továrny, která vyrostla zcela v rozporu s právem, a jejíž vliv je od počátku neslučitelný s umístěním v obytné zóně města, je nepřijatelné. Ačkoliv se s tím společnost Essa Czech odmítá smířit, jakékoliv rozšiřování provozu je dnes zákonnou cestou zjevně nerealizovatelné.

Efektivní účast v procesu EIA

- posuzování vlivů staveb na životní prostředí •

9. Efektivní účast v procesu EIA v deseti bodech

9. Efektivní účast v procesu EIA v deseti bodech

I

ujasněte si, čeho přesně chcete účastí v procesu dosáhnout

II

naplánujte kroky na dobu celého procesu EIA a rozdělte práci mezi více lidí

III

sledujte úřední desky a dávejte pozor na dodržení lhůt

IV

ke všem dokumentům podávejte písemná vyjádření

V

zúčastněte se aktivně veřejného projednání

VI

získejte ke spolupráci odborníky, případně známé osobnosti

VII

zapojte do procesu EIA spoluobčany, obec, další organizace

VIII

informujte o svých argumentech sdělovací prostředky

IX

informujte veřejnost letáky, nástěnkou či na internetových stránkách

X

přihlaste své sdružení do následných povolovacích řízení

příloha 1: Vzor připomínek občanského sdružení k dokumentaci EIA

příloha 1: Vzor připomínek občanského sdružení k dokumentaci EIA

Ministerstvo životního prostředí
Odbor posuzování vlivů na životní prostředí
Vršovická 65
100 00 Praha 10

Praha 26. února 2002

Připomínky k dokumentaci o hodnocení vlivů na životní prostředí – Zkušební plochy technického vývoje Škoda Auto, a. s.

Podáváme tímto připomínky k výše uvedené dokumentaci podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o EIA“).

1. K celé dokumentaci

1.1. Dokumentace je zbytečně objemná, přičemž její objem nekorresponduje s množstvím a kvalitou potřebných informací. Mnohé informace i části textu se v dokumentaci mnohokrát opakují, což ji činí nepřehlednou a nadměrně složitou. Naopak některá důležitá fakta v materiálu zcela chybí.

1.2. Dokumentace klade podstatně větší důraz na efektnost (grafická úprava, množství barevných příloh) a na technické řešení navrhované stavby, než na kvalitní a komplexní posouzení potenciálně dotčených území z hlediska ekologického a biologického. Zatímco průzkumy biologické a ekologické (a z nich vyplývající závěry) jsou pro hodnocení v procesu EIA nezbytné, technické řešení je pro výběr nevhodnější lokality daleko méně podstatné.

1.3. Některé údaje, uváděné v dokumentaci vícekrát na různých místech, se liší (např. náklady na celou stavbu – 2 miliony Kč, jinde 2,5 milionu Kč). Není zřejmé, který z údajů je platný.

1.4. Podobně je tomu se závěry dokumentace, které jsou v rozporu s dílčími závěry jednotlivých částí celého materiálu a bagatelizují nebo zamlčují zjištěné závažné vlivy stavby na životní prostředí. To se týká zejména biologického průzkumu a posouzení z hlediska hlukové zátěže nejbližší obytné zástavby.

1.5. Dokumentace obsahuje mnohokrát opakované tvrzení, že v lokalitě Úhelnice je již 10 let v provozu dynamometrická zkušební dráha společnosti Škoda Auto. Stavba celého polygonu je pak uváděna jako rozšíření stávající dráhy, které nezpůsobí zvýšení ekologické zátěže v území. Toto tvrzení je účelové, neboť vlivy jedné zkušební silnice a komplexu několika kilometrů silnic v lesním areálu jsou naprosto nesrovnatelné. Před 10 lety vybudovaná dynamometrická dráha nezakládá žádný automatický právní ani jiný nárok na stavbu testovacího komplexu ve stejné lokalitě. Postavená dráha by neměla být považována za významný argument ve prospěch jedné z lokalit posuzovaných v rámci EIA.

1.6. Závěry dokumentace někdy vycházejí z mylných nebo přinejmenším sporných předpokladů.

Uvádí se v ní například, že žádné ze dvou posuzovaných území se nevyužívá k rekreaci. Není nám známo, jak je tomu se všemi dotčenými obcemi. Víme ale, že např. v obci Obrubce slouží řada objektů jako rekreační chaty obyvatel Mladé Boleslavi a Prahy. Obě dotčená území pak nepochybně slouží k rekreaci místních obyvatel. Oplocení velkého lesního areálu se jich a všech návštěvníků daných lokalit značně negativně dotkne. Dokumentace navíc zcela pomíjí fakt, že i kdyby dané lokality v současné době nebyly aktivně využívány pro účely rekreace, výstavbou polygonu bude jejich rekreační potenciál z velké části a trvale znehodnocen. To se může projevit i na menším zájmu o investice do oblasti a na poklesu cen zdejších nemovitostí.

Dokumentace uvádí, že zátěž pro obyvatele podél silnic určených pro přepravu materiálů ke stavbě bude malá, přičemž přepravní trasy dosud nebyly vybrány. Dané tvrzení je nejspíše jen osobním přesvědčením zpracovatele materiálu. Seriózní hodnocení zátěže obyvatel podél přepravních tras v dokumentaci chybí. Vzhledem k předpokládané době výstavby polygonu a množství přepravovaných materiálů je toto posouzení nezbytné.

Efektivní účast v procesu EIA

- posuzování vlivů staveb na životní prostředí •

příloha 1: Vzor připomínek občanského sdružení k dokumentaci EIA

1.7. Porovnání obou navrhovaných variant v závěrečné tabulce je zkreslené. Obě lokality mají zcela jiné podmínky, přičemž je pro ně shodná vysoká ekologická hodnota. Tvrzení, že vlivy na životní prostředí jsou v obou variantách podprůměrné, navíc v obou prakticky stejné, je účelové. Závěrečné doporučení, že navrhovanou stavbu je možné s podmínkami realizovat v obou z vytipovaných lokalit, je v rozporu s dílčími závěry jednotlivých částí dokumentace (zejm. přírodovědné průzkumy).

1.8. Tvrzení, že realizace záměru neovlivní klimatické podmínky v oblasti, nemá v dokumentaci žádnou oporu. Lze se důvodně domnívat, že tomu bude naopak. Rovněž závěr, že žádná z variant nemá velkoplošné vlivy v krajině, není nijak vysvětleno a je zcela nejasné, jak k němu zpracovatelé dospěli. Komplex silnic, rozkládající se na ploše 300 hektarů stávajícího stabilního lesního porostu, podle nás může mít velkoplošné vlivy.

Hlavním problémem celého záměru je požadavek na zásah do velkého lesního komplexu a jeho částečné vymýcení. Autoři dokumentace se zcela nevypořádali se zjištěním a vyhodnocením dlouhodobých vlivů, které takový zásah může způsobit. Jde především o možné ohrožení rostlin a živočichů změnou mikroklimatu a možné ohrožení vodního režimu v krajině. Bezprostřední okolí obou lokalit je navíc zemědělsky využíváno a tak rozsáhlý zásah do krajiny může způsobit problémy i místním zemědělcům.

V dokumentaci nebyl vyhodnocen vliv stavby na lesní ekosystém jako celek. Chybí zhodnocení velikosti postižené plochy, počty jednotlivých druhů dřevin, které by bylo nutné vykácet, důsledek fragmentace lesa, otevření porostních stěn atd.

1.9. Několikrát uvedené srovnání s německým zkušebním polygonem Erha-Lessien koncernu Volkswagen je zavádějící. Tento polygon je zasazen do přibližně pětinasobně většího lesního komplexu, který nemá zvláštní ekologické kvality, jde o stejnověkou borovou monokulturu. Toto území bylo v 50. letech, v době výstavby polygonu, silně poškozené, s mladým porostem, částečně zdevastovaným požárem. Vedlejším efektem výstavby polygonu byla péče o les a krajinu, dosazování původních dřevin a budování vodních ploch, což ve svém důsledku znamenalo vytvoření vhodných biotopů pro řadu živočichů a celkovou rekultivaci krajiny.

1.10. V dokumentaci není jediná zmínka o faktu, že se společnost Škoda Auto, a.s. stala vlastníkem většiny pozemků v lokalitě Úhelnice potřebných k výstavbě zkušebních ploch. Nedomníváme se, že by tento fakt cokoliv měnil na celkové situaci, přesto se domníváme, že vzhledem k požadavku na úplnost předkládaných informací měla být tato skutečnost zmíněna.

2. Ke kapitole „Popis opatření k prevenci, eliminaci, minimalizaci, kompenzaci..“

2.1. Opatření během výstavby jsou formulována natolik obecně, že jejich dodržení nemůže pro nikoho představovat jakoukoliv komplikaci nebo jej přimět ke zvýšené opatrnosti.

2.2. Budování propustí pro živočichy nepovažujeme za účinné. I pokud budou vybudovány, areál polygonu přestane s okolní krajinou do značné míry komunikovat. Mnohým živočišným druhům navíc nepochybně nebude vyhovovat prostředí zatížené hlukem, exhalacemi a dalšími průvodními jevy provozu polygonu.

2.3. Jako kompenzační opatření pro variantu v lokalitě Pozorovatelna-Mladá se navrhuje výsadba lesa na Benáteckém vrchu. Dokumentace však neuvádí, komu patří příslušné pozemky a zda souhlasí s navrženým zalesněním. U lokality Úhelnice se sice náhradní výsadba lesního porostu uvádí, ale bez jakékoliv další specifikace, a má tudíž pouze proklamativní charakter. Péči o náhradní výsadbu stromů po dobu 10 let považujeme za nedostatečnou, neboť v průběhu 10 let porost nemůže dosáhnout stability a dostatečné odolnosti. Dokumentace neuvádí podrobnosti o projektu zalesňování, což považujeme za její nedostatek.

3. K části „Popis a porovnání variant“

3.1. Z hlediska ochrany podzemních vod je umístění stavby v obou navržených lokalitách problematické. Oblast Pozorovatelna-Mladá leží 5 km od ochranného pásma léčivých přírodních vod. Při umístění potenciálního zdroje znečištění může být ohrožena kvalita podzemních vod ve vodárensky významném území Bělé. Území Úhelnice je citlivé na znečištění vzhledem k mělké hladině podzemních vod.

3.2. Porovnání variant z hlediska vzdálenosti jednotlivých lokalit od výrobního závodu není příliš relevantní. Vzhledem k tomu, že v současné době přepravuje společnost Škoda Auto své zkušební vozy až do německého Wolfsburgu, nezdá se nám požadavek na

Efektivní účast v procesu EIA

- posuzování vlivů staveb na životní prostředí •

příloha 1: Vzor připomínek občanského sdružení k dokumentaci EIA

vzdálenost nového zkušební polygonu do 40 km od Mladé Boleslavi přiměřený. Pro umístění polygonu je třeba nalézt především lokalitu, v níž nedojde k neřešitelnému konfliktu s veřejným zájmem na ochranu unikátních přírodních hodnot.

3.3. Rovněž hodnocení variant podle morfologie terénu s ohledem na utajení areálu nám připadá nadbytečné. Utajení průmyslového komplexu by zřejmě bylo možné řešit i příslušnými technickými opatřeními.

3.4. Vzhledem k výsledkům biologických průzkumů je problematické hodnocení lokalit Pozorovatelna-Mladá a Úhelnice jakožto nejméně konfliktních z hlediska chráněných druhů rostlin a živočichů. Biologické průzkumy jasně ukazují na mimořádně vysokou ekologickou hodnotu obou lokalit. To zřejmě znamená, že všechny investorem navržené lokality zahrnují tak cenné ekosystémy, že výstavba polygonu je v nich prakticky vyloučena, nebo že byl význam ekologické hodnoty Úhelnice a Pozorovatelny značně podhodnocen.

3.5. Rozdíl mezi jednotlivými variantami v celkovém hodnocení je velmi malý. Nevyplývá z něho, že by některá z variant byla jednoznačně vhodná, každá z posuzovaných variant je více či méně nevhodná pro tento typ záměru, s vysokou mírou negativních vlivů. Pokud by došlo k jen drobné změně v hodnocení jednotlivých vlivů nebo by byly odlišně seřazeny vzhledem k jejich závažnosti, pořadí variant se zcela změní. Nejlepší variantu, vhodnou pro umístění tak rozsáhlého záměru, lze zvolenou metodikou vybrat jen stěží.

4. K části „Technická studie variant“

4.1. Studie uvádí základní podmínky pro výstavbu zkušebních ploch, z nichž některé jsou zřejmé (možnost zachycení a odvedení přívalových dešťových vod, majetková dostupnost souvislého území, vhodná konfigurace terénu, vhodné geologické podmínky). Některé z dalších podmínek (zejména ve svém součtu) však vytvářejí dost náročnou představu investora. Záměr vystavět průmyslový polygon v lesním komplexu vzdáleném do 40 km od mateřského závodu, je podle našeho názoru nepřiměřený a nereálný.

4.2. Pokud jde o zabránění průmyslové špionáži, nepovažujeme umístění polygonu v lesních komplexech za jediné schůdné řešení; přitom dokumentace o jiném technickém řešení vůbec neuvažuje. Stejně ochrany před pohledem zvenčí lze dle našeho názoru dosáhnout vhodným neprůhledným oplocením, vysázením pásu rychlerostoucích dřevin a následným postupným zalesněním dalších částí areálu. Zpracovatelé dokumentace se podobnými alternativami vůbec nezabývali.

4.3. Celou „Technickou studii variant“ považujeme za zbytečně podrobnou, téměř v kvalitě projektové dokumentace. Nedomníváme se, že by takto projektově konkrétní zpracování technického řešení bylo v současné době nutné. Cílem procesu EIA je vyhodnocení vhodnosti záměru pro vytipované lokality z hlediska ochrany přírody a krajiny a životního prostředí obyvatel. Podrobné rozpracování konkrétního technického řešení je v tuto chvíli předčasné.

5. K části „Předběžný biologický průzkum“

5.1. Tato část dokumentace je nepřehledná a v současné době nadbytečná. Materiál neobsahuje informace o použitých metodikách, každá lokalita je zpracována jiným způsobem, celkově působí zmatečně. Zpracovatel by měl materiál dopracovat, aby vznikl seriózní podklad pro srovnání všech sedmi původně uvažovaných lokalit.

5.2. U ploch 2, 3, 4 a 5 není uvedeno období, v němž byl prováděn terénní průzkum. Není tedy možné přímo posoudit úplnost zachycení druhové garnitury území, která je sezónně proměnlivá. Je ovšem důvodné se domnívat, že tyto plochy byly zkoumány v nevhodném období (datace průzkumu u plochy 1) a průzkum u ploch 1, 2, 3, 4 a 5 byl tedy proveden nedostatečně. Zadavatel si zřejmě neuvědomil nutnost provádění terénního průzkumu po celé vegetační období u rostlin, resp. u živočišných skupin v sezóně jejich výskytu či v období vhodném pro determinaci. Příkladný rozdíl mezi průzkumy v nevhodném období a ve vhodném období ukazuje rozdíl v počtu determinovaných druhů při průzkumech plochy 6 mimo vegetační období (zpráva z února 2000) a po celé vegetační období (zpráva ze září 2000).

5.3. U ploch 1, 2, 3, 4 a 5 nebyly sledovány živočišné skupiny. Přehled vzácných živočišných druhů je možné akceptovat pouze částečně vzhledem k tomu, že se týká podstatně většího území. Např. u lokality Pozorovatelna-Mladá se materiál vůbec nezabývá živočichy žijícími v území potenciálně dotčeném výstavbou polygonu, ale v přehledu druhů uvádí živočichy žijící v celém areálu bývalého vojenského výcvikového prostoru (dále „VVP“).

5.4. Ve výčtu obecně známých zvláště chráněných druhů bývalého VVP Mladá chybí nejméně listonoh letní (*Triops cancriformis*), zařazený mezi kriticky ohrožené druhy. Také výčet „významných druhů mimo seznam ohrožených“ u lokality Pozorovatelna-Mladá je nedostačující. Prostudováním dostupné literatury a oslovením odborníků, kteří se tímto územím dlouhodobě zabývají, lze zjistit mnoho dalších vzácných druhů, z nichž některé jsou v České republice známy jen z několika málo lokalit.

5.5. Hodnocení lokalit z hlediska přípustnosti výstavby polygonu je zavádějící a domníváme se, že zpracovatelé nemohli mít pro toto hodnocení dostatečné podklady (předběžný průzkum se konal pouze krátkodobě mimo vegetační období). Zpráva hodnotí plochu Pozorovatelna-Mladá jako nevhodnou pro výstavbu (kategorie B), dále plochy 5 a 6 jako plochy možné pro výstavbu za určitých podmínek. Tyto podmínky ovšem nejsou nijak specifikovány.

5.6. V textu biologického průzkumu je řada nomenklaturních nepřesností (které však nejsou na závadu věcné argumentaci, případně mohou být předmětem diskuse): puklérka islandská (*Cetraria islandica*) a dutohlávka (*Cladonia* sp.) nepatří mezi mechy, ale mezi lišejníky. *Libanotis pyrenaica* nese český název žebříce pyrenejská a nikoliv žebříce horní (Slavík [ed.] /1997/: Květena ČR 5. Akademie, Praha). Druh *Rosa vosagiaca* stejný pramen řadí ke druhu *Rosa dumalis* a neuznává jej jako samostatný druh.

5.7. Seznam literatury je neúplný. Chybí například základní práce J. Rejska o entomologických průzkumech, které odhalily výskyt řady unikátních druhů.

6. K části „Biologický průzkum“

6.1. Je zřejmé, že kolektiv zpracovatelů byl složen z erudovaných přírodovědců. Tuto skutečnost dokazuje schopnost determinace relativně velkého množství taxonů ve srovnání s běžně zpracovávanými biologickými hodnoceními, a to zvláště v období vegetačního klidu (uvádí zpráva z února 2000 pro plochu 1).

6.2. Za podstatný nedostatek biologického průzkumu považujeme časovou tíseň, která zpracovatelům neumožnila dostatečné probádání zjevně ekologicky cenných lokalit. V období jediné vegetační sezóny, stížené navíc atypickými klimatickými podmínkami, se nepodařilo identifikovat všechny rostlinné a živočišné druhy. Průzkum neumožňuje rozhodovat na základě spolehlivě zjištěného stavu věci a částečně znemožňuje objektivní posouzení vlivů záměru na životní prostředí.

6.3. Biologický průzkum pro lokalitu Obora je zpracován kvalitněji, přesto v něm chybí například jakýkoliv náznak metodiky. Jeho závěr je pak velmi sporný a nevěrohodný. Průzkum lokality Pozorovatelna (zejména jeho botanická část) je nedostatečně zpracován a obsahuje závažné chyby. Takový průzkum nemůže být podkladem pro odpovědné posouzení záměru.

6.4. U druhů zasluhujících zvláštní ochranu (ať již jde o zvláště chráněné druhy podle vyhlášky č. 395/1992 Sb. či podle tzv. červených seznamů ohrožených druhů pro ČR) chybí alespoň orientační zhodnocení velikosti populací, které by byly případnou výstavbou postiženy.

6.5. V biologickém průzkumu obou lokalit byli zjišťováni obratlovci, zejména ptáci a střívlíkovití. Tento průzkum považujeme za nekompletní s ohledem na zřejmý výskyt i ostatních druhů živočichů. Průzkum se měl podrobně zabývat také výskytem zejména obojživelníků, plazů a motýlů.

6.6. Entomologické průzkumy zaměřené na čeledi Carabidae shodně prohlašují, že výstavba na obou lokalitách je „problematická“. O lokalitě 2.1 se hovoří jako o „unikátním území“, což dokládá i řada běžně dostupných průzkumů z 90. let. Lokalita 6 je hodnocena jako „přírodně hodnotná lokalita“.

6.7. Tvrzení zpracovatele botanického průzkumu, že v území se nevyskytují žádné zvláště chráněné druhy rostlin, se po prostudování zbylých dvou posudků jeví jako nepravdivé a manipulativní. Jako hrubou chybu botanického průzkumu musíme označit absenci jakékoliv metodiky a výčtu použitých podkladů. Z textu se nedozvíme nejen způsob, jakým byly výsledky získány, ale dokonce ani časové období, kdy byl průzkum prováděn a jak časté byly návštěvy lokalit.

6.8. Samotný botanický průzkum obou lokalit je zpracován v dosti těžko porovnatelné míře. V lokalitě 2.1 bylo zkoumáno pouze 8 dílčích území, v lokalitě 6 pak celých 38 dílčích území. Není divu, že na první lokalitě bylo nalezeno pouze 271 druhů rostlin, zatímco na druhé celých 383 druhů. Objektivní srovnání těchto dvou výsledků je ovšem velmi těžké.

6.9. Součástí botanického průzkumu je i průzkum mykologický. Opakuje se zde absence metodiky i časového určení průzkumu, stejně jako nesrovnatelnost výsledků z obou lokalit. Je téměř nemožné, aby v lokalitě Pozorovatelna-Mladá rostlo 27 druhů hub a v lokalitě Úhelnice pak 148 druhů hub. Na druhé lokalitě totiž sbírali dva mykologové, zatímco na první zřejmě sbíral laik a mykolog houby pouze určoval, jak nepřímo vyplývá z textu. Z toho je nesrovnatelnost obou průzkumů jasně patrná.

6.10. V závěru botanického průzkumu pro lokalitu Úhelnice (str. 23) se tvrdí, že vzhledem ke klimatickým podmínkám roku 2000 mohla být řada vzácných druhů přehlédnuta. Přestože klimatické podmínky v lokalitě 2.1 byly v roce 2000 ovlivněny stejně, podobné konstatování v závěru (str. 16) chybí.

6.11. Situování zkušební dráhy do lokality Pozorovatelna-Mladá (varianta 2.1) je podle závěru biologického průzkumu (str. 23) vhodnější, což údajně potvrzují i zoologické průzkumy. To je ovšem zjevná nepravda. Závěry průzkumů obou lokalit RNDr. Zdeňka Mrkáčka jsou naprosto stejné (a to téměř doslova). V lokalitě Pozorovatelna-Mladá bylo zjištěno 8 zvláště chráněných druhů ptáků a 2 druhy plazů. Dva z nich nebyly z nepochopitelných důvodů označeny jako zvláště chráněné (bramborníček černohlavý a slepýš křehký), což se dá označit za vážné opomenutí. V lokalitě Úhelnice (varianta 6) pak bylo zjištěno 7 zvláště chráněných druhů ptáků, 5 obojživelníků, 2 plazi a 1 savec. Přitom se jako velmi nepravděpodobné jeví, že by v lokalitě Pozorovatelna-Mladá nežili žádní obojživelníci. Pokud jde o stupeň ohrožení těchto druhů, v lokalitě Pozorovatelna-Mladá byl zjištěn 1 druh kriticky ohrožený (strnad luční), 5 silně ohrožených a 3 ohrožené. V lokalitě Úhelnice pak žádný kriticky ohrožený druh, 7 silně ohrožených a 8 ohrožených. Z tohoto srovnání vyplývá, že z hlediska fauny obratlovců se jedná o srovnatelně významné lokality. Posudek v obou případech potvrzuje zhoršení životních podmínek pro tyto druhy.

6.12. Mezi závěry zpráv z února 2000 a září 2000 vyvstává závažný rozpor. První zpráva uvádí, že polygon by byl na ploše 6 umístěn „převážně v lese“ a dokladuje to výčtem běžné lesní garnitury, v závěru pak plochu 6 uvádí jako „vhodnou pro výstavbu polygonu za určitých podmínek“ (kategorie C). Druhá zpráva naopak plochu 6 popisuje jako „botanicky cenné území s celou škálou různorodých biotopů, celkem 5 rybníky, s přílehajícími mokřady a pestrými lesními biotopy, místy podmáčenými“ a v závěru doslova uvádí, že „z hlediska botaniky i mykologie by mohla být stavbou zkušebních ploch zasažena jedna z posledních unikátních lokalit na území středních Čech“. Podle našeho názoru, kdy můžeme vycházet pouze z popisu stanovištní diverzity lokality a z výčtu nalezených druhů, zvláště pak chráněných živočichů, lokalita zasluhuje ochranu a výstavba polygonu na ploše Úhelnice je z hlediska ochrany přírody nevhodná.

6.13. V textu biologického průzkumu je řada drobnějších nepřesností:

Varianta 2.1 - Pozorovatelna-Mladá

- Str. 2: Počty druhů jednotlivých skupin obratlovců nejsou správně sečteny. Celkově je v seznamu o jeden druh méně, než je uvedeno.
- Str. 2: Bramborníček černohlavý je ohroženým druhem ve smyslu vyhlášky č. 395/1992 Sb., což průzkum neuvádí. Totéž platí pro slepýše křehkého.
- Str. 3: Zoologický průzkum nedává doporučení (ani u druhé varianty), zda lze záměr realizovat či nikoliv.
- Str. 9: Chybí metodika průzkumu.
- Str. 9: Tvrdí se zde, že „les je druhově chudý, většinou s nepůvodní dřevinnou skladbou...“, přestože v předběžném průzkumu se na str. 5 uvádí, že se zde nacházejí „nestabilnější lesy přírodě blízké“ a že „víceméně odpovídají potenciální přirozené vegetaci“. Tato dvě tvrzení jsou ve zjevném rozporu.
- Str. 10 – 15: V seznamu rostlin jsou některé z nich uvedeny dvakrát.
- Str. 16: Chybí metodika mykologického průzkumu.
- Str. 16: Závěr je příliš stručný. Nezmiňuje druhy rostlin z červeného seznamu ohrožených druhů a nezabývá se klimatickými zvláštnostmi roku 2000 (na rozdíl od závěru k lokalitě 6).

Varianta 6 – Úhelnice

- Str. 3: U krkavce není předpokládáno hnízdění, ačkoliv ve středních Čechách je dnes pravidelně hnízdícím lesním druhem.
- Str. 10: Chybí metodika průzkumu.
- Str. 20: Chybí metodika průzkumu.
- Str. 23: Správný český název druhu *Epipactis microphylla* zní krušík drobnolistý, nikoliv krušík malolistý.

6.14. Dokumentace je částečně zmatečná a ne zcela kompletní. Biologické průzkumy byly zpracovávány v krátkém časovém úseku a obsahují řadu chyb. Vzhledem k tomu požadujeme:

- Doplnění biologického hodnocení v období vhodném pro botanický (resp. mykologický) a zoologický průzkum, které může

prokázat nevhodnost výstavby i v lokalitách 4 a 5. Se současnými závěry hodnocení ploch 1, 2, 3, 4, 5 a 6 nesouhlasíme vzhledem k nedostatečně provedeným průzkumům.

■ Zhodnotit vliv stavby z lesnického hlediska u ploch 2.1, 4, 5 a 6 a vyčíslit předpokládanou škodu na lesních porostech.

■ Posoudit, zda se zvláště chráněné druhy nalezené na ploše 2.1 (kriticky ohrožený strnad luční, silně ohrožená křepelka polní, žluva hajní, krutihlav obecný a ještěrka obecná, ohrožený bramborníček hnědý, slavík obecný, ťuhák obecný) vyskytují na přiléhajícím území v dostatečném počtu, který nebude případnou výstavbou na ploše 2.1 ohrožen.

7. Celkové stanovisko k dokumentaci

7.1. Dokumentace došla k těmto poznatkům, s nimiž se ztotožňujeme:

Lokalita Pozorovatelna-Mladá

V lokalitě se vlivem dlouhodobé absence zemědělského využívání krajiny včetně chemizace vyvinula charakteristická travinná společenstva, v nichž přežily druhy, které z jiných lokalit vlivem intenzivního zemědělství vymizely. Území leží v regionálním biocentru vloženém do nadregionálního biokoridoru. Výstavba by ohrozila plnění funkcí těchto funkčních prvků tzv. územního systému ekologické stability. V blízkosti se nacházejí právě vyhlášená maloplošná zvláště chráněná území. Vyskytují se zde vzrostlé různorodé lesy přírodě blízké, s lišejníkovým a mechovým patrem a unikátními březinami. Vyskytuje se zde řada zvláště chráněných druhů. Výstavba by znamenala výrazné změny v jejich životním prostředí (hluk, emise, střety s vozidly, možné úniky pohonných hmot). Jedná se o unikátní entomologickou lokalitu, kde výzkum prokázal výskyt mnoha vzácných a unikátních druhů.

Lokalita Obora

Lokalita je velmi zachovalým souborem ekosystémů (les, louka, rybník), který zahrnuje jedinečné biotopy s unikátní faunou, zejména díky přítomnosti pěti rybníků a mokřadních ekosystémů. Tento soubor plní důležité stabilizační funkce v krajině. Žije zde celá řada zvláště chráněných druhů živočichů a rostlin. Unikátní je zejména výskyt kruštíku drobnolistého, který roste již jen na několika málo lokalitách v ČR. Výstavba by znamenala výrazný zásah do jejich životních podmínek. Jedná se o lokalitu dosud málo zasaženou lidskou činností. Entomologický průzkum odhalil celou řadu vzácných druhů včetně reliktů a zvláště chráněného druhu *Carabus scheidleri* (střevlík Scheidlerův).

7.2. Realizace záměru představuje v obou hodnocených lokalitách nepřijatelnou devastaci biologicky i krajinářsky velmi cenných částí přírody. Na obou plochách by došlo k nevratným změnám v biotopech, snížení stability krajiny, biodiverzity a zásahům do životních podmínek zvláště chráněných druhů živočichů, rostlin a hub (samozřejmě i dalších nechráněných, ale často vzácných druhů). Z průzkumů, i když nedostatečných, vyplývá, že obě zkoumané lokality mají vysokou ekologickou hodnotu a výstavba zkušebního polygonu představuje značné ohrožení nejen společenstev jednotlivých druhů rostlin a živočichů, ale i celých ekosystémů s minimálně regionálním významem.

7.3. Výstavba průmyslového polygonu by znamenala uzavření určité části přírody do samostatného areálu, který by znemožnil nebo velmi výrazně omezil možnosti migrace druhů. Vnitřek areálu by byl navíc rozdělen množstvím silnic, což by mohlo vést k postupnému mizení druhů a úpadku jejich společenstev. Vykácení značných ploch lesa a jejich nahrazení silnicemi by mohlo způsobit změnu mikroklimatu a nepříznivě ovlivnit mnohem širší území, než se v dokumentaci uvádí.

7.4. Na celém záměru je nejproblematičtější jeho předpokládané umístění do vzrostlého lesa do 40 km od Mladé Boleslavi. Investor předběžně vytypoval 7 lokalit, z nichž všechny se ukázaly jako nepřijatelné buď z technického hlediska, nebo kvůli střetu s ochranou přírody a krajiny. Domníváme se, že je nutné z původních požadavků slevit a hledat buď místo do 40 km od Mladé Boleslavi, nebo souvislý lesní komplex, v němž bude stavba polygonu přijatelná, avšak bez ohledu na jeho vzdálenost. V zásadě neodmítáme vybudování adekvátního zázemí pro vývoj nových typů automobilů, ale doporučujeme jej lokalizovat do krajiny s narušenými ekosystémy, poškozenými porosty a malou druhovou rozmanitostí, kde by výstavba polygonu byla zároveň cestou k rekultivaci krajiny.

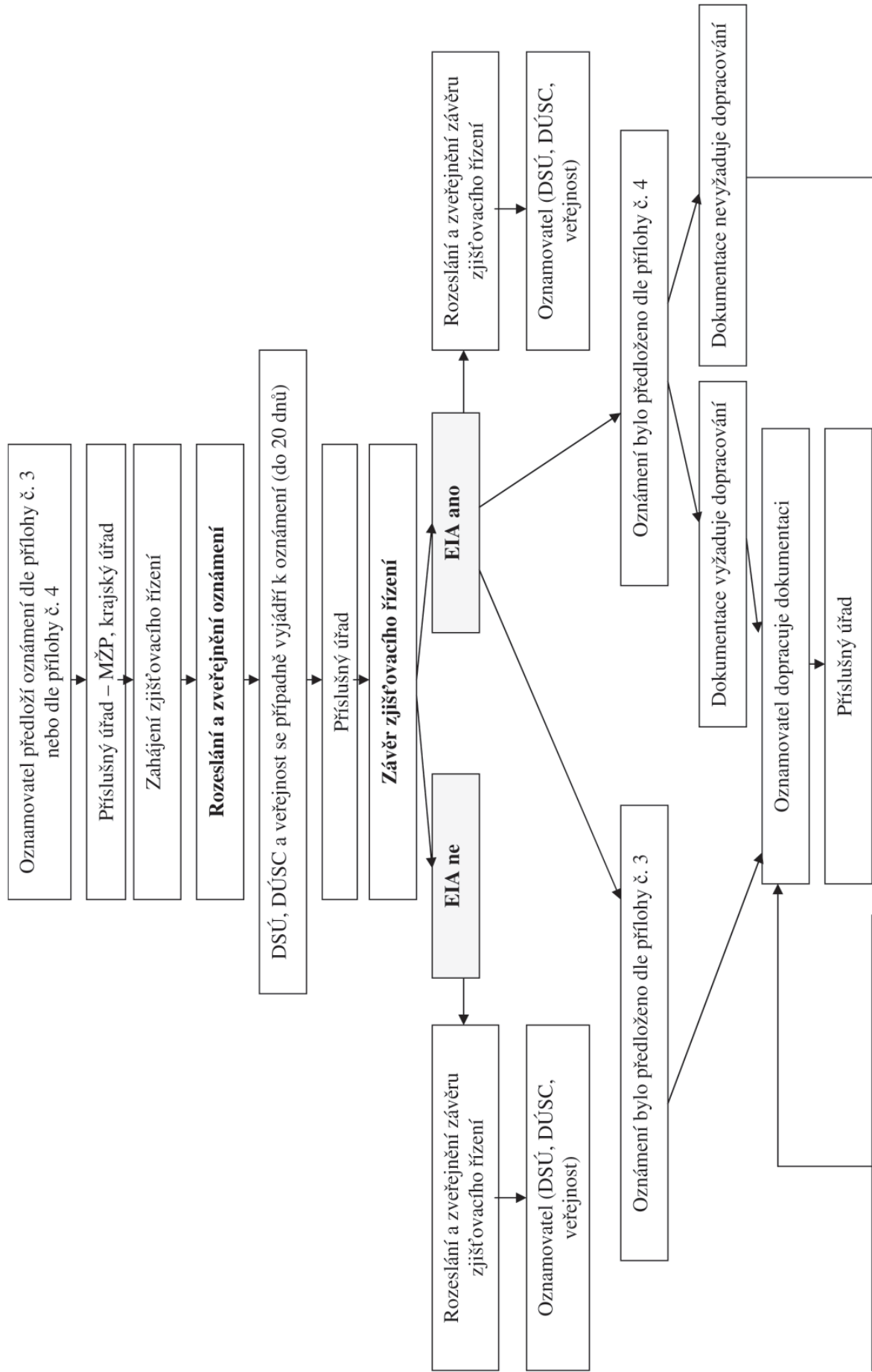
7.5. Opatření k prevenci, eliminaci a minimalizaci účinků na prostředí jsou v tomto případě neúčinná a nemohou zásadně zmírnit devastáční účinky navrženého záměru.

Vzhledem k výše uvedenému nesouhlasíme s výstavbou zkušebních ploch technického vývoje Škoda Auto v žádné ze dvou posuzovaných variant (Pozorovatelna-Mladá a Úhelnice).

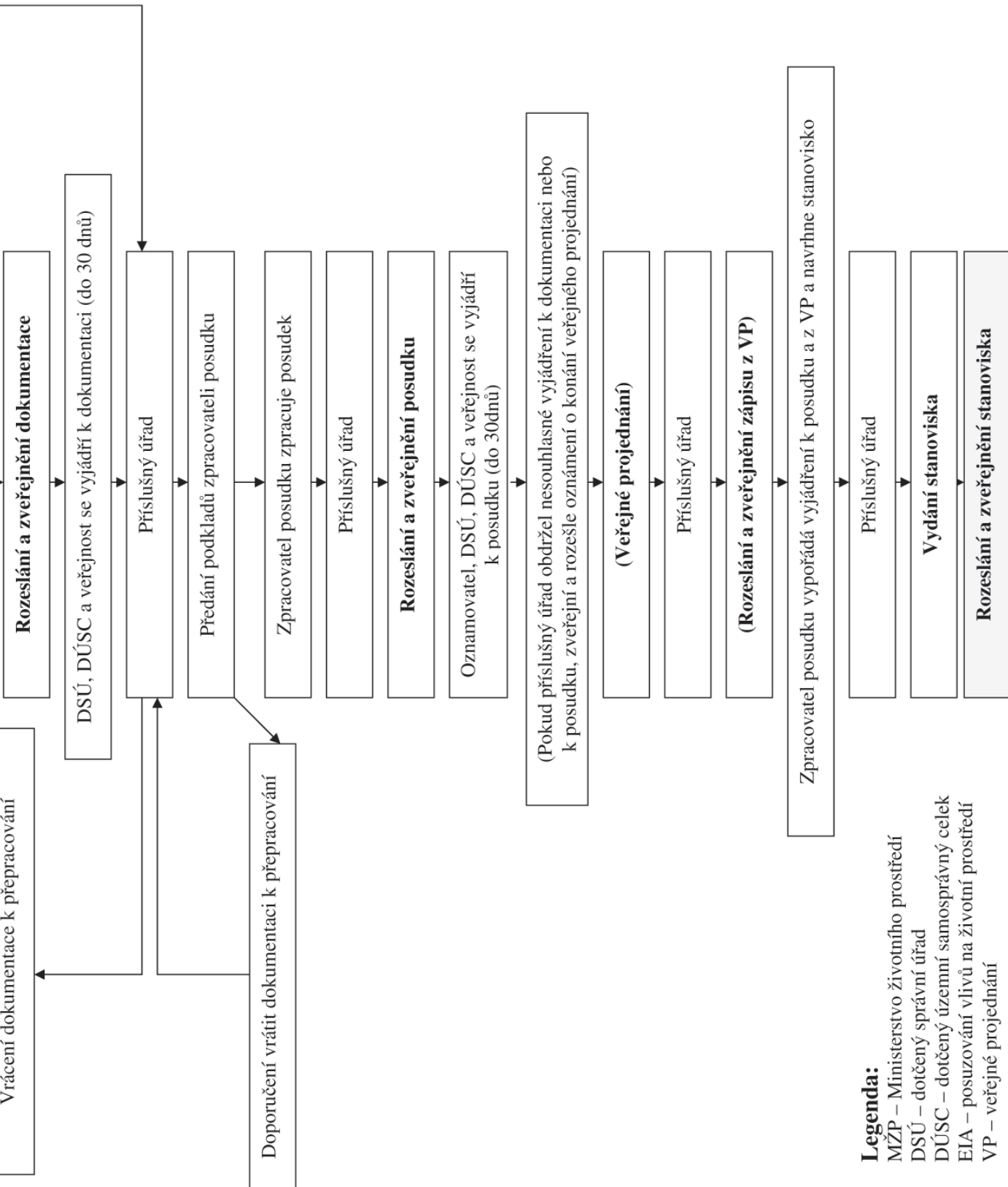
Za Arniku, Jan Novák

příloha 2: Průběh procesu EIA

Průběh procesu EIA zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů

Zdroj: Ministerstvo životního prostředí

Legenda:

MŽP – Ministerstvo životního prostředí

DSÚ – dotčený správní úřad

DÚSC – dotčený územní samosprávný celek

EIA – posuzování vlivů na životní prostředí

VP – veřejné projednání

příloha 3: Zákon o posuzování vlivů na životní prostředí

příloha 3: Zákon o posuzování vlivů na životní prostředí

ZÁKON č. 100/2001 Sb.,

o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí)

Změna: 93/2004 Sb.

Změna: 163/2006 Sb.

Změna: 186/2006 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

POSUZOVÁNÍ VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

HLAVA I

POSUZOVÁNÍ VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ V ČESKÉ REPUBLICE

Díl 1

Úvodní ustanovení

§ 1

Předmět úpravy

(1) Zákon v souladu s právem Evropských společenství¹) upravuje posuzování vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví (dále jen „posuzování vlivů na životní prostředí“) a postup fyzických osob, právnických osob, správních úřadů a územních samosprávných celků (obcí a krajů) při tomto posuzování.

(2) Posuzování vlivů na životní prostředí podléhají v tomto zákoně vymezené záměry a koncepce, jejichž provedení by mohlo závažně ovlivnit životní prostředí.

(3) Účelem posuzování vlivů na životní prostředí je získat objektivní odborný podklad pro vydání rozhodnutí, popřípadě opatření podle zvláštních právních předpisů,²) a přispět tak k udržitelnému rozvoji společnosti.³) Tento podklad je jedním z podkladů v řízeních podle zvláštních právních předpisů.⁴)

§ 2

Rozsah posuzování

Posuzují se vlivy na veřejné zdraví a vlivy na životní prostředí, zahrnující vlivy na živočichy a rostliny, ekosystémy, půdu, horninové prostředí, vodu, ovzduší, klima a krajinu, přírodní zdroje, hmotný majetek a kulturní památky, vymezené zvláštními právními předpisy²) a na jejich vzájemné působení a souvislosti.

§ 3

Základní pojmy

Pro účely tohoto zákona se rozumí

a) záměrem stavby, činnosti a technologie uvedené v příloze č. 1 k tomuto zákonu,

b) koncepcí strategie, politiky, plány nebo programy zpracované nebo zadané orgánem veřejné správy a následně orgánem veřejné správy schvalované nebo ke schválení předkládané,

c) dotčeným územím území, jehož životní prostředí a obyvatelstvo by mohlo být závažně ovlivněno provedením záměru nebo koncepce,

d) dotčeným územním samosprávným celkem územní samosprávný celek, jehož správní obvod alespoň zčásti tvoří dotčené území,

e) dotčeným správním úřadem správní úřad, který hájí zájmy chráněné zvláštními právními předpisy²) a jehož územně správní obvod alespoň zčásti tvoří dotčené území, a Česká inspekce životního prostředí,

f) příslušným úřadem Ministerstvo životního prostředí (§ 21) nebo orgán kraje v přenesené působnosti, v jehož územně správním obvodu je navržen záměr nebo pro jehož územně správní obvod je zpracovávána koncepce (§ 22).

Díl 2

Posuzování vlivů záměru na životní prostředí

§ 4

Předmět posuzování vlivů záměru na životní prostředí

(1) Předmětem posuzování podle tohoto zákona jsou

a) záměry uvedené v příloze č. 1 k tomuto zákonu kategorii I a změny těchto záměrů, pokud změna záměru vlastní kapacitou nebo rozsahem dosáhne příslušné limitní hodnoty, je-li uvedena; tyto záměry a změny záměrů podléhají posuzování vždy,

b) záměry uvedené v příloze č. 1 k tomuto zákonu kategorii II včetně záměrů nedosahujících příslušných limitních hodnot; tyto záměry podléhají posuzování, pokud se ve zjišťovacím řízení stanoví, že mohou mít významný vliv na životní prostředí,

c) změny záměru uvedeného v příloze č. 1 k tomuto zákonu, pokud má být významně zvýšena jeho kapacita a rozsah, nebo pokud se významně mění jeho technologie, řízení provozu nebo způsob užívání a nejedná-li se o změny podle písmene a); tyto změny záměrů podléhají posuzování, pokud se ve zjišťovacím řízení stanoví, že mohou mít významný vliv na životní prostředí,

d) záměry, u nichž se žádá o prodloužení platnosti stanoviska podle § 10 odst. 3, pokud se tak stanoví ve zjišťovacím řízení podle § 7.

(2) Předmětem posuzování podle tohoto zákona dále není záměr, popřípadě jeho část, o kterém rozhodne vláda v případě nouzového stavu, stavu ohrožení a válečného stavu,³) z naléhavých důvodů obrany nebo plnění mezinárodních smluv, kterými je Česká republika vázána, a v případě, kdy záměr slouží k bezprostřednímu odvrácení důsledků nebo ke zmírnění nepředvídatelné události, která by mohla vážně ohrozit zdraví, bezpečnost, majetek obyvatelstva nebo životní prostředí. O záměrech, které podléhají posuzování vlivů na životní

Efektivní účast v procesu EIA

• posuzování vlivů staveb na životní prostředí •

příloha 3: Zákon o posuzování vlivů na životní prostředí

prostředí přesahujících hranice České republiky podle § 11, tak nelze stanovit. U záměru vyloučeného podle věty první tohoto odstavce je vláda povinna

a) o tomto rozhodnutí spolu s odůvodněním informovat přiměřeně podle § 16 veřejnost,

b) zvážit možnost jiného posouzení jeho vlivu na životní prostředí za účasti veřejnosti a o výsledcích tohoto posouzení informovat podle § 16 veřejnost,

c) před vydáním rozhodnutí, popřípadě opatření podle zvláštních právních předpisů^{1a} informovat Evropskou komisí o důvodech vyloučení podle věty první tohoto odstavce a poskytnout jí informace zveřejněné v rámci případného posouzení podle písmene b).

§ 5

Způsob posuzování vlivů záměru na životní prostředí

(1) Posuzování zahrnuje zjištění, popis, posouzení a vyhodnocení předpokládaných přímých a nepřímých vlivů provedení i neprovedení záměru na životní prostředí.

(2) Při posuzování vlivů záměru na životní prostředí se vychází ze stavu životního prostředí v dotčeném území v době oznámení záměru. V dlouhodobém záměru se jeho jednotlivé etapy posuzují samostatně a v kontextu vlivů záměru jako celku.

(3) Při posuzování záměru se hodnotí vlivy na životní prostředí při jeho přípravě, provádění, provozování i jeho ukončení, popřípadě důsledky jeho likvidace a dále sanace nebo rekultivace území, pokud povinnost sanace nebo rekultivace stanoví zvláštní právní předpis.^{1a} Posuzuje se běžné provozování i možnost havárie.⁴

(4) Posuzování záměru zahrnuje i návrh opatření k předcházení nepříznivým vlivům na životní prostředí provedením záměru, k vyloučení, snížení, zmírnění nebo minimalizaci těchto vlivů, popřípadě ke zvýšení příznivých vlivů na životní prostředí provedením záměru, a to včetně vyhodnocení předpokládaných účinků navrhovaných opatření.

§ 6

Oznámení

(1) Ten, kdo hodlá provést záměr (dále jen „oznamovatel“), je povinen předložit oznámení záměru (dále jen „oznámení“) příslušnému úřadu. Pokud je záměr navrhován na území více krajů, zasílá oznamovatel oznámení Ministerstvu životního prostředí (dále jen „ministerstvo“). V tomto případě ministerstvo rozhodne o tom, který krajský úřad je příslušný k provedení posouzení, a postoupí mu neprodleně oznámení k dalšímu řízení.

(2) Oznamovatel je povinen předložit oznámení příslušnému úřadu písemně a na technickém nosiči dat, popřípadě zaslat elektronickou poštou (dále jen „v elektronické podobě“), a to v počtu vyhotovení stanoveném dohodou s příslušným úřadem. Náležitosti oznámení stanoví příloha č. 3 k tomuto zákonu. Pokud se jedná o záměr, který podléhá posouzení podle přílohy č. 1 k tomuto zákonu, musí oznamovatel vždy

uvést nástin studovaných hlavních variant a stěžejní důvody pro jeho volbu vzhledem k vlivu na životní prostředí. Je možné předložit také oznámení s obsahem a rozsahem podle přílohy č. 4 k tomuto zákonu, a to v počtu vyhotovení stanoveném dohodou s příslušným úřadem.

(3) Pokud oznámení splňuje náležitosti podle odstavce 2, zajistí příslušný úřad do 7 pracovních dnů ode dne jeho obdržení zveřejnění informace o oznámení podle § 16 a na internetu vždy zveřejní alespoň textovou část oznámení. Orgán kraje v přenesené působnosti (dále jen „orgán kraje“) v téže lhůtě zašle kopii oznámení ministerstvu.

(4) Ve lhůtě uvedené v odstavci 3 zašle příslušný úřad kopii oznámení s žádostí o vyjádření dotčeným správním úřadům a dotčeným územním samosprávným celkům. U záměrů nedosahujících příslušných limitních hodnot uvedených v příloze č. 1 kategorií II a u změn záměrů podle § 4 odst. 1 písm. c) zašle příslušný úřad kopii oznámení s žádostí o vyjádření dotčeným správním úřadům a dotčeným územním samosprávným celkům, pokud to považuje za nezbytné.

(5) Každý může zaslat své písemné vyjádření k oznámení příslušnému úřadu do 20 dnů ode dne zveřejnění informace o oznámení. K vyjádřením zaslaným po lhůtě příslušný úřad nemusí přihlížet.

§ 7

Zjišťovací řízení

(1) Cílem zjišťovacího řízení je upřesnění informací, které je vhodné uvést do dokumentace vlivů záměru na životní prostředí (dále jen „dokumentace“), a to se zřetelem na

a) povahu konkrétního záměru nebo druhu záměru,

b) faktory životního prostředí uvedené v § 2, které mohou být provedením záměru ovlivněny,

c) současný stav poznatků a metody posuzování.

U záměru uvedeného v příloze č. 1 k tomuto zákonu kategorií II a v případech uvedených v § 4 odst. 1 písm. c) a d) je cílem zjišťovacího řízení také zjištění, zda záměr nebo jeho změna bude posuzována podle tohoto zákona.

(2) Zjišťovací řízení se zahajuje na podkladě oznámení a provádí se podle zásad (kritérií) uvedených v příloze č. 2 k tomuto zákonu. Při určování, zda záměr nebo změna záměru má významné vlivy na životní prostředí, přihlíží příslušný úřad vždy k

a) povaze a rozsahu záměru a jeho umístění,

b) okolnosti, zda záměr nebo změna záměru svou kapacitou dosahuje limitních hodnot uvedených u záměrů příslušného druhu v příloze č. 1 k tomuto zákonu kategorie II,

c) obdrženým vyjádřeními veřejnosti, dotčených správních úřadů a dotčených územních samosprávných celků.

(3) Zjišťovací řízení ukončí příslušný úřad nejdéle do 30 dnů ode dne

Efektivní účast v procesu EIA

- posuzování vlivů staveb na životní prostředí •

příloha 3: Zákon o posuzování vlivů na životní prostředí

zveřejnění informace o oznámení podle § 16. Příslušný úřad po ukončení zjišťovacího řízení neprodleně zašle jeho odůvodněný písemný závěr oznamovateli a zveřejní jej podle § 16.

(4) Pokud bylo předloženo oznámení s náležitostmi podle přílohy č. 4 a příslušný úřad neobdržel žádné odůvodněné nesouhlasné vyjádření k němu, může v závěru podle odstavce 2 stanovit, že dokumentaci není třeba zpracovávat a oznámení se považuje za dokumentaci. V opačném případě příslušný úřad na základě vyjádření podle předchozí věty ve svém závěru podle odstavce 3 stanoví, jak je třeba oznámení dopracovat tak, aby mohlo nahradit dokumentaci.

(5) V závěru podle odstavce 3 může příslušný úřad navrhnout zpracování variant řešení záměru, které se zpravidla liší umístěním, kapacitou, použitou technologií či okamžikem provedení, jestliže je jejich provedení prokazatelně účelné a z technických hledisek možné. Navrhovat zpracování variant řešení záměru odlišně od schválené územně plánovací dokumentace lze jen výjimečně a na základě zdůvodnění.

§ 8

Dokumentace

(1) Oznamovatel na základě oznámení, vyjádření k oznámení podle § 6 odst. 3 a 4 a závěru zjišťovacího řízení podle § 7 zajistí zpracování dokumentace v písemné podobě v počtu vyhotovení stanoveném dohodou s příslušným úřadem a v elektronické podobě. V odůvodněných případech, zejména z technických a ekonomických důvodů, může příslušný úřad upustit od elektronické podoby mapových, obrazových nebo grafických příloh dokumentace. Náležitosti dokumentace jsou uvedeny v příloze č. 4 k tomuto zákonu.

(2) Příslušný úřad dokumentaci do 10 pracovních dnů ode dne, kdy mu byla doručena, zašle k vyjádření dotčeným správním úřadům a dotčeným územním samosprávným celkům. V téže lhůtě podle § 16 zajistí zveřejnění informace o dokumentaci a na internetu zveřejní vždy alespoň textovou část dokumentace.

(3) Každý se může vyjádřit k dokumentaci u příslušného úřadu, a to písemně do 30 dnů od zveřejnění informace o dokumentaci. K vyjádřením zaslaným po lhůtě nemusí úřad přihlížet.

(4) Pokud příslušný úřad dojde k závěru, že dokumentace neobsahuje náležitosti na základě tohoto zákona, vrátí ji do 40 dnů ode dne zveřejnění informace podle odstavce 2 oznamovateli k doplnění nebo přepracování spolu s upřesněním požadovaných náležitostí nebo si od něj vyžádá doplňující údaje; jinak ji v téže lhůtě spolu s vyjádřeními doručí zpracovateli posudku o vlivech záměru na životní prostředí (dále jen „posudek“).

(5) V případě vrácení dokumentace podle odstavce 4 je s doplněnou nebo přepracovanou dokumentací nakládáno podle odstavce 2.

§ 9

Posudek

(1) Příslušný úřad smluvně zajistí zpracování posudku osobou k tomu oprávněnou podle § 19 (dále jen „zpracovatel posudku“).

(2) Zpracovatel posudku zpracuje tento posudek na základě dokumentace, popřípadě oznámení a všech podaných vyjádření k nim. Náležitosti posudku jsou uvedeny v příloze č. 5 k tomuto zákonu.

(3) Doba pro zpracování posudku nesmí být delší než 60 dnů ode dne, kdy byla dokumentace včetně všech obdržených vyjádření k ní zpracovateli posudku doručena. Tato lhůta může být v odůvodněných, zejména složitých, případech překročena, nejdéle však o dalších 30 dnů.

(4) Pokud si zpracovatel posudku vyžádá dílčí podklady k ověření údajů o vlivech provedení záměru na životní prostředí od jiných odborníků, je povinen tuto skutečnost v posudku uvést. Ten, kdo se podílel na zpracování oznámení nebo dokumentace, se nemůže ani dílčím způsobem zúčastnit na zpracování posudku.

(5) Příslušný úřad může na základě doporučení zpracovatele posudku, nejdéle však do 30 dnů ode dne, kdy byla dokumentace záměru zpracovateli posudku doručena, vrátit oznamovateli tuto dokumentaci k přepracování nebo doplnění. Zpracovatel posudku nesmí posuzovanou dokumentaci přepracovávat ani ji doplňovat.

(6) Oznamovatel je povinen na vlastní náklady poskytnout zpracovateli posudku podklady, které byly použity pro zpracování dokumentace a další údaje nezbytné pro zpracování posudku, a to do 5 pracovních dnů ode dne, kdy obdržel žádost zpracovatele posudku.

(7) Zpracovatel posudku zašle posudek příslušnému úřadu v dohodnutém počtu, termínu a formě. Pokud posudek splňuje náležitosti podle odstavce 2, zašle jej příslušný úřad do 10 pracovních dnů ode dne jeho obdržení oznamovateli, dotčeným správním úřadům a dotčeným územním samosprávným celkům. V téže lhůtě zveřejní posudek na internetu a zajistí zveřejnění informace o posudku záměru podle § 16. Pokud posudek nespĺňuje náležitosti podle tohoto zákona, příslušný úřad jej vrátí do 10 pracovních dnů ode dne obdržení zpracovateli posudku k doplnění nebo přepracování.

(8) K posudku je každý oprávněn zaslat příslušnému úřadu písemné vyjádření ve lhůtě do 30 dnů ode dne zveřejnění informace o něm, popřípadě se k němu vyjádřit na veřejném projednání podle odstavce 9. K vyjádřením zaslaným po uplynutí této lhůty nemusí příslušný úřad při dalším postupu přihlížet.

(9) Pokud příslušný úřad obdržel nesouhlasné vyjádření k dokumentaci nebo k posudku, zajistí veřejné projednání posudku a současně dokumentace podle § 17.

(10) Zpracovatel posudku vypořádá obdržená písemná vyjádření k posudku a vyjádření z veřejného projednání a na jejich základě popřípadě upraví návrh stanoviska. Toto vypořádání předá spolu s návrhem stanoviska příslušnému úřadu do 10 dnů po uplynutí lhůty podle odstavce 8.

§ 10

Stanovisko k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí

(1) Příslušný úřad vydá na základě dokumentace, popřípadě ozná-

mení, posudku a veřejného projednání podle § 9 odst. 9 a vyjádření k nim uplatněných stanovisko k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí (dále jen „stanovisko“) ve lhůtě do 30 dnů ode dne uplynutí lhůty pro vyjádření k posudku. Náležitosti stanoviska jsou uvedeny v příloze č. 6 k tomuto zákonu.

(2) Příslušný úřad zašle stanovisko do 7 pracovních dnů od jeho vydání oznamovateli, dotčeným správním úřadům a dotčeným územním samosprávným celkům. V téže lhůtě zveřejní stanovisko na internetu a zajistí jeho zveřejnění podle § 16.

(3) Stanovisko je odborným podkladem pro vydání rozhodnutí, popřípadě opatření podle zvláštních právních předpisů.^{1a} Stanovisko předkládá oznamovatel jako jeden z podkladů pro navazující řízení nebo postup podle těchto předpisů. Platnost stanoviska je 2 roky ode dne jeho vydání. Platnost může být na žádost oznamovatele prodloužena o 2 roky, a to i opakovaně, nedošlo-li k podstatným změnám realizace záměru, podmínek v dotčeném území, k novým znalostem souvisejícím s věcným obsahem dokumentace a vývoji nových technologií využitelných v záměru. Tato lhůta se přerušuje, pokud bylo zahájeno navazující řízení podle zvláštních právních předpisů.^{1a}

(4) Správní úřad, který vydává rozhodnutí nebo opatření podle zvláštních právních předpisů^{1a} (dále jen „rozhodnutí“), zveřejní žádost o vydání tohoto rozhodnutí, a to vždy alespoň na internetu. Při svém rozhodování bere vždy v úvahu obsah stanoviska. Bez stanoviska nelze vydat rozhodnutí nebo opatření nutná k provedení záměru v žádném správním ani jiném řízení nebo v jiném postupu podle zvláštních právních předpisů^{1a}. V těchto řízeních a postupech je příslušný úřad dotčeným správním úřadem. Při svém rozhodování bere správní úřad vždy v úvahu obsah stanoviska. Jsou-li ve stanovisku uvedeny konkrétní požadavky týkající se ochrany životního prostředí, zahrne je do svého rozhodnutí; v opačném případě uvede důvody, pro které tak neučinil nebo učinil jen částečně. Rozhodnutí musí vždy obsahovat odůvodnění.

(5) V případě, že záměr uvedený v příloze č. 1 kategorii II a změna záměru podle § 4 odst. 1 nebudou posuzovány podle tohoto zákona, platí ustanovení odstavce 4 obdobně i pro závěr zjišťovacího řízení.

Díl 3

Posuzování vlivů koncepce na životní prostředí

§ 10a

Předmět posuzování vlivů koncepce na životní prostředí

(1) Předmětem posuzování vlivů koncepce na životní prostředí (dále jen „posuzování koncepce“) podle tohoto zákona jsou

a) koncepce, které stanoví rámec pro budoucí povolení záměrů uvedených v příloze č. 1, zpracovávané v oblasti zemědělství, lesního hospodářství, myslivosti, rybářství, nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami, energetiky, průmyslu, dopravy, odpadového hospodářství, telekomunikací, cestovního ruchu, územního plánování, regionálního rozvoje a životního prostředí včetně ochrany přírody, koncepce, u nichž nutnost jejich posouzení, s ohledem na možný vliv na životní prostředí, vyplývá ze zvláštního právního předpisu, a dále koncepce spolufinan-

cované z prostředků fondů Evropských společenství; tyto koncepce podléhají posuzování vždy, pokud je dotčené území tvořeno územním obvodem více než jedné obce,

b) koncepce podle písmene a), u nichž je dotčené území tvořeno územním obvodem pouze jedné obce, pokud se tak stanoví ve zjišťovacím řízení podle § 10d,

c) změny koncepcí podle písmen a) a b), pokud se tak stanoví ve zjišťovacím řízení podle § 10d.

(2) Předmětem posuzování podle tohoto zákona nejsou

a) koncepce zpracovávané pouze pro účely obrany státu,

b) koncepce zpracovávané pro případ mimořádných událostí, při kterých dochází k závažnému a bezprostřednímu ohrožení životního prostředí, zdraví, bezpečnosti nebo majetku osob,^{4a}

c) finanční a rozpočtové koncepce,

d) regulační plány podle zvláštního právního předpisu,^{4b} pokud nestanoví podmínky pro provedení záměrů uvedených v příloze č. 1 k tomuto zákonu.

§ 10b

Způsob posuzování vlivů koncepce na životní prostředí

(1) Posuzování koncepce zahrnuje zjištění, popis a zhodnocení předpokládaných přímých a nepřímých vlivů provedení i neprovedení koncepce a jejich cílů, a to pro celé období jejího předpokládaného provádění.

(2) Posuzování koncepce vychází ze stavu životního prostředí v dotčeném území v době podání oznámení o zpracování koncepce (dále jen „oznámení koncepce“), s přihlédnutím ke vlivům jiných koncepcí nebo záměrů, které budou uskutečněny před provedením koncepce nebo v průběhu jejího provádění, popřípadě jejichž provedení je zamýšleno.

(3) Při posuzování koncepce podle tohoto zákona mohou být využity údaje z jiného posuzování, pokud odpovídají údajům podle tohoto zákona.

(4) Při posuzování koncepce se navrhuje a posuzují opatření k předcházení nepříznivých vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví, k vyloučení, snížení, zmírnění nebo kompenzaci těchto vlivů, popřípadě ke zvýšení příznivých vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví provedením koncepce, včetně vyhodnocení předpokládané účinnosti navrhovaných opatření. Je-li koncepce řešena ve variantách, je nutné posuzování podle tohoto zákona provést pro všechny varianty.

§ 10c

Oznámení koncepce

(1) Ten, kdo předkládá podnět ke zpracování koncepce (dále jen „předkladatel“), je povinen předložit oznámení koncepce příslušnému úřadu v listinné a v elektronické podobě. Náležitosti oznámení koncepce stanoví příloha č. 7 k tomuto zákonu.

(2) Pokud oznámení koncepce splňuje náležitosti podle odstavce 1, zašle příslušný úřad do 10 dnů ode dne jeho obdržení kopii tohoto oznámení k vyjádření dotčeným správním úřadům a dotčeným územním samosprávným celkům. V téže lhůtě zveřejní oznámení na internetu a zajistí zveřejnění informace o oznámení podle § 16. Organ krajů v téže lhůtě zašle kopii oznámení ministerstvu.

(3) Každý může zaslat své písemné vyjádření k oznámení koncepce příslušnému úřadu ve lhůtě do 20 dnů ode dne jeho zveřejnění. K vyjádřením zasláním po lhůtě příslušný úřad nepřihlíží.

§ 10d

Zjišťovací řízení

(1) Cílem zjišťovacího řízení je upřesnění obsahu a rozsahu vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví (dále jen „vyhodnocení“). U koncepce uvedené v § 10a odst. 1 písm. b) a c) je cílem zjišťovacího řízení také zjištění, zda koncepce nebo změna koncepce bude posuzována podle tohoto zákona.

(2) Příslušný úřad provede zjišťovací řízení na podkladě oznámení, vyjádření k němu obdržených a podle kritérií uvedených v příloze č. 8 k tomuto zákonu a ukončí jej nejpozději do 35 dnů ode dne zveřejnění oznámení koncepce písemným závěrem zjišťovacího řízení.

(3) Pokud koncepce podléhá posuzování podle tohoto zákona, příslušný úřad v závěru zjišťovacího řízení stanoví

a) obsah a rozsah vyhodnocení, včetně požadavku na zpracování v úvahu přicházejících variant koncepce,

b) v jakém počtu vyhotovení má být příslušnému úřadu předán návrh koncepce.

(4) V závěru zjišťovacího řízení příslušný úřad dále navrhne průběh posuzování koncepce včetně konání veřejného projednání.

(5) Nejde-li o koncepci podle odstavce 3, je příslušný úřad povinen uvést v závěru zjišťovacího řízení důvody, pro které není posuzování podle tohoto zákona požadováno.

(6) Příslušný úřad zašle závěr zjišťovacího řízení neprodleně předkladateli, dotčeným správním úřadům a dotčeným územním samosprávným celkům a zároveň jej zveřejní podle § 16.

§ 10e

Průběh posuzování vlivů koncepce na životní prostředí

(1) Předkladatel je povinen do 30 dnů ode dne obdržení závěru zjišťovacího řízení zajistit osobu oprávněnou ke zpracování vyhodnocení podle § 19 (dále jen „posuzovatel“) a informovat o tom příslušný úřad, který tuto informaci neprodleně zveřejní na internetu.

(2) Předkladatel je povinen spolupracovat s posuzovatelem při zpracování vyhodnocení, zejména mu předávat vyjádření došlá v průběhu zpracování návrhu koncepce.

(3) Za úplné a objektivní zpracování vyhodnocení je odpovědný posuzovatel. Náležitosti vyhodnocení jsou uvedeny v příloze č. 9 k tomuto zákonu.

(4) Posuzovatel je oprávněn požadovat informace nezbytné pro zpracování vyhodnocení u předkladatele, příslušného úřadu, dotčených správních úřadů a dotčených územních samosprávných celků a ty jsou povinny mu informace v potřebném rozsahu poskytnout. Odmítnout poskytnutí informace je možné pouze za podmínek stanovených zvláštními právními předpisy.^{4c)}

§ 10f

Návrh koncepce

(1) Předkladatel je povinen předat příslušnému úřadu návrh koncepce v listinné a v elektronické podobě. Nedílnou součástí návrhu koncepce je vyhodnocení zpracované posuzovatelem.

(2) Pokud vyhodnocení obsahuje náležitosti podle přílohy č. 9, zašle příslušný úřad návrh koncepce do 10 dnů ode dne, kdy mu byl doručen, k vyjádření dotčeným správním úřadům a dotčeným územním samosprávným celkům. V téže lhůtě zveřejní návrh koncepce na internetu a zajistí zveřejnění informace o návrhu koncepce podle § 16. Pokud vyhodnocení neobsahuje náležitosti podle přílohy č. 9, vrátí jej příslušný úřad k doplnění.

(3) Předkladatel je povinen zveřejnit informaci o místě a času konání veřejného projednání návrhu koncepce na své úřední desce, na internetu a nejméně ještě jedním v dotčeném území obvyklým způsobem (například v tisku apod.), a to nejméně 10 dnů před jeho konáním. Současně je povinen o místě a času konání tohoto veřejného projednání informovat příslušný úřad.

(4) Veřejné projednání návrhu koncepce nemůže být konáno dříve než po uplynutí 30 dnů ode dne předložení návrhu koncepce příslušnému úřadu. Předkladatel je povinen nejpozději do 5 dnů ode dne konání veřejného projednání návrhu koncepce zaslat zápis z tohoto veřejného projednání příslušnému úřadu a současně jej zveřejnit na internetu.

(5) Každý může zaslat své písemné vyjádření k návrhu koncepce příslušnému úřadu nejpozději do 5 dnů ode dne konání veřejného projednání návrhu koncepce. V téže lhůtě může zaslat předkladatel příslušnému úřadu své písemné vyjádření k vyhodnocení. K vyjádřením zasláním po lhůtě příslušný úřad nepřihlíží.

(6) Na veřejné projednání návrhu koncepce se nevztahuje § 17 odst. 1 až 6.

§ 10g

Stanovisko k návrhu koncepce

(1) Příslušný úřad vydá na základě návrhu koncepce, vyjádření k němu podaných a veřejného projednání stanovisko k posouzení vlivů provádění koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví (dále jen „stanovisko ke koncepci“) ve lhůtě do 30 dnů ode dne obdržení zápisu z veřejného projednání návrhu koncepce.

(2) Příslušný úřad může ve svém stanovisku vyjádřit nesouhlas s návrhem koncepce z hlediska možných negativních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví, dále může navrhnout jeho doplnění, popřípadě navrhnout kompenzační opatření a opatření ke sledování vlivů provádění koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví.

(3) Příslušný úřad stanovisko ke koncepci neprodleně po jeho vydání zašle předkladateli, dotčeným správním úřadům a dotčeným územním samosprávným celkům a zároveň jej zveřejní podle § 16.

(4) Bez stanoviska ke koncepci nemůže být koncepce schválena. Schvalující orgán je povinen zohlednit požadavky a podmínky vyplývající ze stanoviska ke koncepci, popřípadě pokud toto stanovisko požadavky a podmínky obsahuje a do koncepce nejsou zahrnuty nebo jsou zahrnuty pouze zčásti, je schvalující orgán povinen svůj postup odůvodnit.

(5) Schvalující orgán je povinen zveřejnit schválenou koncepci, odůvodnění podle odstavce 4 a opatření pro zajištění sledování a rozboru vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví podle § 10h. O tomto zveřejnění je povinen do 7 pracovních dnů informovat příslušný úřad, dotčené správní úřady a dotčené územní samosprávné celky.

§ 10h

Sledování a rozbor vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví

(1) Předkladatel je povinen zajistit sledování a rozbor vlivů schválené koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví. Pokud zjistí, že provádění koncepce má nepředvídané závažné negativní vlivy na životní prostředí nebo veřejné zdraví, je povinen zajistit přijetí opatření k odvrácení nebo zmírnění takových vlivů, informovat o tom příslušný úřad a dotčené správní úřady a současně rozhodnout o změně koncepce.

(2) Dotčené správní úřady v rámci své působnosti podle zvláštních právních předpisů²⁾ sledují vlivy schválené koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví a jsou oprávněny podat podnět ke změně koncepce, nelze-li v dohodě se schvalujícím orgánem nepředvídané závažné negativní vlivy podle odstavce 1 odvrátit nebo zmírnit jinak.

§ 10i

Zvláštní ustanovení pro posuzování vlivů územně plánovací dokumentace na životní prostředí

(1) Při posuzování vlivů územně plánovací dokumentace na životní prostředí se postupuje podle stavebního zákona^{4b)} a v rozsahu stanoveném tímto ustanovením; předkladatelem je pořizovatel územně plánovací dokumentace.

(2) Příslušný úřad provede zjišťovací řízení na základě návrhu zadání územně plánovací dokumentace a podle kritérií uvedených v příloze č. 8 k tomuto zákonu.

(3) Příslušný úřad ukončí zjišťovací řízení písemným závěrem, který je součástí stanoviska dotčeného orgánu státní správy k návrhu zadání územně plánovací dokumentace.

(4) Pokud příslušný úřad v závěru zjišťovacího řízení stanoví nutnost

posuzování vlivů na životní prostředí, upřesní současně obsah a rozsah vyhodnocení vlivů na životní prostředí, včetně požadavků na zpracování možných variant konceptu řešení územně plánovací dokumentace. (5) Pokud závěr zjišťovacího řízení stanoví nutnost posuzování vlivů na životní prostředí, je nedílnou součástí konceptu řešení územně plánovací dokumentace vyhodnocení vlivů na životní prostředí zpracované osobou k tomu oprávněnou podle § 19.

(6) Zpracovatel vyhodnocení vlivů na životní prostředí je povinen zpracovat toto vyhodnocení úplně, objektivně, v souladu se závěrem zjišťovacího řízení a přiměřeně v rozsahu přílohy č. 9 k tomuto zákonu.

(7) Zpracovatel vyhodnocení vlivů na životní prostředí je oprávněn požadovat informace nezbytné pro zpracování vyhodnocení u pořizovatele územně plánovací dokumentace, příslušného úřadu, dotčených správních úřadů a dotčených územních samosprávných celků. Ty jsou povinny mu informace v potřebném rozsahu poskytnout, odmítnutí je možné pouze za podmínek stanovených zvláštními právními předpisy.^{4c)}

(8) Pořizovatel územně plánovací dokumentace předává pro účely vydání stanoviska příslušnému úřadu jedno její vyhotovení.

(9) Na základě veřejného projednání konceptu řešení územně plánovací dokumentace, vyjádření k němu podaných a na základě návrhu souborného stanoviska^{4b)} příslušný úřad vydá stanovisko k vyhodnocení vlivů na životní prostředí.

(10) Pokud návrh územně plánovací dokumentace obsahuje variantu vyhodnocenou z hlediska vlivů na životní prostředí již v jejím konceptu řešení, návrh se znovu nevyhodnocuje.

(11) Schvalující orgán je povinen ve svém usnesení o schválení územně plánovací dokumentace zdůvodnit, jak zohlednil podmínky vyplývající ze stanoviska k vyhodnocení vlivů na životní prostředí. Toto usnesení je povinen zveřejnit.

§ 10j

Zvláštní ustanovení pro posuzování vlivů koncepce na životní prostředí, pokud je koncepce zpracovávána ústředním správním úřadem

(1) Posuzování vlivů koncepce na životní prostředí, která je zpracovávána ústředním správním úřadem podle zvláštního zákona a jež je předkládána vládě ke schválení, zajišťuje ministerstvo.

(2) Ústřední správní úřad je povinen zajistit vyhodnocení návrhu koncepce posuzovatelem podle § 19 a zveřejnit návrh koncepce na internetu, včetně informace, kdy a kde je možno do něj nahlížet. Náležitosti posouzení stanoví příloha č. 9.

(3) Každý může zaslat své písemné vyjádření k návrhu koncepce ministerstvu ve lhůtě 30 dnů ode dne zveřejnění. K vyjádřením zaslaným po lhůtě ministerstvo nepřihlíží.

(4) Ministerstvo ve spolupráci s ústředním správním úřadem vyhodnotí došlá vyjádření a připomínky z veřejného projednání a na základě jejich vyhodnocení vydá stanovisko k návrhu koncepce.

- (5) Náklady spojené s posuzováním vlivů na životní prostředí hradí ústřední správní úřad, který koncepci předkládá k posouzení.
- (6) Mezistátní posuzování vlivů na životní prostředí se přiměřeně řídí § 11 až 14a.

HLAVA II

POSUZOVÁNÍ VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ PŘESAHUJÍCÍCH HRANICE ČESKÉ REPUBLIKY

§ 11

Předmět posuzování vlivů na životní prostředí přesahujících hranice České republiky

(1) Předmětem posuzování vlivů na životní prostředí přesahujících hranice České republiky (dále jen „mezistátní posuzování“) je

a) záměr uvedený v příloze č. 1 a koncepce podle tohoto zákona, pokud dotčené území může zasahovat i mimo území České republiky,

b) záměr uvedený v příloze č. 1 nebo koncepce podle tohoto zákona, pokud o takové posuzování stát, jehož území může být zasaženo závažnými vlivy na životní prostředí (dále jen „dotčený stát“), požádá,

c) záměr a koncepce, které mají být prováděné na území jiného státu (dále jen „stát původu“) a které mohou mít závažný vliv na životní prostředí na území České republiky.

(2) Příslušný úřad postupuje při mezistátním posuzování ve spolupráci s Ministerstvem zahraničních věcí.

(3) Orgán kraje je povinen v případě záměru uvedeného v příloze č. 1 k tomuto zákonu sloupci B postoupit jeho posuzování ministerstvu, jestliže zjistí, že se jedná o záměr podle odstavce 1. Dále je povinen postoupit posuzování koncepce ministerstvu, jestliže zjistí, že jde o koncepci podle odstavce 1.

§ 12

Způsob mezistátního posuzování

(1) Při mezistátním posuzování se postupuje podle hlavy I tohoto zákona, pokud ustanovení hlavy II tohoto zákona nebo mezinárodních smluv, kterými je Česká republika vázána, postup při mezistátním posuzování nestanoví jinak. Lhůty pro vyjádření při mezistátním posuzování může ministerstvo prodloužit až o 30 dnů, požádá-li o to dotčený stát. Ostatní lhůty se v takovém případě prodlouží přiměřeně.

(2) Při pochybnostech o tom, zda se mezistátní posuzování řídí předpisy platnými na území dotčeného státu nebo předpisy platnými na území státu původu, se postupuje podle právních předpisů platných na území státu původu, pokud mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, nestanoví jinak.

(3) Stát původu a dotčený stát na žádost kteréhokoliv z nich určí, zda bude provedena poprojektová analýza, a pokud ano, pak v jakém rozsahu, a to s přihlédnutím k možnému významnému nepříznivému vlivu

záměru přesahujícím státní hranice, který byl předmětem mezistátního posuzování. Jakákoliv poprojektová analýza bude zahrnovat především stálé pozorování důsledků provedení záměru a určení jakéhokoliv nepříznivého vlivu přesahujícího státní hranice. Tato stálá pozorování a určení vlivu lze provádět za účelem dosažení těchto cílů:

a) monitorování dodržování podmínek stanovených v rozhodnutích, popřípadě opatřeních podle zvláštních právních předpisů¹ a) a účinnosti zmírňujících opatření,

b) přezkoumávání vlivů záměru a vypořádat se s nejasnostmi vzniklými v průběhu poprojektové analýzy,

c) ověření předchozích prognóz s cílem využití získaných poznatků při provádění obdobných záměrů v budoucnosti.

(4) Pokud má stát původu nebo dotčený stát na základě poprojektové analýzy oprávněné důvody usuzovat, že zde existuje významný nepříznivý vliv přesahující státní hranice, nebo pokud byly zjištěny faktory, které by mohly mít za následek takovýto vliv, bude okamžitě informovat druhý stát. Stát původu a dotčený stát po dohodě následně stanoví nezbytná opatření na snížení nebo vyloučení tohoto vlivu.

§ 13

Mezistátní posuzování záměru prováděného na území České republiky

(1) Pokud ministerstvo zjistí, že se jedná o záměr podle § 11 odst. 1 písm. a), nebo jestliže dotčený stát o posuzování záměru požádal podle § 11 odst. 1 písm. b), zašle do 5 pracovních dnů dotčenému státu k vyjádření oznámení spolu s údaji o průběhu posuzování podle tohoto zákona a informacemi o navazujících rozhodnutích, která mohou být podle zvláštních právních předpisů¹ a) přijata.

(2) Pokud obdržené vyjádření dotčeného státu k zaslanému oznámení obsahuje požadavek zúčastnit se mezistátního posuzování, ministerstvo si od dotčeného státu vyžádá údaje o stavu životního prostředí na jeho dotčeném území. Ministerstvo zašle tyto údaje do 5 pracovních dnů ode dne jejich obdržení oznamovateli k využití při zpracování dokumentace, která se v případě mezistátního posuzování vypracovává vždy, a dále je poskytne zpracovateli posudku.

(3) Ministerstvo do 20 dnů po obdržení dokumentace doručí tuto dokumentaci dotčenému státu a nabídne mu předběžné projednávání, zejména je-li dokumentace zpracována ve variantách, včetně sdělení opatření na zmírnění závažných vlivů přesahujících státní hranice (dále jen „konzultace“). Pokud dotčený stát projeví o konzultaci zájem, ministerstvo se konzultace zúčastní. Ministerstvo předem neprodleně, nejpozději však do 5 dnů ode dne stanovení termínu konzultace, informuje o místě a času konzultace oznamovatele a jeho prostřednictvím zpracovatele dokumentace. Ti jsou pak povinni se konzultace rovněž zúčastnit. Informaci o konzultaci je ministerstvo povinno zveřejnit podle § 16.

(4) Ministerstvo do 5 pracovních dnů po obdržení vyjádření dotčeného státu k dokumentaci toto vyjádření doručí zpracovateli posudku jako podklad pro hodnocení záměru.

Efektivní účast v procesu EIA

- posuzování vlivů staveb na životní prostředí •

příloha 3: Zákon o posuzování vlivů na životní prostředí

(5) Ministerstvo vyjádření dotčeného státu zapracuje do stanoviska nebo v něm uvede důvody neuvedení tohoto vyjádření ve svém stanovisku nebo jeho uvedení jen zčásti.

(6) Ministerstvo je povinno zaslat dotčenému státu stanovisko do 15 dnů ode dne jeho vydání. Dále je povinno mu zaslat žádosti o vydání navazujících rozhodnutí podle zvláštních právních předpisů^{1a}) a tato rozhodnutí, a to do 15 dnů ode dne jejich obdržení. Tyto žádosti a rozhodnutí jsou správní úřady povinny zaslat ministerstvu na podkladě požadavku uvedeném ve stanovisku nebo na podkladě žádosti.

§ 14

Mezistátní posuzování záměru prováděného mimo území České republiky

(1) Pokud ministerstvo obdrží oznámení záměru nebo se jinak dozví o záměru, který bude prováděn na území státu původu, je povinno do 5 pracovních dnů po jeho obdržení zveřejnit informaci o takovém oznámení podle § 16 a zašle je dotčeným správním úřadům a dotčeným územním samosprávným celkům k vyjádření.

(2) K oznámení podle odstavce 1 je každý oprávněn zaslat ministerstvu písemné vyjádření do 15 dnů ode dne zveřejnění informace o tomto oznámení. Ministerstvo všechna vyjádření spolu se svým vyjádřením zašle státu původu do 30 dnů ode dne zveřejnění informace o oznámení podle odstavce 1.

(3) Ministerstvo na žádost státu původu sdělí údaje o stavu životního prostředí na dotčeném území České republiky, a to do 30 dnů ode dne obdržení této žádosti, pokud tomu nebrání zvláštní právní předpis.^{1b})

(4) Pokud ministerstvo obdrželo dokumentaci a případnou nabídku ke konzultaci od státu původu, zašle tuto dokumentaci k vyjádření dotčeným správním úřadům a dotčeným územním samosprávným celkům a zveřejní informaci o této dokumentaci podle § 16.

(5) Každý je oprávněn k dokumentaci uvedené v odstavci 4 zaslat ministerstvu písemné vyjádření do 15 dnů ode dne zveřejnění informace o této dokumentaci. Ministerstvo všechna vyjádření spolu se svým vyjádřením a informací, že se případně konzultace zúčastní, zašle státu původu do 30 dnů ode dne zveřejnění informace o dokumentaci podle odstavce 4.

(6) Pokud ministerstvo včas obdrží informaci o místě a času veřejného projednání konaného na území státu původu, zveřejní ji podle § 16.

(7) Pokud ministerstvo obdrží závěry státu původu o posouzení záměru a o rozhodnutí státu původu na podkladě následných řízení, informaci o tomto závěru, popřípadě o rozhodnutí zveřejní podle § 16 do 15 dnů ode dne jejich obdržení.

§ 14a

Mezistátní posuzování koncepce prováděné na území České republiky

(1) Pokud ministerstvo zjistí, že se jedná o koncepci podle § 11 odst. 1 písm. a), nebo jestliže dotčený stát o mezistátní posuzování požádal podle § 11 odst. 1 písm. b), zašle návrh koncepce do 10 dnů ode dne

jeho obdržení dotčenému státu k vyjádření. Současně ministerstvo nabídne dotčenému státu konzultaci, zejména pokud je návrh koncepce zpracován ve variantách.

(2) Pokud obdržené vyjádření dotčeného státu k zaslanému návrhu koncepce obsahuje požadavek zúčastnit se mezistátního posuzování, ministerstvo si od dotčeného státu vyžádá údaje o stavu životního prostředí na jeho dotčeném území. Ministerstvo zašle tyto údaje do 5 pracovních dnů ode dne jejich obdržení předkladateli a posuzovateli.

(3) Pokud dotčený stát projeví o konzultaci zájem, ministerstvo se konzultace zúčastní. Ministerstvo předem neprodleně, nejpozději však do 5 pracovních dnů ode dne stanovení termínu konzultace, informuje o místě a času konzultace předkladatele a jeho prostřednictvím posuzovatele. Ti jsou pak povinni se konzultace rovněž zúčastnit. Informaci o konzultaci je ministerstvo povinno zveřejnit podle § 16.

(4) Ministerstvo vyjádření dotčeného státu ke konečnému návrhu koncepce zapracuje do stanoviska ke koncepci nebo v něm uvede důvody neuvedení tohoto vyjádření nebo jeho uvedení jen zčásti. Stanovisko ke koncepci zašle ministerstvo dotčenému státu do 10 dnů ode dne jeho vydání.

(5) Schvalující orgán je povinen zaslat ministerstvu jedno vyhotovení koncepce do 30 dnů ode dne jejího schválení spolu s dalšími informacemi podle § 10g odst. 5. Ministerstvo je povinno schválenou koncepcí a tyto informace do 7 pracovních dnů zaslat dotčenému státu.

§ 14b

Mezistátní posuzování koncepce prováděné mimo území České republiky

(1) Pokud ministerstvo obdrží návrh koncepce, která bude prováděna na území státu původu a případnou nabídku ke konzultaci od státu původu, je povinno do 20 dnů od jejího obdržení zveřejnit informaci o návrhu koncepce podle § 16 a zaslat návrh koncepce dotčeným správním úřadům a dotčeným územním samosprávným celkům k vyjádření.

(2) K návrhu koncepce podle odstavce 1 je každý oprávněn zaslat ministerstvu písemné vyjádření do 30 dnů ode dne zveřejnění informace o návrhu koncepce. Ministerstvo všechna vyjádření spolu se svým vyjádřením a informací, že se případně konzultace zúčastní, zašle státu původu do 40 dnů ode dne zveřejnění informace o návrhu koncepce.

(3) Ministerstvo na žádost státu původu sdělí údaje o stavu životního prostředí na dotčeném území České republiky, a to do 30 dnů ode dne obdržení této žádosti, pokud tomu nebrání zvláštní právní předpis.^{1b})

(4) Pokud ministerstvo včas obdrží informaci o místě a času veřejného projednání konaného na území státu původu, zveřejní ji podle § 16.

(5) Ministerstvo zveřejní podle § 16 informaci o schválení koncepce do 15 dnů ode dne obdržení takové informace od státu původu. Pokud ministerstvo obdrží od státu původu schválenou koncepci, zveřejní ji na internetu do 20 dnů ode dne obdržení.

HLAVA III

USTANOVENÍ SPOLEČNÁ A PŘECHODNÁ

DÍL 1

Ustanovení společná

§ 15

Předběžné projednání

Příslušný úřad a dotčené správní úřady jsou povinny, pokud je o to oznamovatel nebo předkladatel požádá ještě před předložením oznámení podle § 6 nebo oznámení koncepce podle § 10c, projednat s oznamovatelem nebo předkladatelem uvažovaný záměr včetně případných variant řešení záměru nebo koncepci a doporučit mu předběžné projednání s dalšími dotčenými správními úřady, dotčenými územními samosprávnými celky, popřípadě s dalšími subjekty. Příslušný úřad a dotčené správní úřady jsou povinny na žádost oznamovatele nebo předkladatele mu poskytnout informace o životním prostředí podle zvláštního právního předpisu.⁶⁾

§ 16

Zveřejnění informací o dokumentech pořízených v průběhu posuzování a o veřejných projednáních

(1) Příslušný úřad zajistí zveřejnění informace o

- a) oznámení a o tom, kdy a kde je možno do něj nahlížet,
- b) místě a času konání veřejného projednání podle tohoto zákona,
- c) vrácení dokumentace k přepracování nebo doplnění,
- d) dokumentaci a o tom, kdy a kde je možno do ní nahlížet,
- e) posudku a o tom, kdy a kde je možno do něj nahlížet,
- f) oznámení koncepce a o tom, kdy a kde je možno do něj nahlížet,
- g) návrhu koncepce a o tom, kdy a kde je možno do něj nahlížet,
- h) konzultaci při mezistátním posuzování.

(2) Příslušný úřad dále zajistí zveřejnění závěru zjišťovacího řízení, stanoviska a stanoviska ke koncepci.

(3) Příslušný úřad zajistí zveřejnění informací a stanovisek uvedených v odstavcích 1 a 2

- a) na úředních deskách dotčených územních samosprávných celků,
- b) na internetu, a
- c) nejméně ještě jedním v dotčeném území obvyklým způsobem (například v místním tisku, rozhlase apod.).

(4) Za den zveřejnění se považuje den, kdy došlo k vyvěšení informace a stanoviska podle odstavců 1 a 2 na úřední desce dotčeného kraje.

Dotčené územní samosprávné celky jsou povinny informace a stanoviska podle odstavců 1 a 2 neprodleně vyvěsit na své úřední desce po dobu nejméně 15 dnů a vyzoomět o tom příslušný úřad.

(5) Z informací a stanovisek zveřejňovaných podle odstavců 1 a 2 se vypouštějí údaje, které nelze podle zvláštních právních předpisů⁵⁾ zveřejňovat.

§ 17

Veřejné projednání

(1) Příslušný úřad je povinen zveřejnit informaci o veřejném projednání podle § 16 nejméně 5 dnů před jeho konáním.

(2) Příslušný úřad je povinen zajistit, aby se veřejné projednání konalo nejpozději 5 dnů po uplynutí lhůty pro vyjádření k posudku.

(3) Příslušný úřad může ukončit veřejné projednání v případě neúčasti oznamovatele nebo zpracovatele dokumentace nebo posudku.

(4) Pokud příslušný úřad veřejné projednání ukončil podle odstavce 3, je povinen stanovit místo a čas nového veřejného projednání, a to nejdéle do 5 pracovních dnů ode dne ukončení veřejného projednání. Za den konání veřejného projednání se pak považuje den konání nového veřejného projednání; ostatní lhůty se přiměřeně prodlužují.

(5) Příslušný úřad pořizuje z veřejného projednání zápis obsahující zejména údaje o účasti a závěry z projednání a dále z něj pořizuje úplný těsnopisný nebo zvukový záznam.

(6) Příslušný úřad je povinen zaslat zápis z veřejného projednání oznamovateli, dotčeným správním úřadům a dotčeným územním samosprávným celkům a zveřejnit jej na internetu.

(7) Předmětem veřejného projednávání nejsou skutečnosti chráněné zvláštními právními předpisy.⁵⁾

§ 18

Náklady spojené s posuzováním vlivů na životní prostředí

(1) Náklady spojené s posuzováním vlivů záměrů na životní prostředí, s výjimkou nákladů spojených s veřejným projednáním a zveřejňováním, hradí oznamovatel. Náklady spojené s posuzováním vlivů koncepce na životní prostředí, s výjimkou nákladů spojených se zveřejňováním, hradí předkladatel.

(2) Náklady spojené s veřejným projednáním podle § 9 odst. 9 tohoto zákona a náklady spojené se zveřejňováním podle tohoto zákona nese příslušný úřad, zvýšené náklady spojené s mezistátním posuzováním nese ministerstvo. Náklady spojené s překlady dokumentace, posudku nebo návrhu koncepce a náklady spojené s tlumočením hradí oznamovatel nebo předkladatel.

(3) Zpracovateli posudku náleží za zpracování posudku odměna stanovená podle obchodního zákoníku kterou mu uhradí příslušný úřad na podkladě smlouvy uzavřené podle § 9 odst. 1. Příslušný úřad vyúčtuje částku, která se rovná výši odměny uhrazené zpracovateli posudku, do 15 dnů po uplynutí lhůty pro vyjádření k posudku u úhradě oznamova-

teli. Oznamovatel je povinen vyúčtovanou částku zaplatit příslušnému úřadu do 10 dnů ode dne obdržení vyúčtování jako součást nákladů posuzování uvedených v odstavci 1. Pokud vyúčtovanou částku oznamovatel v uvedené lhůtě nezaplatí, příslušný úřad stanovisko podle § 10 nevydá; v takovém případě může příslušný úřad vydat stanovisko až po zaplacení vyúčtované částky. Prodlení z důvodu nezaplacení vyúčtované částky oznamovatelem se nezapočítává do lhůty stanovené v § 10 odst. 1 a 2.

§ 19

Autorizace ke zpracování dokumentace a posudku

(1) Zpracovávat dokumentaci, posudek, oznámení předkládané podle § 7 odst. 4 a zpracovávat vyhodnocení jsou oprávněny jen fyzické osoby, které jsou držiteli autorizace. Právnícká osoba nebo fyzická osoba oprávněná k podnikání se může zavazovat k vypracování těchto dokumentů jen tehdy, pokud pro ni tuto činnost zabezpečuje fyzická osoba, která je držitelem autorizace. U záměrů uvedených v příloze č. 1 kategorií I a dále u ostatních záměrů, pokud se tak stanoví v závěru zjišťovacího řízení, musí být část dokumentace týkající se posuzování vlivů na veřejné zdraví zpracována osobou, která je držitelem osvědčení odborné způsobilosti pro oblast posuzování vlivů na veřejné zdraví. Osvědčení odborné způsobilosti pro oblast posuzování vlivů na veřejné zdraví uděluje a odnímá Ministerstvo zdravotnictví.

(2) Zpracovatel posudku je povinen posoudit dokumentaci objektivně a v plném rozsahu. Zpracování dokumentů uvedených v odstavci 1 je povinen zajistit držitel autorizace v oblasti posuzování vlivů na životní prostředí podle odstavce 1 věty první.

(3) Podmínkou udělení autorizace je bezúhonnost, odborná způsobilost, praxe v oboru v délce nejméně 3 let, jakož i plná způsobilost k právním úkonům.

(4) Odborná způsobilost se prokazuje

a) dokladem o ukončeném vysokoškolském vzdělání alespoň bakalářského studijního programu, a

b) dokladem o vykonané zkoušce odborné způsobilosti.

(5) Za bezúhonnou se považuje fyzická osoba, která nebyla pravomocně odsouzena za trestný čin, který souvisí s autorizovanou činností podle tohoto zákona. Bezúhonnost se prokazuje předložením dokladu o bezúhonnosti, kterým je výpis z evidence Rejstříku trestů ne starší než 3 měsíce, u cizinců obdobný doklad státu, jehož je cizinec státním občanem nebo v němž má trvalé bydliště, nebo čestné prohlášení v případě, že stát, jehož je občanem, takový doklad nevydává.

(6) Autorizaci pro oblast posuzování vlivů na životní prostředí uděluje a odnímá ministerstvo po dohodě s Ministerstvem zdravotnictví.

(7) Autorizace se uděluje na dobu 5 let. Autorizace se v případě, že se nezměnily podmínky, za nichž byla udělena, prodlužuje o dalších 5 let, pokud o to držitel autorizace požádá alespoň 6 měsíců před uplynutím doby, na kterou byla autorizace udělena.

(8) Udělená autorizace nepřechází na jinou fyzickou osobu.

(9) Ministerstvo odejme autorizaci fyzické osobě, pokud závažným způsobem nebo opakovaně poruší tento zákon, opakovaně neplní povinnosti vyplývající z rozhodnutí o udělení autorizace nebo dojde-li ke změně podmínek, za kterých byla autorizace udělena.

(10) Rozhodnutí o udělení a o odejmutí autorizace se vydává ve správním řízení podle správního řádu.^{^8)}

(11) Rozhodnutí o autorizaci zaniká

a) uplynutím doby, na kterou byla vydána,

b) rozhodnutím ministerstva o odnětí autorizace,

c) smrtí fyzické osoby, které byla autorizace udělena, nebo jejím prohlášením za mrtvou.

(12) Úplatu spojenou se zkouškou odborné způsobilosti ve výši 3 000 Kč uhradí uchazeč o tuto zkoušku předem na účet příspěvkové organizace nebo organizační složky státu, kterou ministerstvo pověřilo zajišťováním zkoušky odborné způsobilosti. Tuto úplatu uhradí i za opakovanou zkoušku.

(13) Ministerstvo stanoví vyhláškou bližší podmínky odborné způsobilosti, postup při jejich ověřování a postup při udělování a odnímání autorizace. Ministerstvo zdravotnictví v dohodě s ministerstvem stanoví vyhláškou bližší podmínky odborné způsobilosti pro oblast posuzování vlivů na veřejné zdraví, postup při jejich ověřování a postup při udělování a odnímání osvědčení odborné způsobilosti pro oblast posuzování vlivů na veřejné zdraví.

(14) Rozhodnutí o autorizaci se nevyžaduje u osoby, která je usazena v jiném členském státě Evropské unie a na území České republiky hodlá dočasně vykonávat činnost uvedenou v odstavci 1, pokud prokáže, že

a) je státním příslušníkem členského státu Evropské unie,

b) je oprávněna k výkonu činnosti uvedené v odstavci 1 podle právních předpisů jiného členského státu Evropské unie.

(15) O nesplnění požadavků pro výkon činnosti uvedené v odstavci 1 vydá ministerstvo rozhodnutí ve lhůtě 15 dnů ode dne, kdy mu byly předloženy úplné doklady o splnění podmínek podle odstavce 14 písm. a) a b).

(16) Pokud nebylo vydáno rozhodnutí podle odstavce 15, činnost podle odstavce 1 může být vykonávána nejdéle po dobu 1 roku ode dne následujícího po dni, kdy uplynula lhůta pro vydání tohoto rozhodnutí.

DÍL 2

Výkon státní správy v oblasti posuzování vlivů na životní prostředí

§ 20

Státní správu v oblasti posuzování vlivů na životní prostředí vykonávají

a) ministerstvo,

Efektivní účast v procesu EIA

- posuzování vlivů staveb na životní prostředí •

příloha 3: Zákon o posuzování vlivů na životní prostředí

b) orgány kraje.

§ 21

Ministerstvo

a) je ústředním správním úřadem v oblasti posuzování vlivů na životní prostředí,

b) vykonává vrchní státní dozor v oblasti posuzování vlivů na životní prostředí,

c) zajišťuje posuzování záměrů uvedených v příloze č. 1 sloupcích A a u záměrů, jejichž oznamovatelem je Ministerstvo obrany, i ve sloupcích B a jejich změn,

d) zajišťuje posuzování územního plánu velkého územního celku podle § 10i a dále posuzování koncepcí v případech, kdy dotčené území tvoří celé území kraje nebo zasahuje na území více krajů nebo na území národního parku nebo chráněné krajinné oblasti^{8a}) nebo pokud dotčené území tvoří území celého státu,

e) poskytuje Evropské komisi v souladu s právními předpisy Evropských společenství informace v oblasti posuzování vlivů na životní prostředí,

f) zajišťuje mezistátní posuzování záměrů a koncepcí,

g) zajišťuje posuzování dalších záměrů, u kterých je příslušný orgán kraje, pokud si tuto působnost v jednotlivém případě vyhradilo,

h) vede souhrnnou evidenci všech zahajovaných posuzování a evidenci všech vydaných závěrů zjišťovacích řízení a stanovisek,

i) uděluje a odnímá autorizaci,

j) vede a jedenkrát ročně zveřejňuje ve svém věstníku seznam držitelů autorizace,

k) do konce února každého roku zveřejňuje seznam posudků a jejich zpracovatelů a dále seznam koncepcí a jejich posuzovatelů za předchozí kalendářní rok.

§ 22

Orgány kraje

Orgány kraje

a) zajišťují posuzování záměrů uvedených v příloze č. 1 sloupcích B a jejich změn,

b) zajišťují posuzování územního plánu obce podle § 10i a dále posuzování koncepcí v případech, kdy dotčené území zasahuje výlučně do územního obvodu kraje, není-li příslušné ministerstvo podle § 21 písm. d),

c) vedou evidenci jimi vydaných stanovisek a zasílají jedno vyhotovení každého jimi vydaného závěru zjišťovacího řízení a stanoviska ministerstvu k souhrnné evidenci,

d) do konce února každého roku zveřejňují seznam posudků a jejich zpracovatelů a dále seznam koncepcí a jejich posuzovatelů za předchozí kalendářní rok.

§ 23

Ostatní společná ustanovení

(1) Příslušný úřad, dotčené správní úřady a dotčené územní samosprávné celky jsou povinny dokumenty zpracované v rámci posuzování podle tohoto zákona zpřístupnit podle zvláštních právních předpisů.⁶)

(2) Odpadl-li nebo změnil-li se důvod posuzování, příslušný úřad v posuzování nepokračuje a ukončí jej.

(3) V případě důvodných pochybností o záměru a o zařazení záměru do příslušné kategorie nebo do příslušného sloupce podle přílohy č. 1 k tomuto zákonu, popřípadě o rozsahu dotčeného území je rozhodující vyjádření ministerstva, které musí být vydáno nejpozději do 15 dnů ode dne doručení podnětu k vyjádření ministerstvu.

(4) Ministerstvo si v odůvodněných případech může vyhradit posuzování záměru nebo koncepce, k jejichž posouzení je příslušný orgán kraje. Ministerstvo může v odůvodněných případech po dohodě s orgánem kraje přenést posuzování záměru podle § 21 písm. c) nebo posuzování koncepce podle § 21 písm. d) na orgán kraje, pokud to může přispět k rychlosti a hospodárnosti posouzení.

(5) Dotčeným správním úřadem při posuzování vlivů na životní prostředí podle tohoto zákona je z hlediska vlivů na veřejné zdraví Ministerstvo zdravotnictví pro záměry a koncepce přesahující rámec kraje a územně příslušné krajské hygienické stanice v ostatních případech. Ministerstvo je při projednávání územně plánovací dokumentace dotčeným orgánem státní správy ve smyslu stavebního zákona⁹) z hlediska posuzování vlivů na životní prostředí.

(6) Dotčeným správním úřadem při posuzování vlivů na životní prostředí podle tohoto zákona z hlediska záměrů uvedených v příloze č. 1 k tomuto zákonu, kategorii I bodě 2.5, bodech 3.2 až 3.5 a kategorii II bodě 3.5 je Státní úřad pro jadernou bezpečnost.

(7) Příslušný úřad může upustit od posuzování záměru v případě, kdy je provedení záměru nutné ke zmírnění nebo odvrácení důsledků událostí, které závažně a bezprostředně ohrožují životní prostředí, zdraví, bezpečnost nebo majetek obyvatelstva. Povinnosti uvedené v § 4 odst. 2 písm. a) až c) zde platí obdobně.

(8) Příslušný úřad uchovává veškeré podklady zpracované při posuzování vlivů na životní prostředí podle tohoto zákona po dobu 10 let od vydání stanoviska. Po uplynutí této lhůty se postupuje podle zvláštních právních předpisů.¹⁰)

(9) Místně příslušná jednotka občanského sdružení nebo obecně prospěšné společnosti, jejímž předmětem činnosti je ochrana veřejných zájmů chráněných podle zvláštních právních předpisů,¹¹) (dále jen „občanské sdružení“) nebo obec dotčená záměrem se stává účastníkem navazujících řízení podle zvláštních právních předpisů,^{1a}) pokud

Efektivní účast v procesu EIA

- posuzování vlivů staveb na životní prostředí •

příloha 3: Zákon o posuzování vlivů na životní prostředí

a) podala ve lhůtách stanovených tímto zákonem písemné vyjádření k oznámení, dokumentaci nebo posudku,

b) příslušný úřad ve svém stanovisku podle § 10 odst. 1 uvedl, že toto vyjádření zcela nebo zčásti do svého stanoviska zahrnul, a

c) správní úřad rozhodující v navazujícím řízení nerozhodl, že veřejné zájmy, které občanské sdružení hájí, nejsou v navazujícím řízení dotčeny.

(10) Ministerstvo stanoví vyhláškou způsob a průběh veřejného projednání, zveřejňování informací a stanovisek a postupu při zajištění zpracování posudku podle tohoto zákona.

(11) Na území hlavního města Prahy

a) působnost, kterou tento zákon svěřuje orgánu kraje, vykonává Magistrát hlavního města Prahy,

b) úkony, které podle tohoto zákona provádí obec, zabezpečuje městská část hlavního města Prahy.

(12) Na řízení podle tohoto zákona se nevztahuje správní řád,⁸⁾ pokud tento zákon nestanoví jinak.

(13) Hodnocení důsledků plánů a záměrů na území evropsky významných lokalit a oblastí ochrany ptactva podle zvláštního právního předpisu není tímto zákonem dotčeno.

DÍL 3

Ustanovení přechodná

§ 24

(1) Oprávněná osoba, která získala osvědčení podle zákona č. 244/1992 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, a vyhlášky č. 499/1992 Sb., o odborné způsobilosti pro posuzování vlivů na životní prostředí a o způsobu a průběhu veřejného projednání posudku, se považuje za držitele autorizace podle § 19.

(2) Posouzení zahájená před účinností tohoto zákona se dokončí podle zákona č. 244/1992 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

ČÁST DRUHÁ

ZMĚNA ZÁKONA O ŽIVOTNÍM PROSTŘEDÍ

§ 25

V zákoně č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění zákona č. 123/1998 Sb., se § 20 až 26 včetně nadpisů a poznámek pod čarou č. 2) a 3) a přílohy č. 1 až 4 zrušují.

ČÁST TŘETÍ

ZMĚNA ŽIVNOSTENSKÉHO ZÁKONA

§ 26

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění zákona č. 231/1992 Sb., zákona č. 591/1992 Sb., zákona č. 600/1992 Sb., zákona č. 273/1993 Sb., zákona č. 303/1993 Sb., zákona č. 38/1994 Sb., zákona č. 42/1994 Sb., zákona č. 136/1994 Sb., zákona č. 200/1994 Sb., zákona č. 237/1995 Sb., zákona č. 286/1995 Sb., zákona č. 94/1996 Sb., zákona č. 95/1996 Sb., zákona č. 147/1996 Sb., zákona č. 19/1997 Sb., zákona č. 49/1997 Sb., zákona č. 61/1997 Sb., zákona č. 79/1997 Sb., zákona č. 217/1997 Sb., zákona č. 280/1997 Sb., zákona č. 15/1998 Sb., zákona č. 83/1998 Sb., zákona č. 157/1998 Sb., zákona č. 167/1998 Sb., zákona č. 159/1999 Sb., zákona č. 356/1999 Sb., zákona č. 358/1999 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., zákona č. 363/1999 Sb., zákona č. 27/2000 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 121/2000 Sb., zákona č. 122/2000 Sb., zákona č. 123/2000 Sb., zákona č. 124/2000 Sb., zákona č. 149/2000 Sb., zákona č. 151/2000 Sb., zákona č. 158/2000 Sb., zákona č. 247/2000 Sb., zákona č. 249/2000 Sb., zákona č. 258/2000 Sb., zákona č. 409/2000 Sb. a zákona č. 458/2000 Sb., se mění takto:

V příloze č. 2 Vázané živnosti, skupina 214: Ostatní, obor Posuzování vlivů na životní prostředí, ve sloupci 2 Průkaz způsobilosti se slova „Vysokoškolské vzdělání příslušného směru a 6 let praxe v oboru a osvědčení podle § 6 a 9 zákona č. 244/1992 Sb.“ nahrazují slovy „Autorizace podle § 19 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí)“.

ČÁST ČTVRTÁ

zrušena

§ 27

zrušen

ČÁST PÁTÁ

ÚČINNOST

§ 28

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2002.

Klaus v. r.

Havel v. r.

Zeman v. r.

Efektivní účast v procesu EIA

- posuzování vlivů staveb na životní prostředí •

příloha 3: Zákon o posuzování vlivů na životní prostředí / vybraná ustanovení novel

Vybraná ustanovení novel

Čl.II zákona č. 93/2004 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Posouzení záměrů zahájené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

2. Posouzení rozvojových koncepcí a programů zahájené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle zákona č. 244/1992 Sb., o posuzování vlivů rozvojových koncepcí a programů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

Čl.II zákona č. 163/2006 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Posuzování vlivů na životní prostředí zahájené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle dosavadních právních předpisů.

2. Na řízení a postupy zahájené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se použijí dosavadní právní předpisy.

Arnika v edici „Příručky“ dále vydává:

Aktivistův průvodce po mediální galaxii

Příručka pomůže k osvojení si základních mediálních dovedností. Ty jsou dnes vedle právních a odborných znalostí nezbytnou výbavou občanského sdružení. Rady a triky z praxe Vám pomohou prosadit se v mediálním světě a dostat své téma k veřejnosti, aniž byste trpěli.

Poznámky:

1) Směrnice Rady ze dne 27. června 1985 o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí (85/337/EHS).

Směrnice Rady 97/11/ES ze dne 3. března 1997, kterou se mění směrnice 85/337/EHS o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí.

Směrnice 2001/42/ES Evropského parlamentu a Rady ze dne 27. června 2001 o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí.

1a) Například zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 138/1973 Sb., o vodách (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 49/1997 Sb., o civilním letectví a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů.

1b) Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

2) Například zákon č. 44/1988 Sb., zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 17/1992 Sb., zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší).

3) Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti státu, ve znění ústavního zákona č. 300/2000 Sb.

4) Například zákon č. 353/1999 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami a chemickými přípravky a o změně zákona č. 425/1990 Sb., o okresních úřadech, úpravě jejich působnosti a o některých dalších opatřeních s tím souvisejících, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o prevenci závažných havárií), ve znění zákona č. 258/2000 Sb.

4a) Například zákon č. 254/2001 Sb.

4b) Zákon č. 50/1976 Sb.

4c) Například zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, ve znění zákona č. 132/2000 Sb., zákon č. 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečností a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

5) Například občanský zákoník, obchodní zákoník, trestní řád, zákon č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 227/2000 Sb., zákon č. 148/1998 Sb.

6) Zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, ve znění zákona č. 132/2000 Sb.

8) Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů.

8a) Zákon č. 114/1992 Sb.

9) Zákon č. 50/1976 Sb.

10) Zákon č. 97/1974 Sb., o archivnictví, ve znění pozdějších předpisů.

11) Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů (zákon o nadacích a nadačních fondech).

Zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů.

11a) Zákon č. 356/2003 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

12) Například zákon č. 114/1992 Sb., zákon č. 138/1973 Sb. a zákon č. 20/1987 Sb.

12a) § 45h a 45i zákona č. 114/1992 Sb., ve znění zákona č. 218/2004 Sb.

Efektivní účast v procesu EIA

- posuzování vlivů staveb na životní prostředí •

příloha 3: Zákon o posuzování vlivů na životní prostředí / příloha 1

Příloha 1

KATEGORIE I (záměry vždy podléhající posouzení)

ZÁMĚR	Sloupec A	Sloupec B
1.1 Trvalé odlesnění nebo zalesnění nelesního pozemku o ploše od 25 ha.		X
1.2 Odběr vody nebo převod vody mezi povodími nebo mezi dílčími částmi povodí, pokud množství odebírané nebo převáděné vody přesahuje 100 mil. m ³ za rok nebo pokud dlouhodobý průměrný průtok v povodí, odkud se voda převádí, přesahuje 2 000 mil. m ³ za rok v případě, že objem převedené vody přesahuje 5 % tohoto průtoku.	X	
1.3 Čerpání podzemní vody nebo umělé doplňování zásob podzemní vody v objemu 10 mil. m ³ /rok a více.	X	
1.4 Přehrady, nádrže a jiná zařízení určená k zadržování nebo k akumulaci vody a v ní rozptýlených látek, jestliže objem zadržované nebo akumulované vody přesahuje 10 mil. m ³ .	X	
1.5 Čistírny odpadních vod s kapacitou nad 100 tis. ekvivalentních obyvatel a kanalizace pro více než 50 000 napojených obyvatel.		X
1.6 Projekty vodohospodářských úprav nebo jiných opatření ovlivňujících odtokové poměry (např. odvodnění, závlahy, protierozní ochrana, terénní úpravy, lesnicko-technické meliorace, atd.) na ploše nad 50 ha.	X	
1.7 Chov hospodářských zvířat s kapacitou nad 180 dobytčích jednotek (1 dobytčí jednotka = 500 kg živé hmotnosti).		X
1.8 Kafilerie nebo veterinární asanační ústavy		X
2.1 Těžba ropy v množství nad 50 t/den a zemního plynu v množství nad 50 000 m ³ /den.	X	
2.2 Těžba černého uhlí - nový dobývací prostor .	X	
2.3 Těžba ostatních nerostných surovin - nový dobývací prostor; těžba ostatních nerostných surovin nad 1 000 000 tun/rok; těžba rašeliny na ploše 150 ha a více.	X	
2.4 Úprava černého a hnědého uhlí - vsázka nad 3 mil. tun/rok.		X
2.5 Uran - těžba (včetně změny a ukončení těžby) a úprava uranové rudy (chemická úprava a jiné technologie, odkaliště a kalová pole).	X	
3.1 Zařízení ke spalování paliv s tepelným výkonem nad 200 MW.	X	
3.2 Zařízení s jadernými reaktory (včetně jejich demontáže nebo konečného uzavření) s výjimkou výzkumných zařízení, jejichž minimální výkon nepřesahuje 1 kW kontinuální tepelné zátěže.	X	
3.3 Zařízení na konverzi, obohacování nebo výrobu jaderného paliva.	X	
3.4 Zařízení určená pro zpracování vyhořelého nebo ozářeného jaderného paliva nebo vysoce aktivních radioaktivních odpadů.	X	
3.5 Zařízení určená pro konečné uložení, konečné zneškodnění nebo dlouhodobé skladování plánované na více než 10 let vyhořelého nebo ozářeného jaderného paliva a dále radioaktivních odpadů na jiném místě, než na kterém jsou vyprodukovány.	X	
3.6 Nadzemní vedení elektrické energie o napětí od 110 kV a délce nad 15 km.	X	
3.7 Dálkové produktovody pro dopravu plynu, ropy, páry a dalších látek o délce nad 20 km a průměru nad 800 mm.	X	

Efektivní účast v procesu EIA

• posuzování vlivů staveb na životní prostředí •

příloha 3: Zákon o posuzování vlivů na životní prostředí / příloha 1

4.1 Pražení, aglomerace a slinování (sintrování) kovových rud.	X
4.2 Zařízení k výrobě surového železa a oceli, včetně kontinuálního odlévání.	X
4.3 Zařízení k výrobě neželezných surových kovů z rudy, koncentrátů nebo druhotných surovin pomocí metalurgických, chemických nebo elektrolytických procesů.	X
4.4 Povrchová úprava kovů nebo plastů včetně lakoven, s kapacitou nad 500 tis. m ² /rok celkové plochy úprav.	X
5.1 Průmyslové závody na: a) výrobu buničiny ze dřeva nebo podobných vláknitých materiálů, b) výrobu papíru a lepenek s výrobní kapacitou vyšší než 200 tun za den.	X
6.1 Cementárny, vápenky nebo výroba magnezitu.	X
6.2 Zařízení k těžbě azbestu; zařízení ke zpracování a přeměně azbestu a výrobků obsahujících azbest: a) na azbestocementové výrobky s roční produkcí nad 20 tis. tun konečných výrobků, b) pro třecí materiály s roční produkcí nad 50 tun konečných výrobků, c) pro další používání azbestu nad 200 tun/rok.	X
7.1 Tepelné nebo chemické zpracování uhlí, popřípadě bitumenových břidlic, včetně výroby uhlíku vysoko-teplotní karbonizací uhlí nebo elektrografitu vypalováním nebo grafitizací.	X
7.2 Rafinerie ropy nebo primární zpracování ropných produktů.	X
7.3 Zařízení k výrobě základních organických a anorganických chemikálií (například uhlovodíky, kyseliny, zásady, oxidy, soli, chlór, amoniak, apod.).	X
7.4 Průmyslová výroba farmaceutických produktů chemickou nebo biochemickou cestou.	
7.5 Zařízení k výrobě biocidů, pesticidů a průmyslových hnojiv.	X
7.6 Zařízení k výrobě výbušnin a regenerace nebo destrukce výbušných látek.	X
7.7 Zařízení na skladování ropy a ropných a chemických produktů s kapacitou nad 100 tis. tun.	X
7.8 Nové zařízení k výrobě oxidu titaničitého nebo zařízení k jeho výrobě, pokud je kapacita zvýšena o 15 tis. t/rok a více.	X
9.1 Novostavby železničních drah delší 1 km.	X
9.2 Letiště se vzletovou a přistávací dráhou v délce 2 100 m a více	X
9.3 Novostavby, rozšiřování a přeložky dálnic a rychlostních silnic.	X
9.4 Novostavby, rozšiřování a přeložky silnic nebo místních komunikací o čtyřech a více jízdních pruzích, včetně rozšíření nebo přeložek stávajících silnic nebo místních komunikací o dvou nebo méně jízdních pruzích na silnice nebo místní komunikace o čtyřech a více jízdních pruzích, o délce 10 km a více.	X
9.5 Vodní cesty včetně jezů a ostatních vzdouvacích zařízení a mol pro nakládání a vykládání na břeh nebo přístavy pro vnitrozemskou vodní dopravu pro plavbu lodí s výtlačkem nad 1 350 tun.	X
10.1 Zařízení k odstraňování s nebezpečných odpadů	X
10.2 Zařízení k odstraňování ostatních odpadů s kapacitou nad 30 000 tun/rok.	X

Efektivní účast v procesu EIA

- posuzování vlivů staveb na životní prostředí •

příloha 3: Zákon o posuzování vlivů na životní prostředí / příloha 1

KATEGORIE II (záměry vyžadující zjišťovací řízení)

ZÁMĚR	Sloupec A	Sloupec B
1.1 Trvalé nebo dočasné odlesnění plochy od 5 do 25 ha.		X
1.2 Restrukturalizace pozemků v krajině, využívání neobdělávaných pozemků nebo polopřirozených oblastí k intenzivnímu zemědělskému využívání, uvedení zemědělské půdy do klidu na ploše od 10 ha.		X
1.3 Vodohospodářské úpravy nebo jiné úpravy ovlivňující odtokové poměry (např. odvodnění, závlahy, protierozní ochrana, terénní úpravy, lesnicko-technické meliorace, atd.) na ploše od 10 do 50 ha.		X
1.4 Úpravy toků a opatření proti povodním významně měnící charakter toku a ráz krajiny.		X
1.5 Chov hospodářských zvířat s kapacitou od 50 do 180 dobytčích jednotek (1 dobytčí jednotka = 500 kg živé hmotnosti).		X
1.6 Rybníky určené k chovu ryb s obsádkou při zarybnění nad 10 t živé hmotnosti.		X
1.7 Přehrady, nádrže a jiná zařízení určená k zadržování nebo k akumulaci vody a v ní rozptýlených látek, pokud nepřísluší do kategorie I a pokud objem zadržované nebo akumulované vody přesahuje 100 000 m ³ nebo výška hradící konstrukce přesahuje 10 m nad základovou spárou.		X
1.8 Odběr vody nebo převod vody mezi povodími nebo mezi dílčími částmi povodí, pokud je množství odebírané nebo převáděné vody od 10 do 100 mil.m ³ za rok, nebo pokud dlouhodobý průměrný průtok v povodí, odkud se voda převádí, je od 200 do 2 000 mil.m ³ za rok v případě, že objem převedené vody přesahuje 5 % tohoto průtoku; čerpání podzemní vody nebo umělé doplňování zásob podzemní vody v objemu od 1 do 10 mil.m ³ za rok.		X
1.9 Čistírny odpadních vod s kapacitou od 10 000 do 100 000 ekvivalentních obyvatel, kanalizace od 5 000 do 50 000 napojených obyvatel nebo průmyslové kanalizace o průměru větším než 500 mm.		X
2.1 Těžba uhlí nad 100 000 t/rok.	X	
2.2 Lignit - těžba nad 200 000 t/rok.		X
2.3 Těžba a úprava rud včetně odkališť, kalových polí, hald a odvalů (chemické, biologické a jiné technologie).	X	
2.4 Zvýšení povrchové těžby nerostných surovin nad 1 000 000 tun/rok.	X	
2.5 Těžba nerostných surovin 10 000 až 1 000 000 tun/rok; těžba rašeliny na ploše do 150 ha.	X	
2.6 Těžba v korytech nebo údolních nivách vodních toků.		X
2.7 Úprava černého a hnědého uhlí - vsázka 1 až 3 mil. tun/rok.		X
2.8 Odkaliště, kalová pole, haldy a odvaly při úpravě nerudných surovin.		X
2.9 Budování podzemních prostor pro skladování nebo umístění technologických zařízení (provozů) od 10 000 m ³ .	X	
2.10 Zneškodňování odpadů ukládáním do přírodních nebo umělých horninových struktur a prostor.		X
2.11 Hloubkové vrty pro ukládání radioaktivního nebo nebezpečného odpadu, hloubkové vrty geotermální, hloubkové vrty pro zásobování vodou u vodovodů, s výjimkou vrtů pro výzkum stability půdy.	X	

Efektivní účast v procesu EIA

- posuzování vlivů staveb na životní prostředí •

příloha 3: Zákon o posuzování vlivů na životní prostředí / příloha 1

3.1 Zařízení ke spalování paliv o jmenovitém tepelném výkonu od 50 do 200 MW.	X	
3.2 Větrné elektrárny s celkovým instalovaným výkonem vyšším než 500 kWe nebo s výškou stožanu přesahující 35 metrů.		X
3.3 Vodní elektrárny s celkovým instalovaným výkonem výroby nad 50 MWe.	X	
3.4 Vodní elektrárny s celkovým instalovaným výkonem výroby od 10 MWe do 50 MWe.		X
3.5 Zařízení ke zpracování a skladování radioaktivního odpadu (záměry neuvedené v kategorii I).	X	
3.6 Vedení elektrické energie od 110 kV, pokud nepřísluší do kategorie I.	X	
3.7 Produktovody pro dopravu plynu, ropy, páry a dalších látek o délce větší než 5 km a průměru 300 - 800 mm (včetně dálkových vodovodů), pokud nepřísluší do kategorie I.		X
3.8 Zásobníky zemního plynu a jiných hořlavých plynů s kapacitou nad 10 000 m ³	X	
3.9 Povrchové zásobníky fosilních paliv s kapacitou nad 10 000 t.		X
4.1 Průmyslové provozy na zpracování železných kovů, včetně válcování za tepla, kování kladiv a pokovování; provozy na tavení, včetně slévání či legování, neželezných kovů kromě vzácných kovů, včetně recyklovaných produktů - kovového šrotu, jeho rafinace a lití.		X
4.2 Povrchová úprava kovů a plastických materiálů včetně lakoven, od 10 000 do 500 000 m ² /rok celkové plochy úprav.		X
4.3 Strojírenská nebo elektrotechnická výroba s výrobní plochou nad 10 000 m ² - výroba a opravy motorových vozidel, drážních vozidel, cisteren, lodí, letadel; testovací lavice motorů, turbin nebo reaktorů; stálé tratě pro závodění a testování motorových vozidel; výroba železničních zařízení; tváření výbuchem.		X
5.1 Impregnace dřeva při použití chemických látek v množství od 1 000 t/rok.		X
5.2 Výroba dřevoláknitých, dřevotřískových, pilinových desek nebo překližek a dých s kapacitou od 10 000 m ² /rok.		X
5.3 Výroba nábytku s kapacitou vstupu suroviny nad 10 000 m ³ /rok.		X
5.4 Textilní úpravy nebo barvírny se spotřebou vybraných nebezpečných chemických látek a nebezpečných chemických přípravků (vysoce toxických, toxických, zdraví škodlivých, žíravých, dráždivých, senzibilizujících, karcinogenních, mutagenních, toických pro reprodukci, nebezpečných pro životní prostředí) 11a) nad 3 000 t/rok.		X
5.5 Koželužny s kapacitou zpracované vstupní suroviny nad 10 000 t/rok.		X
5.6 Polygrafické provozy se spotřebou vybraných nebezpečných chemických látek a nebezpečných chemických přípravků (vysoce toxických, toxických, zdraví škodlivých, žíravých, dráždivých, senzibilizujících, karcinogenních, mutagenních, toických pro reprodukci, nebezpečných pro životní prostředí) 11a) nad 1 t/rok.		X
5.7 Průmyslové závody na výrobu papíru a lepenek (projekty nezařazené v kategorii I).		X
5.8 Zařízení na výrobu a zpracování celulózy.		X
6.1 Průmyslová výroba keramických produktů vypalováním, zejména střešních tašek, cihel, žáruvzdorných cihel, dlaždic, kameniny nebo porcelánu s kapacitou od 25 000 t/rok.		X
6.2 Výroba stavebních hmot a výrobků neuvedených v kategorii I ani v předchozím bodě s kapacitou nad 25 000 t/rok; zařízení na výrobu azbestu a výrobků obsahujících azbest (záměry neuvedené v kategorii I).		X

Efektivní účast v procesu EIA

- posuzování vlivů staveb na životní prostředí •

příloha 3: Zákon o posuzování vlivů na životní prostředí / příloha 1

6.3 Výroba skla, skelných a umělých vláken s kapacitou nad 10 000 m ² /rok nebo nad 7 000 t/rok.	X
6.4 Zařízení k tavení nerostných látek, včetně výroby minerálních vláken s kapacitou od 7 000 t/rok.	X
6.5 Obalovny živичných směsí.	X
7.1 Výroba nebo zpracování polymerů a syntetických kaučuků, výroba a zpracování výrobků na bázi elastomerů s kapacitou nad 100 t/rok.	X
7.2 Výroba mýdel, surfaktantů, detergentů a nátěrových hmot nad 200 t/rok.	X
7.3 Ostatní chemické výroby s produkcí od 100 t/rok.	X
7.4 Zařízení pro skladování ropy nebo ropných produktů s kapacitou 5 000 až 100 000 t.	X
7.5 Zařízení pro skladování ostatních chemických látek neuvedených v kategorii I ani v kategorii II s kapacitou od 5 000 t nebo od 1 000 m ³ .	X
7.6 Ostatní zařízení k výrobě oxidu titaničitého (záměr neuvedený v kategorii I v bodě 7.8).	X
8.1 Výrobní nealkoholických nápojů s kapacitou od 50 000 hl/rok výrobků.	X
8.2 Pivovary s kapacitou od 100 000 hl/rok výrobků a sladovny s kapacitou od 50 000 t/rok výrobků.	X
8.3 Škrobárny s kapacitou od 50 000 t/rok výrobků.	X
8.4 Lihovary nebo pálenice s kapacitou od 5 000 hl/rok výrobků.	X
8.5 Droždárny s kapacitou výroby droždí od 1 000 t/rok.	X
8.6 Cukrovary s kapacitou zpracované suroviny od 150 000 t/rok.	X
8.7 Výroba rostlinných nebo živočišných olejů nebo tuků s kapacitou od 20 000 t/rok výrobků.	X
8.8 Zpracování mléka od 50 000 hl/rok.	X
8.9 Balírny a konzervárenské závody s kapacitou od 100 000 t/rok výrobků.	X
8.10 Výroba cukrovinek a sirupů s kapacitou od 10 000 t/rok.	X
8.11 Játka, masokombináty a zařízení na zpracování ryb (včetně výroby rybí moučky a rybích olejů) s kapacitou od 5 000 t/rok výrobků.	X
9.1 Novostavby, rozšiřování a přeložky silnic všech tříd a místních komunikací I. a II. třídy (záměry neuvedené v kategorii I).	X
9.2 Novostavby (záměry neuvedené v kategorii I), rekonstrukce, elektrizace nebo modernizace železničních drah; novostavby nebo rekonstrukce železničních a intermodálních zařízení a překladišť.	X
9.3 Tramvajové, podzemní nebo speciální dráhy včetně lanovek.	X
9.4 Vodní cesty včetně jezů a ostatních vzdouvacích zařízení a mol pro nakládání a vykládání na břeh nebo přístavy pro vnitrozemskou vodní dopravu.	X
9.5 Letiště se vzletovou a přistávací dráhou do 2 100 m.	X
10.1 Zařízení ke skladování, úpravě nebo využívání nebezpečných odpadů; zařízení k fyzikálně-chemické	X

Efektivní účast v procesu EIA

- posuzování vlivů staveb na životní prostředí •

příloha 3: Zákon o posuzování vlivů na životní prostředí / příloha 1

úpravě, energetickému využívání nebo odstraňování ostatních odpadů.

10.2 Krematoria.	X
10.3 Odkaliště, kalová pole, haldy a odvaly, pokud nejsou uvedeny v jiném bodě této přílohy.	X
10.4 Skladování vybraných nebezpečných chemických látek a chemických přípravků (vysoce toických, toických, zdraví škodlivých, žíravých, dráždivých, senzibilizujících, karcinogenních, mutagenních, toických pro reprodukci, nebezpečných pro životní prostředí)11a) a pesticidů v množství nad 1 t; kapalných hnojiv, farmaceutických výrobků, barev a laků v množství nad 100 t.	X
10.5 Skladování železného šrotu (včetně vrakovišť) nad 1000 t.	X
10.6 Skladové nebo obchodní komplexy včetně nákupních středisek, o celkové výměře nad 3 000 m ² zastavěné plochy; parkoviště nebo garáže s kapacitou nad 100 parkovacích stání v součtu pro celou stavbu.	X
10.7 Sjezdové tratě, lyžařské vleky, lanovky a související zařízení.	X
10.8 Sportovní areály na ploše nad 1 ha, golfová hřiště, motokrosové, cyklokrosové a cyklotrialové areály mimo území chráněná podle zvláštních právních předpisů.	X
10.9 Rekreační přístavy na jachty a malé čluny.	X
10.10 Rekreační a sportovní areály, hotelové komplexy a související zařízení v územích chráněných podle zvláštních právních předpisů.12)	X
10.11 Rekreační areály, hotelové komplexy a související zařízení na ploše nad 1 ha.	X
10.12 Stálé kempy a místa na karavany s celkovou kapacitou nad 50 ubytovaných.	X
10.13 Tematické areály na ploše nad 5 000 m ² .	X
10.14 Záměry uvedené v kategorii I určené výhradně nebo převážně k rozvoji a zkoušení nových metod nebo výrobků.	X
10.15 Záměry podle této přílohy, které nedosahují příslušných limitních hodnot, jsou-li tyto limitní hodnoty v příloze uvedeny; stavby, činnosti a technologie neuvedené v předchozích bodech této přílohy nebo nedosahující parametrů předchozích bodů této přílohy, které podle stanoviska orgánu ochrany přírody vydaného podle zvláštního právního předpisu12a) mohou samostatně nebo ve spojení s jinými významně ovlivnit území evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti.	X

Příloha 2

Zásady pro zjišťovací řízení

Při zjišťovacím řízení příslušný úřad na základě dostupných podkladů a informací zjišťuje, zda a v jakém rozsahu může záměr vážně ovlivnit životní prostředí a obyvatelstvo. Používá přitom následující kritéria, která charakterizují na jedné straně vlastní záměr a příslušné zájmové území, na druhé straně z toho vyplývající významné potenciální vlivy na obyvatelstvo a životní prostředí.

I. CHARAKTERISTIKA ZÁMĚRU

Parametry záměru musí být zváženy zejména s ohledem na

1. velikost,
2. kumulaci jeho vlivů s vlivy jiných známých záměrů (realizovaných, připravovaných, uvažovaných),
3. využívání přírodních zdrojů,
4. produkci odpadů,
5. znečišťování životního prostředí a vlivy na veřejné zdraví,
6. rizika havárií zejména vzhledem k navrženému použití látek a technologií.

II. UMÍSTĚNÍ ZÁMĚRU

Parametry území, které může být ovlivněno záměrem, musí být zváženy zejména s ohledem na

1. dosavadní využívání území a priority jeho trvale udržitelného využívání,

2. relativní zastoupení, kvalitu a schopnost regenerace přírodních zdrojů,

3. schopnost přírodního prostředí snášet zátěž se zvláštní pozorností na

- a) územní systém ekologické stability krajiny,

- b) zvláště chráněná území,

- c) území přírodních parků,

- d) významné krajinné prvky,

- e) území historického, kulturního nebo archeologického významu,

- f) území hustě zalidněná,

- g) území zatěžovaná nad míru únosného zatížení (včetně starých zátěží).

III. CHARAKTERISTIKA PŘEDPOKLÁDANÝCH VLIVŮ ZÁMĚRU NA OBYVATELSTVO A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Potenciálně významné vlivy záměru musí být zváženy ve vztahu ke kritériím uvedeným v bodech I. a II. zejména s ohledem na

1. rozsah vlivů (zasazené území a populaci),

2. povahu vlivů vzhledem k jejich přesahování státních hranic,

3. velikost a složitost vlivů,

4. pravděpodobnost vlivů,

5. dobu trvání, frekvenci a vratnost vlivů.

Příloha 3

Náležitosti oznámení

A. ÚDAJE O OZNAMOVATELI

1. Obchodní firma
2. IČ
3. Sídlo (bydliště)
4. Jméno, příjmení, bydliště a telefon oprávněného zástupce oznamovatele

B. ÚDAJE O ZÁMĚRU

I. Základní údaje

1. Název záměru a jeho zařazení podle přílohy č. 1
2. Kapacita (rozsah) záměru
3. Umístění záměru (kraj, obec, katastrální území)
4. Charakter záměru a možnost kumulace s jinými záměry
5. Zdůvodnění potřeby záměru a jeho umístění, včetně přehledu zvažovaných variant a hlavních důvodů (i z hlediska životního prostředí) pro jejich výběr, resp. odmítnutí
6. Stručný popis technického a technologického řešení záměru
7. Předpokládaný termín zahájení realizace záměru a jeho dokončení
8. Výčet dotčených územně samosprávných celků
9. Výčet navazujících rozhodnutí podle § 10 odst. 4 a správních úřadů, které budou tato rozhodnutí vydávat.

II. Údaje o vstupech

(například zábor půdy, odběr a spotřeba vody, surovinové a energetické zdroje)

III. Údaje o výstupech

(například množství a druh emisí do ovzduší, množství odpadních vod a jejich znečištění, kategorizace a množství odpadů, rizika havárií vzhledem k navrženému použití látek a technologií)

C. ÚDAJE O STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V DOTČENÉM ÚZEMÍ

1. Výčet nejzávažnějších environmentálních charakteristik dotčeného území
2. Stručná charakteristika stavu složek životního prostředí v dotčeném území, které budou pravděpodobně významně ovlivněny

D. ÚDAJE O VLIVECH ZÁMĚRU NA VEŘEJNÉ ZDRAVÍ A NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

1. Charakteristika možných vlivů a odhad jejich velikosti a významnosti (z hlediska pravděpodobnosti, doby trvání, frekvence a vratnosti)
2. Rozsah vlivů vzhledem k zasaženému území a populaci
3. Údaje o možných významných nepříznivých vlivech přesahujících státní hranice
4. Opatření k prevenci, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzaci nepříznivých vlivů
5. Charakteristika nedostatků ve znalostech a neurčitostí, které se vyskytly při specifikaci vlivů

E. POROVNÁNÍ VARIANT ŘEŠENÍ ZÁMĚRU (pokud byly předloženy)

Údaje podle kapitol B, C, D, F a G se uvádějí v přiměřeném rozsahu pro každou oznamovatelem předloženou variantu řešení záměru

F. DOPLŇUJÍCÍ ÚDAJE

1. Mapová a jiná dokumentace týkající se údajů v oznámení
2. Další podstatné informace oznamovatele

G. VŠEOBECNĚ SROZUMITELNÉ SHRNTÍ NETECHNICKÉHO CHARAKTERU

H. PŘÍLOHA

Vyjádření příslušného stavebního úřadu k záměru z hlediska územně plánovací dokumentace

Datum zpracování oznámení:

Jméno, příjmení, bydliště a telefon zpracovatele oznámení a osob, které se podílely na zpracování oznámení:

Podpis zpracovatele oznámení:

Stanovisko orgánu ochrany přírody, pokud je vyžadováno podle § 45i odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., ve znění zákona č. 218/2004 Sb.

Příloha 4

Náležitosti dokumentace

ČÁST A

ÚDAJE O OZNAMOVATELI

1. Obchodní firma
2. IČ
3. Sídlo (bydliště)
4. Jméno, příjmení, bydliště a telefon oprávněného zástupce oznamovatele

ČÁST B

ÚDAJE O ZÁMĚRU

- I.
Základní údaje
 1. Název záměru a jeho zařazení podle přílohy č. 1
 2. Kapacita (rozsah) záměru
 3. Umístění záměru (kraj, obec, katastrální území)
 4. Charakter záměru a možnost kumulace s jinými záměry
 5. Zdůvodnění potřeby záměru a jeho umístění, včetně přehledu zvažovaných variant a hlavních důvodů (i z hlediska životního prostředí) pro jejich výběr, resp. odmítnutí
 6. Popis technického a technologického řešení záměru
 7. Předpokládaný termín zahájení realizace záměru a jeho dokončení
 8. Výčet dotčených územně samosprávných celků
 9. Výčet navazujících rozhodnutí podle § 10 odst. 4 a správních úřadů, které budou tato rozhodnutí vydávat.

II.

Údaje o vstupech

1. Půda (například druh, třída ochrany, velikost záboru)
2. Voda (například zdroj vody, spotřeba)
3. Ostatní surovinové a energetické zdroje (například druh, zdroj, spotřeba)
4. Nároky na dopravní a jinou infrastrukturu (například potřeba souvisejících staveb)

III.

Údaje o výstupech

1. Ovzduší (například přehled zdrojů znečištění, druh a množství emitovaných škodlivin, způsoby a účinnost zachycování znečišťujících látek)
2. Odpadní vody (například přehled zdrojů odpadních vod, množství odpadních vod a místo vypouštění, vypouštěné znečištění, čisticí zařízení a jejich účinnost)
3. Odpady (například přehled zdrojů odpadů, kategorizace a množství odpadů, způsoby nakládání s odpady)
4. Ostatní (například hluk a vibrace, záření, zápach, jiné výstupy - přehled zdrojů, množství emisí, způsoby jejich omezení)
5. Doplňující údaje (například významné terénní úpravy a zásahy do krajiny)

ČÁST C

ÚDAJE O STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V DOTČENÉM ÚZEMÍ

1. Výčet nejzávažnějších environmentálních charakteristik dotčeného území (například územní systémy ekologické stability krajiny, zvláště chráněná území, přírodní parky, významné krajinné prvky, území historického, kulturního nebo archeologického významu, území hustě zalidněná, území zatěžovaná nad míru únosného zatížení, staré ekologické zátěže, extrémní poměry v dotčeném území)
2. Charakteristika současného stavu životního prostředí v dotčeném území (například ovzduší a klima, voda, půda, horninové prostředí a přírodní zdroje, fauna a flóra, ekosystémy, krajina, obyvatelstvo, hmotný majetek, kulturní památky)
3. Celkové zhodnocení kvality životního prostředí v dotčeném území z hlediska jeho únosného zatížení

ČÁST D

KOMPLEXNÍ CHARAKTERISTIKA A HODNOCENÍ VLIVŮ ZÁMĚRU NA VEŘEJNÉ ZDRAVÍ A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

I.

Charakteristika předpokládaných vlivů záměru na obyvatelstvo a životní prostředí a hodnocení jejich velikosti a významnosti

1. Vlivy na obyvatelstvo, včetně sociálně ekonomických vlivů
2. Vlivy na ovzduší a klima
3. Vlivy na hlukovou situaci a event. další fyzikální a biologické charakteristiky
4. Vlivy na povrchové a podzemní vody
5. Vlivy na půdu
6. Vlivy na horninové prostředí a přírodní zdroje
7. Vlivy na faunu, flóru a ekosystémy

Efektivní účast v procesu EIA

- posuzování vlivů staveb na životní prostředí •

příloha 3: Zákon o posuzování vlivů na životní prostředí / příloha 4

8. Vlivy na krajinu

9. Vlivy na hmotný majetek a kulturní památky

II. Komplexní charakteristika vlivů záměru na životní prostředí z hlediska jejich velikosti a významnosti a možnosti přeshraničních vlivů

III. Charakteristika environmentálních rizik při možných haváriích a nestandardních stavech

IV. Charakteristika opatření k prevenci, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzaci nepříznivých vlivů na životní prostředí

V. Charakteristika použitých metod prognózování a výchozích předpokladů při hodnocení vlivů

VI. Charakteristika nedostatků ve znalostech a neurčitostí, které se vyskytly při zpracování dokumentace

ČÁST E

POROVNÁNÍ VARIANT ŘEŠENÍ ZÁMĚRU (pokud byly předloženy)

Údaje podle částí B, C, D, F, G a H se uvádějí v přiměřeném rozsahu pro každou oznamovatelem předloženou variantu řešení záměru.

ČÁST F ZÁVĚR

ČÁST G VŠEOBECNĚ SROZUMITELNÉ SHRNU TÍ NETECHNICKÉHO CHARAKTERU

ČÁST H PŘÍLOHY

Vyjádření příslušného stavebního úřadu k záměru z hlediska územně plánovací dokumentace (ke skutečnostem jiným a novým vzhledem k oznámení) a dále například přílohy mapové, obrazové a grafické.

Datum zpracování dokumentace:

Jméno, příjmení, bydliště a telefon zpracovatele dokumentace a osob, které se podílely na zpracování dokumentace:

Podpis zpracovatele dokumentace:

Stanovisko orgánu ochrany přírody, pokud je vyžadováno podle § 45i odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., ve znění zákona č. 218/2004 Sb.

Chystá se v blízkosti Vašeho domova velká stavba? Znečišťují Vaše životní prostředí průmyslové podniky? Máte obavu, že sami nic nezmůžete? Obrat'te se na nás!

Centrum pro podporu občanů
Pomáháme lidem, kteří chtějí chránit životní prostředí v místě, kde žijí.

www.cepo.arnika.org

Efektivní účast v procesu EIA

- posuzování vlivů staveb na životní prostředí •

příloha 3: Zákon o posuzování vlivů na životní prostředí / příloha 5

Příloha 5

Náležitosti posudku

I. ZÁKLADNÍ ÚDAJE

1. Název záměru
2. Kapacita (rozsah) záměru
3. Umístění záměru (kraj, obec, katastrální území)
4. Obchodní firma oznamovatele
5. IČ oznamovatele
6. Sídlo (bydliště) oznamovatele

II. POSOUZENÍ DOKUMENTACE (OZNÁMENÍ)

1. Úplnost dokumentace (oznámení)
2. Správnost údajů uvedených v dokumentaci (oznámení) včetně použitých metod hodnocení
3. Pořadí variant (pokud byly předloženy) z hlediska vlivů na životní prostředí
4. Hodnocení významných vlivů záměru na životní prostředí přesahujících státní hranice

III. POSOUZENÍ TECHNICKÉHO ŘEŠENÍ ZÁMĚRU S OHLEDEM NA DOSAŽENÝ STUPEŇ POZNÁNÍ POKUD JDE O ZNEČIŠŤOVÁNÍ ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

IV. POSOUZENÍ NAVRŽENÝCH OPATŘENÍ K PREVENCI, VYLOUČENÍ, SNÍŽENÍ, POPŘÍPADĚ KOMPENZACI NEPŘÍZNIVÝCH VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

V. VYPOŘÁDÁNÍ VŠECH OBDRŽENÝCH VYJÁDŘENÍ K DOKUMENTACI (OZNÁMENÍ)

VI. CELKOVÉ POSOUZENÍ AKCEPTOVATELNOSTI ZÁMĚRU Z HLEDISKA VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

VII. NÁVRH STANOVISKA

Datum zpracování posudku:

Jméno, příjmení, bydliště a telefon zpracovatele posudku a osob, které se podílely na zpracování posudku:

Podpis zpracovatele posudku:

Autorizace ke zpracování posudku:

Příloha 6

Náležitosti stanoviska

I. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

1. Název záměru
2. Kapacita (rozsah) záměru
3. Umístění záměru (kraj, obec, katastrální území)
4. Obchodní firma oznamovatele
5. IČ oznamovatele
6. Sídlo (bydliště) oznamovatele

II. PRŮBĚH POSUZOVÁNÍ

1. Oznámení (zpracovatel, datum předložení)
2. Dokumentace (zpracovatel, datum předložení)
3. Posudek (zpracovatel, datum předložení)
4. Veřejné projednání (místo, datum konání)
5. Celkové hodnocení procesu posuzování včetně účasti veřejnosti

6. Seznam subjektů, jejichž vyjádření jsou ve stanovisku zčásti nebo zcela zahrnuta

III. HODNOCENÍ ZÁMĚRU

1. Souhrnná charakteristika předpokládaných vlivů záměru na životní prostředí z hlediska jejich velikosti a významnosti
2. Hodnocení technického řešení záměru s ohledem na dosažený stupeň poznání pokud jde o znečišťování životního prostředí
3. Návrh opatření k prevenci, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzaci nepříznivých vlivů záměru na životní prostředí včetně povinností a podmínek pro sledování a rozbor vlivů na životní prostředí
4. Pořadí variant (pokud byly předloženy) z hlediska vlivů na životní prostředí
5. Vypořádání vyjádření k dokumentaci (oznámení) a k posudku
6. Stanovisko příslušného úřadu z hlediska přijatelnosti vlivů záměru na životní prostředí s uvedením podmínek pro realizaci záměru, popřípadě zdůvodnění nepřijatelnosti záměru.

Datum vydání stanoviska:

Otisk razítka příslušného úřadu:

Jméno, příjmení a podpis pověřeného zástupce příslušného úřadu:

Arnika v edici „Příručky“ dále vydává:

Kdo se ptá ten se dozví ***Jak využít práva na informace***

Jak na neochotné úředníky, kteří před občany skrývají informace? Právě to se dozvíte z příručky, která srozumitelně vykládá postupy podle „informačních zákonů“. Obsahuje také odkazy na volně přístupné informační zdroje a řadu tipů z praxe.

Příloha 7

Náležitosti oznámení koncepce

A. ÚDAJE O PŘEDKLADATELI

1. Název organizace
2. IČ, bylo-li přiděleno
3. Sídlo (bydliště)
4. Jméno, příjmení, bydliště, telefon a e-mail oprávněného zástupce předkladatele

B. ÚDAJE O KONCEPCI

1. Název
2. Obsahové zaměření (osnova)
3. Charakter
4. Zdůvodnění potřeby pořízení
5. Základní principy a postupy (etapy) řešení
6. Hlavní cíle
7. Přehled uvažovaných variant řešení
8. Vztah k jiným koncepcím a možnost kumulace vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví s jinými záměry
9. Předpokládaný termín dokončení
10. Návrhové období
11. Způsob schvalování

C. ÚDAJE O DOTČENÉM ÚZEMÍ

1. Vymezení dotčeného území
2. Výčet dotčených územních samosprávných celků, které mohou být koncepcí ovlivněny
3. Základní charakteristiky stavu životního prostředí v dotčeném území
4. Stávající problémy životního prostředí v dotčeném území

D. PŘEDPOKLÁDANÉ VLIVY KONCEPCE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ VE VYMEZENÉM DOTČENÉM ÚZEMÍ

E. DOPLŇUJÍCÍ ÚDAJE

1. Výčet možných vlivů koncepce přesahujících hranice České republiky
2. Mapová dokumentace a jiná dokumentace týkající se údajů v oznámení koncepce
3. Další podstatné informace předkladatele o možných vlivech na životní prostředí a veřejné zdraví
4. Stanovisko orgánu ochrany přírody, pokud je vyžadováno podle § 45i odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., ve znění zákona č. 218/2004 Sb.

Datum zpracování oznámení koncepce

Jméno, příjmení, adresa, telefon a e-mail osob(y), která(é) sepodílela(y) na zpracování oznámení koncepce

Podpis oprávněného zástupce předkladatele

Příloha 8

Kritéria pro zjišťovací řízení

1. Obsah koncepce, zejména s ohledem na:

- a. účelnost stanovených variant řešení k dosažení sledovaných cílů koncepce;
- b. míru, v jaké koncepci stanoví rámec pro záměry a jiné činnosti, a to buď vzhledem k jejich umístění, povaze, velikosti a provozním podmínkám nebo z hlediska požadavků na přírodní zdroje;
- c. míru, v jaké ovlivňuje jiné koncepce;
- d. význam koncepce pro začlenění požadavků na ochranu životního prostředí a veřejné zdraví, zejména s ohledem na podporu udržitelného rozvoje;
- e. vliv koncepce na udržitelný rozvoj dotčeného území (včetně sociálně-ekonomických aspektů);
- f. problémy životního prostředí a veřejného zdraví, které jsou závažné pro koncepci;
- g. význam koncepce pro implementaci požadavků vyplývajících z právních předpisů Evropského společenství týkajících se životního prostředí a veřejného zdraví (např. plány a programy v oblasti odpadového hospodářství nebo ochrany vod).

2. Charakteristika vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví a charakteristika dotčeného území, zejména s ohledem na:

- a. pravděpodobnost, dobu trvání, četnost a vratnost vlivu;
 - b. kumulativní a synergickou povahu vlivu;
 - c. přeshraniční povahu vlivu;
 - d. rizika pro životní prostředí a veřejné zdraví vyplývající z provedení koncepce (např. při přírodních katastrofách, při haváriích);
 - e. závažnost a rozsah vlivu (počet obyvatel, který by mohl být pravděpodobně zasažen);
 - f. důležitost a zranitelnost oblasti, která by mohla být zasažena, s ohledem na:
 - i. zvláštní přírodní charakteristiku nebo kulturní dědictví,
 - ii. hustotu obyvatel, osídlení a míru urbanizace,
 - iii. překročení norem kvality životního prostředí nebo mezních hodnot,
 - iv. kvalitu půdy a intenzitu jejího využívání;
 - g. dopad na oblasti nebo krajiny s uznávaným statusem ochrany na národní, komunitární nebo mezinárodní úrovni.
- 3. Předpokládaný přínos posouzení koncepce ve vztahu k posouzení jiných koncepcí zpracovávaných na odlišných úrovních v téže oblasti.**

Arnika v edici „Příručky“ dále vydává:

Dobré argumenty nestačí

Jak pořádat akce pro veřejnost

Petice, informační stánky, průvody, happeningy, výstavy, veřejné sbírky či dokonce demonstrace. Všechny tyto prostředky mohou být důležitou součástí práce občanského sdružení. Příručka poskytuje návod, jak takové akce úspěšně pořádat.

Příloha 9

Náležitosti vyhodnocení koncepce z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví

1. Obsah a cíle koncepce, její vztah k jiným koncepcím.
2. Informace o současném stavu životního prostředí v dotčeném území a jeho pravděpodobný vývoj bez provedení koncepce.
3. Charakteristiky životního prostředí v oblastech, které by mohly být provedením koncepce významně zasaženy.
4. Veškeré současné problémy životního prostředí, které jsou významné pro koncepci, zejména vztahující se k oblastem se zvláštním významem pro životní prostředí (např. oblasti vyžadující ochranu podle zvláštních právních předpisů 12a)).
5. Cíle ochrany životního prostředí stanovené na mezinárodní, komunitární nebo vnitrostátní úrovni, které mají vztah ke koncepci, a způsob, jak byly tyto cíle vzaty v úvahu během její přípravy, zejména při porovnání variantních řešení.
6. Závažné vlivy (včetně sekundárních, synergických, kumulativních, krátkodobých, střednědobých a dlouhodobých, trvalých a přechodných, pozitivních a negativních vlivů) navrhovaných variant koncepce na životní prostředí.
7. Plánovaná opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci všech závažných negativních vlivů na životní prostředí vyplývajících z provedení koncepce.
8. Výčet důvodů pro výběr zkoumaných variant a popis, jak bylo posuzování provedeno, včetně případných problémů při shromažďování požadovaných údajů (např. technické nedostatky nebo nedostatečné know-how).
9. Stanovení monitorovacích ukazatelů (indikátorů) vlivu koncepce na životní prostředí.
10. Popis plánovaných opatření k eliminaci, minimalizaci a kompenzaci negativních vlivů zjištěných při provádění koncepce.
11. Stanovení indikátorů (kritérií) pro výběr projektu.
12. Vlivy koncepce na veřejné zdraví.
13. Netechnické shrnutí výše uvedených údajů.
14. Souhrnné vypořádání vyjádření obdržených ke koncepci z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví.
15. Závěry a doporučení včetně návrhu stanoviska ke koncepci.

Efektivní účast v procesu EIA

- posuzování vlivů staveb na životní prostředí •

Efektivní účast v procesu EIA

- posuzování vlivů staveb na životní prostředí •

Proces EIA/SEA na internetu

- Informační portál EIA

<http://www.ceu.cz/eia/is/>

Státní agentura CENIA – archiv všech procesů EIA v České republice, oznámení, dokumentace, posudky, závěrečná stanoviska ke stažení.

- Informační portál SEA

<http://www.ceu.cz/eia/sea/>

Agentura CENIA – archiv všech procesů SEA v České republice, oznámení, vyhodnocení, závěrečná stanoviska ke stažení.

- Stránky procesu EIA/SEA

http://www.cenia.cz/www/webapp.nsf/webitems/home_EIA-SEA

Oficiální web posuzování vlivů na životní prostředí – Informační portál agentury CENIA – informace o legislativě, seznam odborně způsobilých osob, dokumenty, publikace, odkazy, aktuality.

- Efektivní účast v procesu EIA

www.eia.arnika.org

Centrum pro podporu občanů sdružení Arnika – návody pro účast občanských sdružení v procesu EIA, řešení případových studií, využití legislativy k ochraně veřejných zájmů, pořádání seminářů, poradenství.

- Občanský web – sekce EIA a SEA

<http://www.obcan.ecn.cz/index.shtml?w=u&x=132560>

Portál Občanská společnost – návod k použití. Srozumitelné výklady zákonů, příklady z praxe, diskuse a odkazy.

Proces EIA v dalších publikacích

- **Posuzování vlivů na životní prostředí (EIA).** Separát 7.1. vydáný v rámci projektu právní podpory občanských sdružení.

JUDr. Ondřej Tošner, Ateliér pro životní prostředí, Praha, červenec 2002.

- **Účast veřejnosti při územním plánování a při posuzování vlivů na životní prostředí (EIA).** Separát 2.3. vydáný v rámci projektu právní podpory občanských sdružení.

JUDr. Ondřej Tošner, Ateliér pro životní prostředí, Praha, červenec 2002.

- **Stát, obec, kraj a občan při ochraně životního prostředí.**

Mgr. Vít Dohnal, Mgr. Pavel Černý, Ministerstvo životního prostředí ČR, Praha, 3. vydání, 2005.

Efektivní účast v procesu EIA

- posuzování vlivů staveb na životní prostředí •

V edicích příruček sdružení Arnika vyšlo

■ **Aktivistův průvodce po mediální galaxii**

Marek Jehlička

Počet stran 50, Praha, 2006.

■ **Kdo se ptá, ten se dozví – právo na informace v praxi**

Mgr. Lukáš Matějka, Martin Skalský

Počet stran 50, Praha, 2006.

■ **Dobré argumenty nestačí – jak pořádat veřejné akce**

Martin Skalský, Mgr. Lukáš Matějka

Počet stran 50, Praha, 2006.

■ **Občanské sdružení – proč a jak je založit**

Martin Skalský, JUDr. Ondřej Tošner

Počet stran 19. Praha, 2005.

■ **Jak získat informace o stavbách v záplavových územích**

Jan Handlíř, Ing. Vlastimil Karlík

Počet stran 8. Praha, 2003.

■ **Účast ve správních řízeních při povolování staveb na vodních tocích**

Ing. Vladimír Burda

Počet stran 32. Praha 2003.

■ **Ochrana území Natura 2000 na evropské úrovni: Jak psát stížnost na Evropskou komisi**

Lone Alstrup, Ing. Vlastimil Karlík

Počet stran 16, příloha: formulář na podání stížnosti. Praha, 2003.

■ **Řekněte nejbližší továrně svůj názor: Zúčastněte se vydávání integrovaného povolení (IPPC)**

RNDr. Jindřich Petrlík, Martin Skalský

Počet stran 17, přílohy: text zákona a schéma IPPC. Praha, 2003.

■ **Integrovaný registr znečišťování (IRZ): Jaký bude, co nám přinese a jak ho využít**

RNDr. Jindřich Petrlík

Počet číslovaných stran 71, přílohy: text zákona o IRZ. Praha, 2003.

Vydalo: Centrum pro podporu občanů sdružení Arnika v roce 2006, 2. přepracované vydání, v rámci řady „Příručky“.

Autoři: Mgr. Lukáš Matějka, RNDr. Jindřich Petrlík, JUDr. Ondřej Tošner, Martin Skalský.

Grafická úprava: Jakub Němeček / <http://jakubnemecek.com> / Richard Augustin

Tato publikace byla vydána za laskavé finanční podpory z fondu EU Transition Facility prostřednictvím NROS, Nadace Partnerství a Ministerstva životního prostředí ČR.

Dárci neodpovídají za obsah publikace.

Motto: „Vzdálí-li se lidské srdce od přírody, zatvrdí se. Nedostatek úcty k tomu, co roste, co je živé, rychle povede také k nedostatku úcty k lidem.“

Luther Stojící Medvěd z kmene Lakotů

Sdružení Arnika se zabývá ochranou mokřadů a vodních toků, omezováním znečištění životního prostředí toxickými látkami a podporou účasti veřejnosti v rozhodování o životním prostředí. Posláním Arniky je zlepšení stavu životního prostředí, jeho obrana před znečišťováním, ochrana a obnova přírodních hodnot na území České republiky, ale i v evropském kontextu. Arnika je celostátní organizací s řadou místních poboček.

Centrum pro podporu občanů vzniklo v roce 1996. Od svého vzniku poskytuje občanským sdružením a obcím poradenství, které přesahuje klasické právní rady. V České republice sice platí řada kvalitních zákonů na ochranu životního prostředí, běžní občané je ale většinou znají málo nebo vůbec. Malé obce často doplácí na strategické zájmy krajů a nedokáží čelit tlaku velkých investorů. Zásadní rozhodnutí, která ovlivňují kvalitu životního prostředí a budoucnost měst a obcí, mnohdy vznikají za zdmí úřadů a bez vědomí lidí, kterých se rozhodování týká. Prosazujeme právo občanů na informace a účast veřejnosti v rozhodování o životním prostředí. Pomáháme občanským sdružením i obcím hájit veřejné zájmy a snažíme se přispět k jejich vzájemné komunikaci a spolupráci.

Arnika – Centrum pro podporu občanů
Chlumova 17, 130 00 Praha 3
telefon a fax: 222 781 471
e-mail: cepo@arnika.org
internet: www.cepo.arnika.org

Vydalo: Centrum pro podporu občanů sdružení Arnika v roce 2006 v rámci edice „Příručky aktivního občana“.

Tato publikace byla vydána za laskavé finanční podpory z fondu EU Transition Facility prostřednictvím Nadace rozvoje občanské společnosti, z prostředků Nadace Partnerství a Ministerstva životního prostředí ČR. Dárci neodpovídají za obsah publikace.

NROS

Nadace rozvoje občanské společnosti

NADACE PARTNERSTVÍ

